

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1963

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1965

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdaniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1963. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1963

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1963

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1965

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
MANUFACTURING AND MINING

METAL AND MINING INDUSTRIES
1963

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

STOCKHOLM 1965
K L BECKMANS TRYCKERIER AB

F Ö R O R D

Berättelsen om rikets bergshantering år 1963 föreligger härmed. Den ansluter sig i allt väsentligt i fråga om plan och uppställning till närmast föregående års berättelse. Vissa smärre kompletteringar har dock skett i årets redovisning. Sålunda lämnas i tabell II: 2 uppgifter om vissa produktionskostnader. Vid klassificeringen av varor har hänsyn i regel kunnat tagas till sådana änd-

ringar i Tulltaxa med statistisk varuförteckning som trätt i kraft t.o.m. den 1 juli 1963.

Preliminära uppgifter har i viss utsträckning publicerats i Statistiska meddelanden nr I 1964: 41.

Sammanställningen av tabeller och text har huvudsakligen omhänderhafts av t. f. byrådirektör Allan Ljungberg.

Stockholm den 11 maj 1965.

INGVAR OHLSSON

ÅKE LÖNNQVIST

INNEHÅLL

	Sid.
Texttabeller	VI
Tabellavdelning	IX
Översättning till engelska av i tabellerna ofta förekommande svenska ord	X
Översikt på engelska	XII
Text	
I. Tillämpade redovisningsgrunder	1
1. Till bergshantering hörande verk- samhetsgrenar	1
2. Principerna för redovisningen av produktionen	3
3. Använd varunomenklatur 1963 ..	3
4. Övriga uppgifter	4
II. Allmän översikt	5
III. Gruvor och stenindustriella anlägg- ningar	12
1. Produktion:	
1.1. Järnmalm	12
1.2. Andra malmer än järnmalm	16
1.3. Stenkol, eldfast lera och klinker- lera	18
1.4. Oarbetad sten och stenarbeten ..	19
2. Förbrukning av vissa råvaror m. m.	20
3. Bränsle, smörjmedel och elenergi..	20
4. Drivkraft	23
5. Förvaltnings- och arbetarpersonal .	23
6. Fyndigheters förvärvande och för- svar	25
IV. Järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk	28
1. Produktion:	
1.1. Tackjärn	28
1.2. Ferrolegeringar och järnsvamp ..	29
1.3. Smidbara mellanprodukter	30
1.4. Smidda, valsade och dragna pro- dukter av väll- och götmetall ...	32
1.5. Andra metaller än järn	34
2. Förbrukning av råvaror m. m.	36
3. Bränsle, smörjmedel och elenergi..	40
4. Drivkraft	44
5. Förvaltnings- och arbetarpersonal .	44

CONTENTS

	Page
Tables in the text	VI
Tables	IX
Translation of Swedish words frequently occurring in the tables	X
Summary in English	XII
Text	
I. Methods used for the statistics	1
1. Branches belonging to metal and mining industries	1
2. Principles of report on production	3
3. Nomenclature of commodities used 1963	3
4. Further data	4
II. General survey	5
III. Mines and stone working industry...	12
1. Production:	
1.1. Iron ore	12
1.2. Other ores than iron ore	16
1.3. Coal, fireclay and clinker clay ...	18
1.4. Crude stone and stone manufac- tures	19
2. Consumption of raw materials, etc.	20
3. Fuel, lubricants and electric energy	20
4. Motive power	23
5. Administrative staff and workers..	23
6. Acquirement and defence of con- cessions	25
IV. Iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works	28
1. Production:	
1.1. Pig iron	28
1.2. Ferro-alloys and sponge iron...	29
1.3. Crude steel and wrought iron ...	30
1.4. Forged, rolled and drawn products of steel and wrought iron	32
1.5. Other metals than iron and steel	34
2. Consumption of raw materials, etc.	36
3. Fuel, lubricants and electric energy	40
4. Motive power	44
5. Administrative staff and workers..	44

Texttabeller	Sid.	Tables in the text	Page
Tab. II: 1. Översikt över antalet arbets- ställen, personal, arbetstimmar samt tillverkningarnas salu- värde och förädlingsvärde inom bergverken	5	Tab. II: 1. Number of establishments, persons engaged, working hours, sales value and value added of production of metal and mining industries	5
Tab. II: 2. Produktionskostnader inom bergverken	6	Tab. II: 2. Costs of production of metal and mining industries	6
Tab. II: 3. Använd drivkraft samt för- brukningen av elenergi inom bergverken (tidigare tab. II: 2)	7	Tab. II: 3. Motive power used and con- sumption of electric energy in metal and mining industries (earlier tab. II: 2)	7
Tab. II: 4. Drivkraft för omedelbar ma- skindrift, använd vid berg- verken, fördelad på olika slag av motorer (tidigare tab. II: 3)	7	Tab. II: 4. Motive power used in metal and mining industries by type of motor (earlier tab. II: 3)	7
Tab. II: 5. Bränsleförbrukningen vid bergverken åren 1961—1963 (tidigare tab. II: 4)	8	Tab. II: 5. Consumption of fuel in metal and mining industries in 1961 —1963 (earlier tab. II: 4)	8
Tab. II: 6. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbe- tarna, fördelade efter arbets- givare (tidigare tab. II: 5)	9	Tab. II: 6. Mines and metal works and number of workers engaged by type of employer (earlier tab. II: 5)	9
Tab. II: 7. Investeringar åren 1962 och 1963 samt värdet av vissa till- gångar i maj 1964 vid gruvor och järn- och stålverk (tidigare tab. II: 6)	10	Tab. II: 7. Investments in 1962 and 1963 and the value of certain assets in May 1964 by mines and iron and steel works (earlier tab. II: 6)	10
Tab. III: 1. Produktionen av järnmalm inom olika län åren 1961— 1963	13	Tab. III: 1. Production of pig iron in each county in 1961—1963	13
Tab. III: 2. Berg- och malmbrytningen i järnmalmgruvorna samt malmvärdet inom olika län	14	Tab. III: 2. Extraction from iron ore mines and value of ore in each coun- ty	14
Tab. III: 3. Fördelning av direkt använd- bar malm efter järnhalt, fos- forhalt och svavelhalt inom olika län	15	Tab. III: 3. Ore, directly applicable for smelting, according to content of iron, phosphorus and sulph- ur in each county	15
Tab. III: 4. Fördelning av bearbetad an- rikningsgoods och slig efter järnhalt	16	Tab. III: 4. Ore for concentration and con- centrates according to content of iron	16
Tab. III: 5. Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dag- brott åren 1959—1963	17	Tab. III: 5. Mining according to work un- der ground and in open pits in 1959—1963	17
Tab. III: 6. Omsättningen av direkt an- vändbar malm, slig och sinter av järnmalm åren 1962 och 1963	18	Tab. III: 6. Sales of ore, directly applic- able for smelting, concentrates and sinter of iron ore in 1962 —1963	18

	Sid.		Page
Tab. III: 7. Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1960—1963	18	Tab. III: 7. Production of other ores than iron ore in 1960—1963	18
Tab. III: 8. Produktionen av stenkol, eldfast lera och klinkerlera åren 1959—1963	20	Tab. III: 8. Production of coal, fireclay and clinker clay in 1959—1963	20
Tab. III: 9. Ugnar använda för bränning av kalk, dolomit och kiselgur	21	Tab. III: 9. Kilns used for burning of lime, dolomite and infusorial earth	21
Tab. III: 10. Bränsleförbrukningen vid gruvor och stenindustriella anläggningar	21	Tab. III: 10. Consumption of fuel by mines and stone working industry	21
Tab. III: 11. Vid gruvor och stenindustriella anläggningar använda motorer för omedelbar maskindrift 1959—1963	24	Tab. III: 11. Motors used by mines and stone industry in 1959—1963	24
Tab. III: 12. Förvaltningspersonalen inom gruvföretag och stenindustriella anläggningar	25	Tab. III: 12. Administrative staff in mines and stone working industry	25
Tab. III: 13. Antal bergsverksarbetare med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom gruvor och stenindustriella anläggningar	26	Tab. III: 13. Number of workers by sex and category and number of working hours in mines and stone working industry	26
Tab. III: 14. Arbetarpersonal vid malm- och stenkolsbrytning	26	Tab. III: 14. Workers engaged in the extraction of ore and coal	26
Tab. III: 15. Antal mutsedlar gällande malmer och andra inmutningsbara mineral	27	Tab. III: 15. Number of claim certificates for ores and minerals	27
Tab. III: 16. Sättet för bibehållande av äganderätt till utmälen	27	Tab. III: 16. Procedures for retaining right of ownership of mines	27
Tab. IV: 1. Produktionen av tackjärn inom olika län åren 1961—1963	29	Tab. IV: 1. Production of pig iron in each county in 1961—1963	29
Tab. IV: 2. Ugnar för tackjärnsframställning	30	Tab. IV: 2. Furnaces for pig iron production	30
Tab. IV: 3. Tackjärnsproduktionen per masugn inom olika län åren 1959—1963	31	Tab. IV: 3. Production of pig iron per blast furnace in each county in 1959—1963	31
Tab. IV: 4. Tackjärnsproduktionen med fördelning på olika framställningssätt åren 1961—1963	31	Tab. IV: 4. Output of pig iron according to method of production in 1961—1963	31
Tab. IV: 5. Produktionen av ferrolegeringar åren 1961—1963	32	Tab. IV: 5. Production of ferro-alloys in 1961—1963	32

VIII

	Sid.		Page
Tab. IV: 6. Produktionen av götstål åren 1959—1963	33	Tab. IV: 6. Production of steel 1959—1963	33
Tab. IV: 7. Ugnar för götstålsframställning	33	Tab. IV: 7. Furnaces for steel production	33
Tab. IV: 8. Fördelning av bessemer- och martingötstål efter olika metallurgiska processer åren 1961—1963	34	Tab. IV: 8. Bessemer and open hearth steel by type of metallurgical process in 1961—1963	34
Tab. IV: 9. Produktionen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götstål åren 1961—1963	35	Tab. IV: 9. Production of forged, hot rolled and hot drawn products of steel and wrought iron in 1961—1963	35
Tab. IV: 10. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller än järn åren 1962 och 1963	36	Tab. IV: 10. Production of other metals than iron in 1962 and 1963	36
Tab. IV: 11. Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid framställningen av järn och stål, ferrolegeringar, andra metaller samt vid varmbearbetningen av järn och stål	38	Tab. IV: 11. Consumption of raw materials at the production of iron and steel, ferro-alloys, other metals and hot rolled and drawn products of steel	38
Tab. IV: 12. Bränsleförbrukningen vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk	42	Tab. IV: 12. Consumption of fuel by iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works	42
Tab. IV: 13. Bränsleförbrukningen vid tillverkningen av järn- och stål, ferrolegeringar samt vid varmbearbetningen av järn och stål	43	Tab. IV: 13. Consumption of fuel at the production of iron and steel, ferro-alloys, other metals and hot rolled and drawn products of steel	43
Tab. IV: 14. Kvantitet av förbrukat träkol vid verk med framställning av järn och stål	44	Tab. IV: 14. Quantity value of charcoal consumed at the production of iron and steel	44
Tab. IV: 15. Vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk använda motorer	45	Tab. IV: 15. Motors used by iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works	45
Tab. IV: 16. Förvaltningspersonal vid järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk	45	Tab. IV: 16. Administrative staff at iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works	45
Tab. IV: 17. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk	46	Tab. IV: 17. Number of workers by sex and category and number of working hours at iron and steel works, ferro-alloys plants and metal manufacturing works	46

Tabellavdelning

Tab. 1. Uppfordringen ur järnmalm- gruvorna	48
Tab. 2. Anrikning av järnmalm	56
Tab. 3. Uppfordringen ur andra malm- gruvor än järnmalmgruvor	62
Tab. 4. Sintring av järnmalm	66
Tab. 5. Uppfordringen ur stenkolsgru- vorna	67
Tab. 6. Stenindustrins och kalkbrukens avsaluproduktion, fördelad på län	68
Tab. 7. Bergverkens produktion av va- ror fördelade i huvuddrag en- ligt SITC-Revised samt i detalj enligt Tulltaxa med statistik varu- förteckning (Brysselnomenklatu- rens systematik)	69
7.1. Avsaluproduktionen av obear- betad sten och stenarbeten	69
7.2. Produktionen av malmer inklusi- ve guldmalmer	73
7.3. Tillverkningen av tackjärn, järn- svamp och ferrolegeringar	74
7.4. Tillverkningen av vällmetall, göt och stålgiutgods	76
7.5. Tillverkningen av smidda, valsade och dragna produkter av väll- och götmetall	77
7.6. Tillverkningen av metaller utom järn och stål men inklusive guld och guldlegeringar	80
Tab. 8. Drivkraft använd inom bergver- ken, fördelad på län	81
Tab. 9. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade på län	83

Tables

Tab. 1. Extraction from iron ore mines	48
Tab. 2. Dressing of iron ore	56
Tab. 3. Extraction from other ore mines than iron ore mines	62
Tab. 4. Sintering of iron ore	66
Tab. 5. Extraction from coal mines	67
Tab. 6. Stone industry and lime kilns: production for sale in each county	68
Tab. 7. Production of different commo- dities within the metal and mining industries, principally distributed according to the SITC-Revised, in detail according to »Tulltaxa med statistisk varuförteckning» (Customs Tariffs with a Statistical commodity List), based upon the Brussels Nomenclature	69
7.1. Crude stone and stone manufac- tures, etc.: production for sale	69
7.2. Production of ores, auriferous ore included	73
7.3. Production of pig iron, sponge iron and ferro-alloys	74
7.4. Production of wrought iron and crude steel	76
7.5. Production of forged, rolled and drawn products of wrought iron and steel	77
7.6. Production of metals except iron and steel but gold and gold alloys included	80
Tab. 8. Motive power used in metal and mining industries in each county	81
Tab. 9. Establishments and workers in metal and mining industries in each county	83

Translation of Swedish words frequently occurring in the tables

Alunskiffer	Alum shale	I dagbrott	In open pits
Andra malmgruvor ..	Other ore mines	Induktionsugn	Induction furnace
Anläggning	Plant, mill	Industrigrenar	Branches of industry
Antal	Number	Inmuta	Take out a claim
Anrikning	Dressing	Investering	Investment
Arbetare	Worker	Järnhalt	Iron content
Arbetspersonal	Workers	Järnmalmgruvor ...	Iron ore mines
Arbetsställe	Establishment	Järnsvamp	Sponge iron
Avlugg	Scrap	Järnverk	Steel works
Avsalu	Sale		
Basisk	Basic	Kalk, kalksten	Lime, limestone
Belägenhet	Situation	Kalk- och kritbruk ..	Lime and chalk mills
Bessemer	Bessemer	Kapacitet	Capacity
Bly	Lead	Klinkerlera	Clinker clay
Blästermasugn	Blast furnace	Koks	Coke
Bostäder	Dwellings	Kolgruvor	Coal mines
Brandförsäkrings- värde	Amount of the fire-in- surance	Kontinuerlig	Continuous
Bränning	Burning	Kvantitet	Quantity
Bränsle	Fuel	Kvinnor	Women
Byggnadsarbete	Building-work	Lager	Stocks
		Ljusbågsugn	Electric arc furnace
Direkt användbar malm	Ore directly applicable for smelting	Län	County
Drifttid	Working time	Löner	Wages and salaries
Drivkraft	Motive power	Marmor	Marble
Dygn	Day and night	Martingöt	Open hearth ingots
		Masugn	Blast furnace
Eldfast lera	Fireclay	Masugns gas	Blast furnace gas
Elektrisk generator- drift	Electric generator ope- ration	Medelhalt	Average content
Elektro-	Electric	Metallframställnings- verk	Metal manufacturing works
Elektrod	Electrode	Motor	Motor
Elenergi	Electric energy	Mutsedel	Claim certificate
		Män	Men
Ferrolegeringsverk ...	Ferro alloys mills	Oförsäkrade	Not insured
Fosforhalt	Content of phosphorus	Ömedelbar maskin- drift	Direct machine work- ing operation
Fyndighet	Deposit		
Förbrukning	Consumption	Periodisk	Periodical
Förvaltningspersonal .	Administrative staff	Råvara	Raw material
Genomsnittlig	Average	Salutillverkningar ...	Sales products
Granit och gnejs ...	Granite and gneiss	Saluvärde	Sales value
Gruva	Mine	Silver- och blymalm.	Silver and lead ore
Gruvfält	Mine-area	Sinter	Sinter
Gråberg	Rock	Skifferoljeverk	Shale oil plant
Göt	Ingots	Skrot	Scrap
Hjälparbetare	Auxiliary worker	Slig	Concentrates
Härd	Hearth		
Hästkraft (hk)	Horsepower (H P)		

Smältning	Smelting	Träbränsle	Wood fuel
Smidd, -a	Forged	Träkol	Charcoal
Sovring	Sorting		
Stenkol	Coal	Ugn	Furnace, kiln, retort
Stålgjutgods	Steel castings	Under jord	Underground
Sur	Acid	Uppfordring	Hoisting, extraction
Svavel	Sulphur	Utgjorda arbetstimmar	Hours worked
Svavelhalt	Content of sulphur	Utmål	Concession area
Svavelkis	Iron pyrites		
Sönade	Forfeited concessions	Varmdragna	Hot drawn
		Varmvalsade	Hot rolled
Tackjärn	Pig iron	Vattenturbiner	Water turbines
Tegel	Bricks	Ved	Firewood
Tillgångar	Assets	Vällmetall	Wrought iron
Tillverkningar	Products, manufact- ures	Värde	Value
Timmar	Hours	Ångturbiner	Steam turbines
Torv	Peat	Äldre varp	Old waste
Totalt	Total	Ämnena	Blooms, billets, slabs

Summary

This annual special report on the metal and mining industries in Sweden published by the Central Bureau of Statistics contains more details concerning those branches than the general report on industry. The plan and the disposition of the report is mainly the same as in the preceding year. Some additions have, however, been made in the report for 1963. Accordingly cost of raw materials, energy, salaries and wages are for the first time entered in this report (table II: 2). Practically through all the report the commodities have been classified according to »Tull-taxa med statistisk varuförteckning» (Customs Tariffs with a statistical Commodity List), based upon the Brussels Nomenclature. The statistics are based on data given by the producers concerned. The following branches are covered in the report: 1) iron ore mines and dressing, briquetting and sintering plants; 2) other ore mines and dressing plants; 3) coal mines; 4) iron and steel works and ferro-alloys plants; 5) metal manufacturing works; 6) stone working industry, i. e. feldspar and quartz mills, paving stone works, other stone quarries and crude stone works, stone processing industry; 7) lime and chalk mills; 8) shale oil plants. This classification according to a national nomenclature can principally be transformed to the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC). The different branches mentioned above correspond to division 1 Mining and quarrying (except sand and

clay pits) and certain parts of division 2—3 Manufacturing.

The output of the primary metal industries, from a quantitative point of view, continued to increase in 1963. The centre of gravity in this rise was, as previously, mainly to be found in the production of steel and rolled products.

The output of iron ores increased by 4,9 % and amounted to 23,6 million tons in 1963 in comparison with 22,5 millions in 1962. The production of sinter was 3 676 322 tons, an increase of 1,9 % in comparison with the previous year.

The total extraction of other metal ores amounted during 1963 to 7 317 tons of ore directly applicable for smelting and 824 623 tons of concentrates of different kinds to a total value of 178,5 million crowns. During recent years the mining, as regards the different products, was distributed as has been shown in table III: 7 in the text and table 7.2. A calculation of the metal content in different ores, has given as a result the quantities shown on page 19. Most important as regards exports was zinc ore both in respect of quantity and value.

The extraction of coal was somewhat lower in 1963 than in 1962 (table III: 8).

Amongst the different kinds of stone wares the production of paving stone has slightly increased. At the lime and chalk kilns there was an increase in the production of burnt lime from 588 481 tons in 1962 to 651 128 tons in

1963. The quantities of slaked lime were slightly lower during the year covered by the report than in the previous year, while the quantities of burnt dolomite were about 16 % higher.

The production of oil from alum shale on an industrial scale required 3 097 938 tons of shale. Among other products 20 116 m³ of petrol and 26 300 tons of sulphur were produced in 4 retorts.

During the year 1 884 038 tons of pig iron were produced. The figure is higher by 3,4 % than the previous peak production of 1 821 343 tons of the year 1962. As regards the fuel used in the production of pig iron, there was an increase of coke pig iron, in 1963, by 88 807 tons to 1 807 259 tons. The output of charcoal pig iron decreased during 1963 by 28 606 tons.

The manufacture of ferro-alloys showed on the whole no change and amounted to 141 009 tons in comparison with 141 999 tons in 1962.

The quantity of sponge iron produced was 136 664 tons to a value of 38,2 million crowns. Corresponding figures for 1962 were 134 790 tons and 38,0 million crowns.

The output of crude steel increased from 3 574 059 tons in 1962 to 3 837 228 tons in 1963. The output of 1963 represents the highest figure hitherto reached for these products. There was an in-

crease of the production of open hearth ingots. The production of electric steel, which before 1961 had covered an increasing share of the total steel production, was in 1963 about 43,2 % thereof, corresponding to 43,4 % the preceding year. To a great extent the increase in the output of crude steel referred to furnaces, where a pure process of oxygen has been used as Kaldo and LD.

Also the output of hot rolled products was somewhat higher than in the previous year. Especially may be mentioned an increased manufacture of concrete reinforcement bars and sheet metal.

The production of other metals than steel increased most in the case of aluminium.

The total consumption of electric energy of the metal and mining industries during 1963 surpassed the year before by 2,6 % or 154 084 kWh.

The consumption of different kinds of fuel during the year covered by the report was on the whole characterized by a continued decrease concerning all kinds of fuel-wood, while especially fueloils increased.

The total number of workers employed amounted to 66 285, of whom 62 829 were men and 3 456 women. The corresponding total for 1962 was 69 622. The decrease in 1963 was mainly to be found in mining.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	Repetition
Intet finns att redovisa	—	Magnitude nil
För litet att upptagas	0,0	Magnitude less than half of unit employed
Logiskt omöjlig uppgift	•	Category not applicable
Uppgift ej tillgänglig	..	Data not available

I. Tillämpade redovisningsgrunder

I. 1. Till bergshantering hörande verksamhetsgrenar

Statistiska centralbyråns berättelse om Sveriges bergshantering, som utgör en specialberättelse beträffande bergverken, innehåller mera detaljerade uppgifter om dessa än centralbyråns allmänna industriberättelse. Följande industrigrenar behandlas i bergverksberättelsen: 1) järnmalmgruvor samt anriknings-, briketterings- och sintringsverk (inkl. sjö- och myrmalmsstäcker), 2) andra malmgruvor och anrikningsverk, 3) kolgruvor, 4) järn- och stålverk samt ferrolegeringsverk, 5) metallframställningsverk, 6) stenindustri, d. v. s. fältspats- och kvartsbrott, gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier samt finare stenförädlingsindustri, 7) kalk- och kritbruk samt 8) skifferoljeverk, vilka sistnämnda i industriberättelsen ingår i gruppen kemisk och kemiskt-teknisk industri. Dessa industrigrenar ingår i den tillämpade svenska branschnomenklaturen och kan i huvudsak omgrupperas efter ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities), som utarbetats av Förenta Nationernas Statistical Commission. I ISIC klassificeras ekonomisk verksamhet i 9 »divisions» (näringsar). Bergshantering omfattar i allt väsentligt hela näring 1 brytning av mineraliska produkter samt vissa delar ur näringarna 2—3 tillverkning och reparationer.

Bergverksstatistiken bygger på uppgifter lämnade av vederbörande näringsidkare. Jämligt gruvlagen, § 77, och lagen den 28 maj 1886 angående

stenkolsfyndigheter m. m., § 42, skall gruvägaren respektive koncessionsinnehavaren årligen före den 1 mars året näst efter redogörelseåret till bergmästaren insända statistiska uppgifter över sin verksamhet. Samma skyldighet föreligger jämligt kungl. kungörelsen den 16 maj 1913 (nr 84) för var och en, vilken såsom näring idkar bergverksdrift, varvid den till bergmästaren insända uppgiften i särskilt angivna fall även skall omfatta fabrik, som drives i samband med bergverk. Uppgifterna inhämtas på blanketter, som fastställts av statistiska centralbyrån efter samråd med olika statliga myndigheter och näringsorganisationer.

Beträffande statistikens täckningsgrad gäller — till skillnad mot vad som tillämpas i industristatistiken där i regel endast arbetsställen med i årsgenomsnitt minst fem sysselsatta medtages — att bergverksstatistiken omfattar alla arbetsställen oavsett storlek. I fråga om stenindustriella anläggningar är det först fr. o. m. 1962 som samtliga arbetsställen oberoende av storlek ingår med data i alla berörda tabeller. Det bör även påpekas att beträffande produktionsuppgifterna redan tidigare denna täckningsgrad har tillämpats. — Beträffande de tidigare gällande reglerna hänvisas till 1948 års bergverksberättelse.

Den enhet som av FN:s statistiska kommission rekommenderas som grund-enhet för industristatistik ger möjlighet till såväl geografiska som branschvisa fördelningar. I enlighet därmed förstås med den i bergverksstatistiken

använda redovisningsenheten — arbetsstället — verksamheten inom en viss bransch (eller kombination av branscher) vid en lokalt avgränsad produktionsenhet tillhörande en viss firma. Om produktionen sker i kombination med verksamhet, som hänför sig till andra näringar än de industriella (t. ex. återförsäljning, åkerirörelse o. d.) medtages ej denna övriga verksamhet i arbetsställets redovisning och ingår alltså ej heller i statistiken. Beträffande huvudkontor gäller att om de är belägna i anslutning till ett arbetsställe räknas de som del därav. Ett fristående kontor som betjänar flera arbetsställen och ej är beläget i anslutning till något av dessa klassificeras till den bransch som har det största sammanlagda avsaluvärdet. Personal m. m. redovisas på den ort där kontoret är beläget. Huvudkontor räknas principie-llt ej som arbetsställe. Med avseende på malmgruvorna gäller, att ett arbetsställe stundom representerar en sammanslagning av såväl inom samma malmfält som i vissa fall inom olika malmfält belägna under samma förvaltning stående gruvbrytningsföretag. I samma grupper som gruvorna ingår även anriknings-, briketterings- och sintringsverk. I de fall då dessa är direkt kombinerade med gruvbrytning, har de ej räknats som självständiga arbetsställen.

Gruppen järn- och stålverk sammanfaller i huvudsak med det i industriberättelsen under samma rubrik redovisade aggregatet av arbetsställen. I bergverksberättelsen har emellertid medtagits vissa verk, som vid sidan av järnframställning till övervägande delen driver järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och därför i industrierättelsen förts under sistnämnda grupper. Dessa senare arbetsställen har i denna berätt-

telse sammanförts under rubriken andra järnframställningsverk. Produktionen av hithörande produkter förekommer emellertid även vid anläggningar som i berättelsen ej medtagits som arbetsställen. För att en fullständig redovisning av bl.a. tackjärn (framställt i annan elugn än masugn) samt av elektrostål skall kunna ske har den vid vissa verkstadsföretag förekommande framställningen därav liksom tidigare redovisats i berättelsens produktionstabeller. Mot denna produktion svarande arbetare, ugnar, förbrukning av råvaror, bränsle, elenergi m. m. ingår likaledes i berörda textavsnitt och tabeller. Drivs järn- och stålverken i kombination med anriknings-, briketterings- eller sintringsverk respektive med ferrolegeringsverk, redovisas dessa anslutna verk som självständiga arbetsställen inom vederbörande grupper.

Den i bergverksberättelsen redovisade gruppen metallframställningsverk omfattar arbetsställen, vilka huvudsakligen framställer metaller ur malmer samt purple-ore.

Som tidigare nämnts ingår fr. o. m. år 1962 samtliga stenindustriella arbetsställen oberoende av storlek genomgående i bergverksstatistiken. Detta innebär att de arbetsställen med färre än fem sysselsatta, vilkas redovisning i berättelsens tabeller tidigare inskränkte sig till produktionsuppgifter, fr. o. m. nämnda år ingår med uppgifter rörande sysselsatt personal, förbrukning av råvaror, bränsle, elenergi o. s. v. Det tillskott dessa smärre enheter bidrog med år 1962 ifråga om nämnda data framgår av berörda textavsnitt i berättelsen för samma år.

För stenbrott och stenhuggerier har det på grund av denna industrigrens speciella karaktär ansetts lämpligt att sammanföra inom samma kommun och

av samma företagare drivna anläggningar till ett arbetsställe. Undantag härifrån utgör gatstenshuggerier och storbrott, vilka var för sig räknas såsom särskilda arbetsställen.

Till kalk- och kritbruk hänförs utom egentliga kalk- och kritbruk även kiselgur-, kalkstensmjöls- eller gödningskalkfabriker samt självständiga kaolinbruk. Anmärkas bör, att i anslutning till produktionssiffrorna för bränd kalk har även i text och noter redogjorts för den kalk, som erhålles från kalkbränningen vid karbidfabriker, kopparverk, sockerbruk och sulfatmassefabriker.

I. 2. Principerna för redovisningen av produktionen

Produktionen vid de i bergverksberättelsen redovisade företagen meddelas i tabellavdelningens sju första tabeller, varvid i tabellerna 1—5 och 7:2—7:6 den totala tillverkningen redovisas, oavsett om denna försålts eller ej under redogörelseåret. I tabellerna 7:2—7:6 anges även produktionen för avsalu samt i tabellerna 6 och 7:1 enbart avsaluproduktionen. Såsom tillverkningarnas respektive avsaluproduktionens värde redovisas de salufärdiga produkternas försäljningsvärde fritt banvagn, fartyg eller bil etc., med frånräkning av rabatter men med inräkning av emballerings- och andra försäljningskostnader samt kostnad för transport med egna transportmedel. Accis, omsättningsskatt eller liknande avgifter, som av uppgiftslämnaren inbetalats till statsverket skall icke ha inräknats i angivna saluvärden. Då produktionen icke i dess helhet försålts under året, beräknas värdet för den osålda delen efter försäljningspriset på respektive produkter vid redogörelseårets slut. I fråga om lego-

smältningen av metaller och ferrolegeringar redovisas endast den av företagen intjänta bruttoersättningen inberäknat värdet av tillsläppta material o. d. Där emot redovisas legovalsning av järnverksprodukter med dessa produkters totala försäljningsvärde, såsom även sker i fråga om legoanrikning av malmer. Vidare bör nämnas, att såsom avsaluproduktion även räknats produkter, som överförts från ett arbetsställe till annat uppgiftslämnaren tillhörigt arbetsställe för vidare bearbetning där.

Beträffande varor som framställts helt eller delvis med sikte på ytterligare bearbetning inom samma arbetsställe inhämtas fr.o.m. 1959 i allmänhet icke uppgifter om saluvärde för hela årsproduktionen. I tabellerna 7:2—7:6 i tabellavdelningen anges hela årsproduktionen därför endast med kvantiteter.

I. 3. Använd varunomenklatur 1963

I tabellerna över produktionen i denna berättelse tillämpas en varunomenklatur, som anknyter såväl till Bryssel-nomenklaturen, vilken därjämte utgör grunden för den svenska tulltaxan, som till FN:s system för varuklassificering i statistiken, SITC. Varuindelningen enligt systematiken i Bryssel-nomenklaturen framgår t. ex. av tabell 2 i industriberättelsen för år 1962. En uppställning utvisande »itemnivån» enligt SITC finns i tabell 3 i samma publikation. Definitioner av de skilda varuslagen återfinns i Tullverkets varuhandböcker.

Genom den gemensamma varunomenklaturen möjliggörs direkta jämförelser mellan uppgifterna om produktion och uppgifter om export och import. Varuspecifikationen går emellertid i vissa fall längre i bergverksstatistiken

än i utrikeshandelsstatistiken. Detta gäller exempelvis sådana varor, som för närvarande i relativt mindre omfattning är föremål för internationell handel. Vidare är det ibland motiverat att göra uppdelningar med hänsyn till produktionsnivåer eller framställnings-sätt.

En närmare redogörelse för de särskilda varunomenklaturproblemen återfinns beträffande bergverkens produktion i bergverksberättelsen för år 1959 och för speciellt järnverkens tillverkning i Kommersiella meddelanden 1962, häfte 5.

Nomenklaturerna har i uppställningen av tabellerna i tabellavdelningen i stort sett tillämpats så, att uppdelningarna på skilda tabeller och tabellavdelningar gjorts enligt systematiken i SITC medan detaljuppdelningen skett enligt Brysselnomenklaturens systematik med angivande längst till vänster i tabellerna av statistiskt nummer enligt tulltaxa med statistisk varuförteckning.

De flerårsöversikter som återfinns i textavdelningen är i allmänhet uppgjorda enligt äldre indelningar. I regel har dock varurubrikerna anpassats till Tulltaxa med statistisk varuförteckning varvid även år 1963 tillämpliga statistiska nummer angivits. I vissa fall har de sjuställiga sifferkoderna kompletterats med en åttonde siffra, som anger

att en ytterligare uppdelning av varunummer skett. För en orientering i systematiken hänvisas härvid till tabellbilagan.

I. 4. Övriga uppgifter

Även vad beträffar redovisningen av förbrukade råvaror förekommer en anknytning till Tulltaxa med statistisk varuförteckning enligt vad som ovan sagts beträffande produktionen i textavdelningen. Uppgifter om råvaror m. m., bränsle, smörjmedel och elenergi samt använd drivkraft och sysselsatt personal, återfinns i redogörelser i texten under respektive rubriker. Bränsleuppgifterna kompletterades fr. o. m. år 1962 med inköpsvärden. I samma berättelse infördes även uppgifter rörande verkställda investeringar samt värdet av vissa tillgångar vid gruvor och järn- och stålverk. Beträffande förvaltningspersonalen tillämpas liksom föregående år en uppdelning på personal-kategorier som i huvudsak ansluter sig till den som används av bl. a. svenska arbetsgivareföreningen. Tabellerna i texten erhöll 1961 nya beteckningar, vilka i huvudsak använts även i årets berättelse. I samband med att redovisning av vissa produktionskostnader har införts i föreliggande berättelse har dock några smärre förändringar i förut gällande tabellbeteckningar genomförts.

II. Allmän översikt

Saluvärdet av produktionen inom järn- och stålverken kom i stort sett att överensstämma med den under 1962 uppnådda nivån. Inom stenindustrien förelåg en fortsatt uppgång. En smärre ökning i järnmalmsbrytningen kunde noteras samtidigt som ett lägre saluvärde per enhet räknat medförde att det totala saluvärdet för verksamheten understeg motsvarande värde 1962.

Produktionen av direkt användbar malm och slig låg kvantitetsmässigt 5 % över 1962 års siffra. Exporten var något högre än 1962 och utgjorde 20,2 milj. ton styckemalm och slig.

Tackjärnsproduktionen steg under 1963 med ca 3 % jämfört med när-

mast föregående redovisningsår. Tillverkningen av järnsvamp förändrades icke nämnvärt och utgjorde ca 137 000 ton. Produktionen uppgick till ca 135 000 ton år 1962 och ca 156 000 ton år 1961.

Tillverkningen av göt och stålglutgods år 1963 var 8 % högre än 1962 och uppnådde sin hittills högsta nivå. För de varmvalsade och varmdragna produkterna förelåg likaledes en betydande uppgång totalt sett.

Brytningen och bearbetningen av de olika stenindustriella produkterna förtedde liksom tidigare år en oenhetlig tendens, 1963 dock med övervikt för ökningsår.

Tab. II: 1. Summariska uppgifter beträffande verksamheten inom bergverken

Industrigrupper	Antal arbetsställen	Förvaltningspersonal	Arbetarpersonal	Arbets-timmar i 1 000-tal	Summa saluvärde ¹ 1 000 kr	Förädlingsvärde ² 1000 kr
Järnmalmsgruvor	59	2 173	8 542	15 809	1 070 351	817 348
Andra malmgruvor	24	733	2 080	3 810	180 979	137 222
Kolgruvor	9	35	292	525	6 909	4 317
Järn- och stålverk	38	10 827	36 703	73 621	3 012 084	1 378 687
Andra järnframställningsverk ³ ...	9	4 402	9 250	18 555	657 258	354 414
Ferrolegeringsverk	7	246	1 176	2 354	170 258	55 820
Metallframställningsverk	5	703	1 566	3 212	273 189	63 311
Kalk- och kritbruk	44	190	1 145	2 265	73 979	47 432
Fältspats- och kvartsbrott	23	42	206	378	10 893	8 157
Andra stenindustriella anläggningar	388	811	4 852	9 174	198 950	160 965
Skifferoljeverk	1	127	473	988	17 875	
Summa: 1963	607	20 289	66 285	130 691	5 672 725	3 027 673
1962	636	19 992	469 622	138 653	5 845 937	3 209 240

¹ Som salutillverkning har räknats även sådan tillverkning, som vid ett verk framställts för leverans till annat verk tillhörande samma ägare, ävensom förädling av främmande vara mot lön.

² Summa saluvärde med avdrag av kostnader för råvaror, emballage, bränsle och elenergi samt bortlämnade lönarbeten och transporter utförda av utomstående.

³ Dessa verk har i industriberättelsen förts under grupperna järn- och stålmanufaktur eller »andra mekaniska verkstäder och gjuterier».

⁴ Därav 234 personer hänförliga till 163 smärre stenindustriella anläggningar, som först fr. o. m. år 1962 ingår i statistiken.

Tab. II: 2. Produktionskostnader inom bergverken

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Industrigrupper	Redo- vis- nings- grund	Salutill- verk- nings- värde	Kostnader för					Löner till		Arbets- löner till hemar- betare	Bort- läm- nade lönear- beten	Summa redo- visade kost- nader
			råvaror m.m. (ej em- ballage)	em- ballage	bränsle	el- energi	lejda trans- porter	förvalt- nings- perso- nal	arbetar- perso- nal			
Järnmalmsgruvor	1 000 kr	1 070 351	204 124	—	16 433	28 557	3 597	58 551	150 112	—	292	461 666
	% ¹		19,1	—	1,5	2,7	0,3	5,5	14,0	—	0,0	43,1
Andra malmgruvor	1 000 kr	180 979	33 252	33	1 593	8 426	453	17 235	32 072	—	—	93 064
	% ¹		18,4	0,0	0,9	4,7	0,3	9,5	17,7	—	—	51,4
Kolgruvor	1 000 kr	6 909	526	—	71	616	—	746	4 263	—	1 379	7 601
	% ¹		7,6	—	1,0	8,9	—	10,8	61,7	—	20,0	110,0
Järn- och stålverk	1 000 kr	3 012 084	1 255 902	10 624	214 659	102 970	17 544	259 744	597 689	12	31 698	2 490 842
	% ¹		41,7	0,4	7,1	3,4	0,6	8,6	19,8	0,0	1,1	82,7
Andra järnframställningsverk ...	1 000 kr	657 258	242 771	2 119	10 544	21 877	2 952	96 977	145 582	42	22 581	545 445
	% ¹		36,9	0,3	1,6	3,3	0,4	14,8	22,1	0,0	3,4	83,0
Ferrolegeringsverk	1 000 kr	170 258	77 550	1 720	11 270	23 394	504	6 800	19 414	—	—	140 652
	% ¹		45,5	1,0	6,6	13,7	0,3	4,0	11,4	—	—	82,6
Metallframställningsverk	1 000 kr	273 189	193 493	1 424	1 522	13 164	275	17 568	28 188	—	—	255 634
	% ¹		70,8	0,5	0,6	4,8	0,1	6,4	10,3	—	—	93,6
Kalk- och kritbruk	1 000 kr	73 979	11 188	1 256	10 729	2 228	1 146	4 528	16 490	—	—	47 565
	% ¹		15,1	1,7	14,5	3,0	1,5	6,1	22,3	—	—	64,3
Fältspats- och kvartsbrott	1 000 kr	10 893	1 242	461	167	458	408	1 057	2 993	—	—	6 786
	% ¹		11,4	4,2	1,5	4,2	3,7	9,7	27,5	—	—	62,3
Andra stenindustriella anlägg- ningar	1 000 kr	216 825	37 050	1 184	2 989	9 533	4 660	19 747	75 878	—	444	151 485
	% ¹		17,1	0,5	1,4	4,4	2,1	9,1	35,0	—	0,2	69,9
Summa 1963	1 000 kr	5 672 725	2 057 098	18 821	269 977	211 223	31 539	482 953	1 072 681	54	56 394	4 200 740
	% ¹		36,3	0,3	4,8	3,7	0,6	8,5	18,9	0,0	1,0	74,0
Summa 1962	1 000 kr	5 845 937	2 064 125	16 882	267 267	214 561	26 776	449 106	1 059 838	73	47 086	4 145 714
	% ¹		35,3	0,3	4,6	3,7	0,5	7,7	18,1	0,0	0,8	70,9

¹ Procentsiffrorna anger kostnadernas andel av salutillverkningarnas värde i respektive grupper.

Tab. II: 3. Använd drivkraft samt förbrukningen av elenergi inom bergverken

Industrigrupper	Drivkraft i eff. hk för omedel- bar fabriks- drift	Förbrukning av elenergi 1 000 kWh
Järnmalmgruvor	352 531	671 914
Andra malmgruvor	136 564	303 979
Kolgruvor	5 622	6 780
Järn- och stålverk	1 503 500	2 986 366
Andra järnframställningsverk	232 459	421 254
Ferrolegeringsverk	21 857	882 936
Metallframställningsverk	64 703	684 357
Kalk- och kritbruk	29 163	33 808
Fältspats- och kvartsbrott	4 463	5 660
Andra stenindustriella anläggningar	84 971	63 207
Skifferoljeverk	18 570	79 327
Summa: 1963	2 454 403	6 139 588
1962	2 356 687	5 985 504

även omfattar uppgifter rörande förädlingsvärdet inom bergverken visar, att totalt sett en fortsatt minskning förelåg beträffande såväl arbetarpersonalen som salutillverkningarnas värde. Antalet an-

ställda inom gruppen förvaltningspersonal fortsatte dock att stiga. Salutillverkningarnas värde överensstämmer ej med motsvarande värdesummor i tabellerna 1—7, beroende bl. a. på att

Tab. II: 4. Drivkraft för omedelbar maskindrift¹, använd vid bergverken, fördelad på olika slag av motorer

Industrigrupper	Vattenturbiner		Kolvångmaskiner Ångturbiner		Förbrännings- motorer		Elektriska motorer		Summa motorer	
	Antal	Hk	Antal	Hk	Antal	Hk	Antal	Hk	Antal	Hk
Järnmalmgruvor	—	—	—	—	18	306	16 082	352 225	16 100	352 531
Andra malmgruvor	—	—	—	—	42	708	7 300	135 856	7 342	136 564
Kolgruvor	—	—	—	—	—	—	527	5 622	527	5 622
Järn- och stålverk	—	—	—	—	3	130	74 170	1 503 370	74 173	1 503 500
Andra järnframställningsverk ...	—	—	—	—	—	—	25 492	232 459	25 492	232 459
Ferrolegeringsverk	—	—	—	—	—	—	2 943	21 857	2 943	21 857
Metallframställningsverk	—	—	—	—	—	—	6 876	64 703	6 876	64 703
Kalk- och kritbruk	—	—	—	—	2	162	2 481	29 001	2 483	29 163
Fältspats- och kvartsbrott	—	—	—	—	12	573	402	3 890	414	4 463
Andra stenindustriella anläggning.	—	—	—	—	142	6 542	6 124	78 429	6 266	84 971
Skifferoljeverk	—	—	—	—	—	—	1 968	18 570	1 968	18 570
Summa: 1963	—	—	—	—	219	8 421	144 365	2 445 982	144 584	2 454 403
1962	2	540	—	—	218	9 372	137 596	2 346 775	137 816	2 356 687

¹ Beträffande drivkraft för elektrisk generatordrift se texten.

Tab. II: 5 Förbrukningen av inköpt¹ bränsle vid bergverken åren 1961—1963.

Bränsleslag	Stat. nummer	Kvanti- tets- grund	Kvantitet			Inköps- värde 1 000 kr
			1961	1962	1963	1963
Stenkol (inkl. stybb) och kolbriketter	27.01, 27.02	ton	72 242	60 564	68 055	6 553
Koks (inkl. stybb) och koks- briketter	27.04	»	1 318 089	1 353 757	1 390 688	160 348
Torv och torvbriketter	27.03.100/200	»	101	180	91	7
Träkol (inkl. stybb) och trä- kolsbriketter	44.02	1 000 hl	2 177	2 099	899	5 508
Kastved, långved o. d. bränn- ved (travat mått)	44.01	m ³	96 950	55 041	38 973	1 090
Träbränsle, andra slag (löst mått) ¹		m ³	96 150	55 189	15 514	175
Bensin	27.10.210/290	ton	3 110	2 587	2 672	2 394
Fotogen	27.10.410/499	»	6 212	4 778	5 036	1 134
Motorbrännolja (diesel) . . .	ur 27.10	»	109 904	15 026	16 451	4 153
	501/509	»				
Eldningsolja nr 1	ur 27.10.501	»	138 181	55 862	62 806	11 347
Eldningsolja nr 2	ur 27.10.503	»		40 510	33 876	5 852
Eldningsolja nr 3	ur 27.10.505	»	388 450	116 037	133 312	14 743
Eldningsolja nr 4	ur 27.10.507	»	71 297	417 539	420 097	40 729
Eldningsolja nr 5	ur 27.10.509	»	2 616 121	90 302	123 365	11 045
Masugns- och koksugns gas ²	ur 27.05.500	1 000 m ³	2 697 028	2 869 929	2 869 929	..
Summa bränsle med reduk- tion till stenkol ³	..	..	2 594 582	2 646 284	2 748 314	..

Uppgifterna år 1961 omfattar även vid det egna arbetsstället framställda och förbrukade kvantiteter.

² Uppgifterna omfattar även vid det egna arbetsstället framställda och förbrukade kvantiteter.

³ Angående reduktionstal se not till tab. III:10. Förbrukningen av masugns- och koksugns gas är ej inräknad i den totala, till stenkol reducerade bränsleförbrukningen.

i tabell II:1 angivna saluvärde även innefattar andra tillverkningar än de i ovannämnda tabeller redovisade samt att i enstaka fall dessa tabeller även omfattar produktion vid arbetsställen som ej medtagits i tabell II:1.

Uppgifter om vissa produktionskostnader inom bergverken för åren 1962 och 1963 lämnas i tabell II:2. Kostnaderna anges i tabellen dels i absoluta tal dels i procent av saluvärdet i kol. 3. De uppgivna beloppen är bl. a. avsedda att ge underlag för beräkningar rörande bergverkens förädlingsvärde (se tabell II:1). Som framgår av tabellen är det endast ett urval av företagens viktiga- re kostnader som redovisas. Beträffan-

de en mer detaljerad beskrivning av definitioner samt omfattningen av de olika kostnadsrubrikerna hänvisas till berättelsen Industri 1962.

En översikt över den under 1963 vid bergverken för omedelbar fabriksdrift använda drivkraften samt förbrukade elenergin lämnas i tabell II:3. Beträffande uppgifter om drivkraft för elektrisk generatordrift skall erinras om att de större industriella kraftverken betraktas som självständiga enheter och redovisas som elverk i årsberättelsen Industri. En detaljerad redovisning över drivkraften för de olika slagen av nyttjade motorer lämnas i tabell II:4. Fördelningen av drivkraften på de sär-

Tab. II:6. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade efter arbetsgivare

Industrigrupper	Enskilda personer		Aktiebolag		Annat bolag, stiftelse el. dyl.		Ekonomisk förening		Kommun		Staten	
	Arbets-ställe	Arbetare	Arbets-ställe	Arbetare	Arbets-ställe	Arbetare	Arbets-ställe	Arbetare	Arbets-ställe	Arbetare	Arbets-ställe	Arbetare
Järnmalmgruvor	—	—	58	8 456	1	86	—	—	—	—	—	—
Andra malmgruvor	—	—	23	1 968	—	—	—	—	—	—	1	112
Kolgruvor	—	—	9	292	—	—	—	—	—	—	—	—
Järn- och stålverk	—	—	38	36 703	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra järnframställningsverk ..	—	—	9	9 250	—	—	—	—	—	—	—	—
Ferrolegeringsverk	—	—	7	1 176	—	—	—	—	—	—	—	—
Metallframställningsverk	—	—	5	1 566	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalk- och kritbruk	5	16	36	1 113	2	2	1	14	—	—	—	—
Fältspats- och kvartsbrott	3	18	17	164	2	15	—	—	1	9	—	—
Andra stenindustriella anlägg.	117	369	197	3 889	62	448	9	127	4	13	1	6
Skifferoljeverk	—	—	1	473	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa: 1963	125	403	400	65 050	67	551	10	141	5	22	2	118
1962	132	428	414	68 195	71	594	12	159	7	26	—	—

skilda länen framgår av tabell 8, i vilken uppgifter meddelas angående hästkraftsstyrkan hos de för omedelbar drift av maskiner och apparater använda för brännings- respektive elektriska motorerna. Några kolvångmaskiner eller ångturbiner har ej redovisats år 1963. Det har ej heller uppgivits att användning av vattenturbiner förekommit. De redovisade uppgifterna avser effekten i motorer i arbetsmaskiner samt motorer för lyft- och transportanordningar. Där emot har ej medtagits motorer i fordon såsom bilar, lokomotiv, truckar o. d., ej heller skall effekten i omformare eller elektriska svetsaggregat ingå. Den angivna effekten skall avse märkeffekten av vid årets slut befintliga motorer som använts under redogörelseåret.

En allmän översikt över bergverkens förbrukning av bränsle under åren 1961—1963 lämnas i tabell II:5. Uppgifterna i tabellen avser utöver bränsle

använt som reduktionsmedel eller för drift av maskiner och apparater även bränsle och drivmedel för bilar använda för fabriksrörelsen samt bränsle för uppvärmning av fabriks- och kontorslokaler. Uppgifterna fr. o. m. 1962 avser i princip inköpta kvantiteter. Beträffande masugns- och koksugns gas har emellertid även inkluderats vid arbetsstället framställda och förbrukade kvantiteter. Det kan nämnas att den totala produktionen av masugns- och koksugns gas uppgick till 3 850 miljoner m³. Av uppgiftslämnarna direkt till statsverket inbetald skatt på förbrukat bränsle skall ej ha inräknats i angivna inköpsvärden.

I likhet med föregående år har vissa beräkningar gjorts i syfte att erhålla ett enhetligt mått på bergverkens totala konsumtion av bränslen. Resultatet av dessa beräkningar framgår av nedersta raden i tabell II:5. Redogörelse-

Tab. II: 7 Verkställda investeringar åren 1962 och 1963 i löpande priser samt värdet av vissa tillgångar i maj 1964 vid gruvor och järn- och stålverk.

Industrigrupper och investeringsobjekt	Ny- till- och ombyggnads- arbeten samt nyanskaff- ningar		Underhålls- och repara- tionsarbeten		Värdet av vissa tillgångar		
					Brand- försäk- rings- värde	Värdet av oförsäkrade tillgångar samt under självrisk uppskattat värde	Totalt värde (återan- skaff- nings- värde)
	1962	1963	1962	1963	Maj 1964		
Millioner kronor							
<i>Gruvor</i>							
Industribyggnader	39	70	10	13	402	637	1 039
Andra driftsanläggningar	46	63					
Bilar	1	0	2	2	..	..	..
Maskiner och apparater	99	123	78	76	459	595	1 054
Bostäder	9	14	8	8	228	193	421
Summa	194	270	98	99	1 089	1 425	2 514
<i>därav Järnmalmgruvor</i>							
Industribyggnader	29	58	9	10	326	574	900
Andra driftsanläggningar	40	55					
Bilar	1	0	2	0	..	..	..
Maskiner och apparater	80	97	63	61	365	516	881
Bostäder	8	13	7	5	190	185	375
Summa	158	223	81	76	881	1 275	2 156
<i>Järn- och stålverk</i>							
Industribyggnader	152	135	34	33	1 684	75	1 759
Andra driftsanläggningar	11	9					
Bilar	2	3	3	7	..	..	..
Maskiner och apparater	294	369	265	268	4 294	122	4 416
Bostäder	10	12	15	15	676	3	679
Summa	469	528	317	323	6 654	200	6 854

årets totala bränsleförbrukning skulle i enlighet härmed motsvara omkring 2 748 314 ton stenkol, vilket innebär en ökning med 4 % i förhållande till 1962 års förbrukning. Givetvis kan vid detta slags beräkningar hänsyn ej tagas till det ganska växlande värmevärdet hos olika kvaliteter av ett och samma bränsleslag. Den erhållna totalsiffran kan regelbundet anses något för hög, enär de redovisade stenkolen vid här gjord beräkning genomgående anses betyda prima utländska ångkol, me-

dan i verkligheten inom flera produktionsgrenar stenkol med betydligt lägre värmevärde förbrukas, såsom vid stenkolsbrytningen och järnsvamptillverkningen, där de kol som används till stor del är svenska.

Med hänsyn till de särskilda slagen av arbetsgivare fördelas bergverken i sex grupper, nämligen i sådana där arbetsgivaren utgöres av 1) enskild person, 2) aktiebolag, 3) annat bolag (kommanditbolag, handelsbolag, enskilt bolag inkl. oskift dödsbo), stiftelse eller

dylikt, 4) ekonomisk förening, 5) kommun eller 6) staten. Fördelningen göres helt efter de formella ägandeförhållandena, så att exempelvis till de båda sista av ovan angivna ägaregrupper föras endast anläggningar, som drivs direkt (alltså ej i aktiebolagsform eller dylikt) av kommun eller staten. Föregående tabell (tabell II:6) utvisar för de olika bergsverksgrenarna arbetsstäl- lenas fördelning på skilda kategorier av arbetsgivare.

Uppgifter till de särskilda investeringsenkäterna insamlas fyra gånger årligen till statistiska centralbyrån. I tabell II:7 upptagna värden har hämtats från den s. k. majundersökningen 1963 och 1964. Vid denna enkät har industri- och bergverksstatistikens arbetsställeregister utgjort urvalsram. I urvalet ingår samtliga arbetsställen med 50 eller flera arbetare samt ett stratifierat slumpmässigt urval av mindre arbetsställen. En uppräkningsmetod har skett av de vid undersökningarna erhållna värdena till industri- och bergverksstatistikens nivå. Den vid investeringsundersökningarna tillämpade branschuppdelningen är i vissa fall mindre

långtgående än i industri- och bergverksstatistiken. Detta har medfört att en fullständig överensstämmelse ej erhållits mellan de i tabell II:7 ingående enheterna samt i berättelsen i övrigt redovisade arbetsställen. De i tabell II:7 redovisade kostnaderna vid gruvor och järn- och stålverk avser dels privata och offentliga ny-, till- och ombyggnadsarbeten samt nyanskaffningar, dels underhålls- och reparationsarbeten. Upptagna värden anges i miljoner kronor och löpande priser. Tabellen omfattar även data över vissa tillgångar vid gruvor och järn- och stålverk. Brandförsäkringsvärdet jämte värdet av oförsäkrade tillgångar samt under självrisk uppskattat värde skall därvid utgöra återanskaffningsvärdet i maj 1964. Markvärden skall ej ha medräknats. De i tabellen redovisade uppgifterna har i vissa avseenden i en något mer summarisk form tidigare publicerats i Statistiska meddelanden nr I 1963:52 respektive nr I 1964:48. För en mer detaljerad beskrivning av urvalsmetodik, uppräkningsförfarande, periodisering av kostnaderna m. m. hänvisas till nämnda publikationer.

III. Gruvor och stenindustriella anläggningar

III.1. Produktion

III. 1. 1. *Järnmalm*. Den nedgång i brytningen av järnmalm, som registrerats närmast föregående år upphörde under 1963 och produktionen kom att ligga på en något högre nivå än 1961. Den under 1963 vunna kvantiteten uppgick till 23 637 000 ton mot 22 526 000 ton år 1962 (se tabblån nedan samt tabell III: 1).

Vid Malmberget framställdes 1 168 ton apatitslig. Denna kvantitet är i berättelsens tabeller inräknad bland järnmalm.

Tabell III: 2 (se sidan 14) avser att visa utbytet av järnmalm i förhållande

rorna avser däremot all under året vunnen direkt användbar malm. Beräkningarna av medelvärdet per ton bygger på en oavkortad uppgift och alltså ej på den i tabellen redovisade kvantiteten (1 000 ton). I närmast föregående årsberättelser har inkluderats gråberg erhållet utom fyndigheten. I föreliggande berättelse har i tabell III: 2 för samtliga redovisade år enbart medtagits gråberg brutet inom fyndigheten.

Av all under året vunnen direkt användbar malm, 19 921 787 ton, hade år 1963 vid i samband med gruvbrytningen drivna sovrings- och separeringsverk erhållits följande kvantiteter:

Årligen	Antal med malmfångst arbetade utmål	Vunnen malm (direkt användbar malm och slig) (26.01.110 2, 120 1)	
		Totalt	Därav manganhaltig järnmalm ¹
		1 000 ton	1 000 ton
1936—1940	330	13 040	169
1941—1945	376	8 437	115
1946—1950	339	11 277	95
1951—1955	377	16 399	46
1956—1960	413	19 445	78
1957	417	19 924	47
1958	409	18 312	62
1959	425	18 351	69
1960	410	21 690	94
1961	405	23 593	76
1962	390	22 526	140
1963	376	23 637	184

	Antal	Ton
Magnetiska verk	17	13 673 257
Våtmekaniska verk	3	814 757
Kombinerade verk	3	2 377 758

År 1962 redovisades följande kvantiteter erhållna vid:

	Antal	Ton
Magnetiska verk	23	14 457 292
Våtmekaniska verk	2	272 168
Kombinerade verk	5	2 253 887

till totala berg- och malmbrytningen inom fyndigheterna i olika län. I den direkt användbara malmen och anrikningsgodset har ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. Värdesiff-

I tabell III: 3 har sammanställts uppgifter länsvis beträffande den direkt användbara malmens halt av järn, fosfor och svavel. Fosforhalten har därvid omräknats till 50 % järnhalt.

Från gruvorna erhålles förutom direkt användbar malm även anrikningsmalm, år 1963 utgörande 7 209 631 ton.

¹ Enligt definition av den enligt 1928 års internationella konvention rörande ekonomisk statistik tillsatta expertkommittén räknas såsom manganhaltiga järnmalmer de järnmalmer, vilkas manganhalt ligger mellan 10 % och 80 % av järnhalten, om den sammanlagda halten är minst 40 %. Beträffande mangan-kvantiteten i järnmalmen se sidan 17.

Därav härrörde från sovrings- och separeringsverk följande kvantiteter:

	Antal	Ton
Magnetiska verk	26	3 877 909
Våtmekaniska verk	4	1 085 652
Kombinerade verk	3	1 266 767

Av de redovisade magnetiska verken användes även 11 stycken för sovrings och separering av direkt användbar malm.

År 1962 utgjorde totalkvantiteten anrikningsmalm 6 950 234 ton, varav 3 514 552 ton erhållits från magnetiska sovrings- och separeringsverk. Anrikningsmalmen bearbetas vidare till järnmalmsslig, varav större delen genom sintring överföres i styckeform vid speciella verk. Beträffande produktionen av slig och sinter under åren 1959—1963 lämnas här intill en översikt. En mer detaljerad redogörelse per arbetsställe avseende år 1963 lämnas i tabellbilagan (tabell 2 respektive 4). Briketteringen av järnmalmsslig har helt upphört sedan flera år tillbaka.

Den tillverkade sligens järnhalt i för-

hållande till det behandlade rågodset belyses i tabell III: 4.

Utbytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 50,6 %. Motsvarande utbyte år 1962 var 48,6 %.

År	Kvantitet Ton	Värde 1 000 kr
----	------------------	-------------------

Järnmalmsslig (26.01.120 1)

1959	1 912 185	101 726
1960	2 589 770	127 492
1961	3 076 561	154 333
1962	3 362 223	157 484
1963	3 715 126	153 541

Järnmalmssinter (26.01.130)

1959	2 535 647	187 397
1960	2 779 705	215 017
1961	3 460 378	262 427
1962	3 606 825	265 898
1963	3 676 322	259 496

På sidan 14 redovisas den producerade sligen för år 1963 fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt, varvid fosforhalten omräknats till 50 % järnhalt.

En verkställd beräkning angående innehållen järnmängd i den direkt an-

Tab. III:1. Produktionen av järnmalm inom olika län åren 1961—1963

Län	Vunnen malm (direkt användbar malm och slig) (26.01.110 2, 120 1)					
	1961		1962		1963	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	1 815	0,0	—	—	—	—
Uppsala län	394 523	1,6	280 032	1,2	189 605	0,8
Södermanlands län	87 970	0,4	83 783	0,4	78 742	0,3
Jönköpings län	48	0,0	—	—	—	—
Värmlands län	76 795	0,3	98 487	0,4	97 188	0,4
Örebro län	1 182 198	5,0	1 188 524	5,3	1 202 801	5,1
Västmanlands län	603 580	2,6	568 625	2,5	597 724	2,5
Kopparbergs län	3 464 632	14,7	3 238 576	14,4	3 521 311	14,9
Gävleborgs län	137 654	0,6	132 426	0,6	85 174	0,4
Norrbottnens län	17 643 812	74,8	16 935 710	75,2	17 864 368	75,6
Hela riket	23 593 027	100,0	22 526 163	100,0	23 636 913	100,0

Tab. III: 2. Berg- och malmbrytningen i järnmalmsgruvorna samt malmvärdet inom olika län

Län	Inom fyndigheterna bruten malm och berg							All producerad direkt användbar malm	
	Totalt	Därav							
		direkt användbar malm (26.01. 110 2)		anrikningsmalm (26.01. 110 1)		gråberg (25.16. 100)		Värde	Medelvärde per ton
		1000 ton	%	1000 ton	%	1000 ton	%		
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län	565	36	6,4	330	58,4	199	35,2	1 194	32,97
Södermanlands län	161	—	—	148	92,0	13	8,0	—	—
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län	241	1	0,4	192	80,0	47	19,6	49	50,05
Örebro län	2 799	427	15,3	1 523	54,4	849	30,3	12 993	30,45
Västmanlands län	1 501	129	8,6	1 154	76,8	219	14,6	3 912	30,33
Kopparbergs län	6 092	2 494	40,9	2 080	34,2	1 517	24,9	89 910	36,04
Gävleborgs län	133	—	—	119	89,5	14	10,5	—	—
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	22 046	16 834	76,4	1 634	7,4	3 578	16,2	568 376	33,76
Hela riket: 1963	33 538	19 921	59,3	7 180	21,4	6 436	19,2	676 434	33,96
1962	31 960	19 162	60,0	6 888	21,5	5 910	18,5	897 735	46,85
1961	31 686	20 278	64,0	5 896	18,6	5 512	17,4	864 012	42,61
1960	28 861	18 917	65,5	5 019	17,4	4 925	17,1	801 204	41,95

vändbara malmen och sligen ger för år 1963 på sidan 16 redovisat resultat.

Fördelningen av slig (26.01.120 1) efter:

Fosforhalt	Ton
Under 0,006 %	1 353 354
0,006—0,04 %	1 531 651
0,04 —0,1 %	291 965
0,1 —0,7 %	511 338
0,7 % och däröver	26 818
Summa	3 715 126

Svavelhalt	Ton
Under 0,01 %	1 282 759
0,01—0,05 %	1 459 863
0,05% och däröver	972 504
Summa	3 715 126

Vid tillverkningen av sinter ingår i rågodset utöver slig även krossad styckemalm m. m. Antal i gång varande sintringsverk under 1963 uppgick till 19. Den genomsnittliga drifttiden per verk utgjorde 5 628 timmar. År 1963

förbrukades vid sintringsverken förutom 2 712 835 ton slig 653 759 ton krossad styckemalm, 46 305 ton glödspån o. d. samt 473 363 ton slagg, kalksten m. m.

Förutom ovan redovisad slig, erhållen genom anrikning av inhemsk järnmalm, har under 1963 vid två kopparverk erhållits s. k. purple-ore (med 55 å 60 % järnhalt) som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder, till vilka utländsk svavelkis till övervägande delen utgjort råvara. Denna produktion av purple-ore uppgick till 92 430 ton, medan kvantiteten för år 1962 utgjorde 81 586 ton. Av den totala purple-oreproduktionen har 65 175 ton med ett värde av 1 986 000 kr angivits vara avsedda till avsalu. Någon produktion av briketter eller sinter framställd av purple-ore förekom ej under året.

Tab. III: 3. Fördelning av direkt användbar malm¹ efter järnhalt, fosforhalt och svavelhalt inom olika län. Ton

	Uppsala län	Söder- man- lands län	Värm- lands län	Örebro län	Väst- man- lands län	Koppar- bergs län	Norrbottens län	Hela riket	
								1963	1962
<i>Järnhalt</i>									
Under 40 %	27 223	—	—	2 041	—	—	3 899	33 163	56 084
Fr. o. m. 40 % intill 50 %	8 989	—	—	102 822	126 643	715	8 019	247 188	468 618
» 50 % » 60 %	—	—	979	322 413	—	1 289 494	10 270 883	11 883 769	11 446 663
» 60 % » 70 %	—	—	—	—	2 327	1 204 216	6 551 124	7 757 667	7 192 545
<i>Fosforhalt²</i>									
Under 0,006 %	—	—	—	13 835	28 630	82 091	—	124 556	346 904
Fr. o. m. 0,006 % intill 0,04 %	36 212	—	979	413 441	100 340	65 798	541 852	1 158 622	949 093
» 0,04 % » 0,1 %	—	—	—	—	—	15 675	957 202	972 877	1 334 854
» 0,1 % » 0,7 %	—	—	—	—	—	877 898	5 025 720	5 903 618	5 611 952
» 0,7 % » 1,0 %	—	—	—	—	—	1 452 963	26 350	1 479 313	1 418 056
1,0 % och däröver ..	—	—	—	—	—	—	10 282 801	10 282 801	9 503 051
<i>Svavelhalt</i>									
Under 0,01 %	—	—	979	22 700	88 472	2 077 567	320 898	2 510 616	2 586 639
Fr. o. m. 0,01 % intill 0,05 %	—	—	—	324 119	11 868	304 393	14 975 384	15 615 764	15 079 012
0,05 % och däröver ..	36 212	—	—	80 457	28 630	112 465	1 537 643	1 795 407	1 498 259
Summa direkt användbar malm	36 212	—	979	427 276	128 970	2 494 425	16 833 925	19 921 787	19 163 910

¹ Stat. nr 26.01.110 2.

² Omräknad till 50 % järnhalt.

	Totalkvantitet malm	Innehållen järnmängd	Medelhalt i %	
	Ton	Ton	1963	1962
Direkt användbar malm (26.01.110 2).....	19 921 787	12 045 156	60,5	60,4
Slig (26.01.120 1)	3 715 126	2 390 359	64,3	63,9
Summa: 1963	23 636 913	14 435 515	61,1	•
1962	22 526 133	13 725 867	•	60,9

Sysselsättningens fördelning under senare år på gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud belyses i tabell III: 5. Fr. o. m. 1960 saknas dock vissa uppgifter rörande arbete i dagbrott.

Samtliga de sifferuppgifter, som i det föregående meddelats, avser produktionen från järnmalmsgruvor. Därjämte har under år 1963 upptagits obetydliga kvantiteter sjö- och myrsmalm ur några småländska sjöar. Någon produktion av limonitmalm förekom icke vid Stollbergsfältet under året.

Lagren av direkt användbar malm minskade under 1963 med 12 000 ton. Tabell III: 6 över omsättningen av järnmalm visar även, att lagren av slig ökade, vilket delvis sammanhänger med

minskade leveranser till egna verk. Utöver vid gruvor, anriknings- och sintningsverk lagrade kvantiteter omfattar uppgifterna såväl i svenska hamnar som i Narvik lagrad malm från redovisade enheter.

III. 1. 2. *Andra malmer än järnmalm.* Brytningen av s. k. ädlare malmer redovisas per arbetsställe i tabell 3 i tabellavdelningen. Flera metaller ingår i allmänhet i samma malm. Dessa har i malmens benämning grupperats efter den metallmalm som värdemässigt dominerar. Totalt bröts under år 1963 7 317 ton direkt användbar malm med ett värde av 248 000 kr jämte 3 611 630 ton för anrikning avsedd produkt. Vid 13 anrikningsverk, vilka med få undantag använda flotationsanrikningsmeto-

Tab. III:4. Fördelning av bearbetat anrikningsgods och slig efter järnhalt

Bearbetat rågods (26.01. 110 1)		Därav framställd slig (26.01. 120 1) i ton					Kvantitet slig i för- hållande till bear- betat rå- gods i %
		Med en genomsnittlig järnhalt av				Summa	
Med en genomsnittlig järnhalt av	Ton	under 50 %	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröver		
Under 30 %	412 887	90 200	—	40 328	—	130 528	31,6
Fr. o. m. 30 intill 40 % ..	3 957 221	—	132 383	1 660 854	—	1 793 237	45,3
» 40 » 50 % ..	2 633 223	1 168	69 350	964 272	522 432	1 557 222	59,1
» 50 » 60 % ..	285 174	—	—	18 060	189 228	207 288	72,7
» 60 % o. däröver	—	—	—	—	—	—	—
Summa: 1963	7 288 505	91 368	201 733	2 683 514	711 660	3 688 275	50,6
1962	6 869 778	106 182	84 012	2 601 448	549 989	3 341 631	48,6

¹ Härutöver har framställts 26 454 ton järnmalmssligh (järnhalt 60—70 %) ur sammanlagt 227 770 ton rågods med en järnhalt av under 30 %, varur huvudsakligen utvunnits annan slig än järnmalms-
slig. Jfr not 7 på sidan 56—57, not 7 på sidan 58—59 och not 2 på sidan 60—61.

den, behandlades under redogörelseåret 3 584 633 ton rågods. Av nämnda verk har fyra även framställt järnmalmsslig. En del av rågodset utgjorde avfall efter järnmalmsanrikning. Sammanlagt framställdes 824 623 ton slig av skilda slag med ett värde av 178,5 miljoner kr. Verken för anrikning av huvudsakligen annan malm än järnmalm var i gång sammanlagt 86 133 timmar.

Under senare år har malmfångsten fördelat sig på de olika produkterna på sätt som visas i tabell III: 7, där redovisning skett enligt tidigare gällande varugruppering. Kvantiteter jämte värden fördelade på direkt användbar malm och slig återfinnes i tabellbilagan (tabell 7: 2). I denna är posterna grupperade på varugrupper enligt SITC samt därunder med fördelning enligt Brysselnomenklaturen.

En i likhet med föregående år gjord reduktion av de ofta mycket olikvärdiga malmerna till innehållen ren metall har givit till resultat de på sidan 19 redovisade kvantiteterna. De i tabblån lämnade uppgifterna avser i allmänhet metall, som är utvinnbar ur malmerna. Då det vid redovisningstill-

fället ej alltid är möjligt för uppgiftslämnaren att definitivt ange om metallen är utvinnbar (lönar sig att utvinna) eller ej, torde dock smärre kvantiteter av ej utvinnbar metall ingå. I denna tablå har av svavel endast medräknats vad som ingår i såsom svavelkis redovisade malmer. I övriga malmer redovisas ett svavelinnehåll av 3 758 ton. Dessutom må även erinras om att jämte de malmer, vilka här betecknats såsom manganmalmer (med tillsammans 1 229 ton ren mangan), flerstädes i mellan-svenska bergslagen bryts järnmalmer med stundom betydande manganhalt. Produktionen av dylika malmer uppgick under 1963 enligt tabeller 1 och 2, i vilka manganhalten för malmer och sliger med en uppgiven halt av i regel minst 1 % redovisats, till 236 458 ton direkt användbar malm och 324 550 ton slig, tillsammans innehållande 18 185 ton mangan. Sammanlagt skulle alltså manganinnehållet i olika slags malmer under redogörelseåret ha utgjort 22 334 ton.

Beträffande förändringar i lagren av andra malmer än järnmalm må framhållas, att lagren av zinkmalm minskade

Tab. III:5. Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott åren 1959—1963

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete med malmfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Ton per arbetare	Ton per arbetstimme	I dagen brutet berg och malm	Ton per arbetare ¹	Ton per arbetstimme ¹	Totala kvantiteten vunnen malm	Ton per arbetare	Ton per arbetstimme
	Ton			Ton			Ton		
1959	21 749 305	4 951	2,61	4 807 617	16 986	8,80	18 350 872	1 834	0,98
1960	26 779 679	6 099	3,75	5 834 501	..	..	21 689 611	2 105	1,15
1961	30 561 132	7 063	3,92	6 357 215	..	..	23 593 027	2 295	1,23
1962	32 062 454	8 315	4,62	4 844 407	..	..	22 526 163	2 463	1,29
1963	33 428 702	9 887	5,53	3 474 649	..	..	23 636 913	2 862	1,55

¹ Inklusive arbete utfört av mottagare, skrädare, sovringspersonal o.d.

Tab. III: 6. Omsättningen av direkt användbar malm, slig och sinter av järnmalm åren 1962 och 1963. 1 000 Ton

	Direkt användbar malm (26.01.110 2)		Slig (26.01.120 1)		Sinter (26.01.130)	
	1962	1963	1962	1963	1962	1963
Lager vid årets början ¹	1 877	1 940	942	1 058	56	82
Produktion under året.....	19 164	19 922	3 362	3 715	3 607	3 676
Leveranser under året, totalt	19 044	19 855	3 255	3 541	3 581	3 590
därav:						
a) till egna verk	295	492	2 172	2 112	3 192	3 206
b) för annan inhemsk förbrukning	699	611	155	265	25	33
c) för export	18 050	18 752	928	1 164	364	351
Lagerjustering	— 57	— 79	+ 9	— 1	—	—
Lager vid årets slut ¹	1 940	1 928	1 058	1 231	82	168

¹ Uppgifterna avser totala lagren vid gruvor, anriknings- och sintringsverk samt i hamnar lagrad malm m. m. från redovisade gruvor och anrikningsverk.

från 28 946 ton vid 1962 års slut till 21 897 ton vid motsvarande tidpunkt 1963. Även lagren av svavelkis minskade och uppgick till 62 719 ton vid årsskiftet 1963/64.

III. 1. 3. *Stenkol, eldfast lera och klinkerlera.* Brytningen av stenkol minskade. Beträffande klinkerlera uppvisades dock högre kvantiteter under 1963 än under året före.

År	Brytningsmängd berg, stenkol o. lera Ton	Antal arbetare	Ton per arbetare	arbets- timme
1959	555 177	629	883	0,51
1960	532 735	564	945	0,55
1961	473 190	527	898	0,56
1962	454 406	431	1 054	0,65
1963	381 033	292	1 305	0,73

Stenkolsproduktionen redovisas i tabell III: 8 fördelad på tre olika kvaliteter: A-kol med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, B-kol med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % samt C-kol med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Genomsnittliga brytningen av berg, stenkol och lera per arbetare utgjorde år 1963 enligt vidstående tabell 1 305 ton mot 1 054 ton föregående år. Den totala brytningsmängden är likväl större än vad dessa siffror ger vid handen,

Tab. III: 7. Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1960—1963. Ton

	1960	1961	1962	1963
Guldalm (26.01.930 3).....	53 820	52 129	76 741	59 365
Kopparmalm (26.01.250 3)	72 677	75 304	85 254	73 906
Manganmalm (26.01.710, 790 2)	8 660	16 662	3 318	7 317
Silver- och blymalm (26.01.400 3, 810)	76 121	87 372	94 481	102 689
Svavelkis (25.02.000)	412 882	438 243	377 647	402 619
Wolframalm (26.01.550 3)	336	372	339	339
Zinkmalm (26.01.450 3)	131 145	142 523	146 003	147 753
Summa	755 641	812 605	783 783	793 988

¹ Dessutom har 46 809 ton berg, stenkol och lera brutits på entreprenad.

enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer bryts men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

III. 1. 4. *Oarbetad sten och stenarbeten.* Det totala produktionsvärdet inom stenindustrin (inkl. skifferoljeverk) uppgick till 301,7 miljoner kronor under 1963 mot 284,1 miljoner året förut. Denna uppgång hänförde sig till nästan samtliga stenindustriella grupper. I fråga om produktionsförändringen för de olika varuslagen kan bl. a. påpekas, att gatstensproduktionen undergick en ökning från 5 763 ton till 6 373 ton. Av krossad sten och makadam (av granit och gnejs) framställdes något större kvantiteter än år 1962. Liksom tidigare år har i tabellen endast medtagits produktion vid stembrott o. d. Makadamkrossar, som uteslutande bearbetas tillförd schaktsten o. d. ingår däremot inte i statistiken. Brytningen av blocksten av vanliga röda och grå graniter ökade, medan produktionen av svarta och gröna graniter minskade under året.

Vid egentliga kalk- och kritbruk har en uppgång ägt rum i produktionen av osläckt kalk från 588 481 ton 1962 till 651 128 ton 1963. Produktionen av släckt kalk höll sig i stort sett konstant medan något högre kvantiteter av bränd dolomit framställdes under året. Under året levererad, för jordförbättring avsedd kalk har redovisats med 40 251 ton osläckt och 2 585 ton släckt kalk samt 32 841 ton kalkstensmjöl förutom

2 022 ton mjölkalk; motsvarande siffror år 1962 var 40 035, 2 586, 35 544 resp. 3 219 ton. Nämda siffror för osläckt kalk och kalkstensmjöl torde genomgående vara något för höga. I dessa torde nämligen även ha inräknats mindre kvantiteter, som använts såsom murbrukskalk eller för annat industriellt ändamål.

Förutom den ovannämnda kalken, framställd vid de egentliga kalkbruket, brännes kalk för industrins eget behov vid en del sulfatmasse- och karbidfabriker samt kopparverk och sockerbruk. Produktionssiffrorna för ifrågasvarande kalk utgjorde 113 980 ton mot 123 739 ton år 1962. Av denna kalk tillverkades under 1963 3 400 ton vid sulfatmassefabriker, 81 852 ton vid karbidfabriker och 28 728 ton vid sockerbruk. Uppgifter om ur ombränd kalkmesa utvunnen kalk inhämtas icke till bergverksstatistiken.

För industriell framställning av olja ur alunskiffer användes 3 097 938 ton alunskiffer. Följande produkter erhöles:

Stat.nr	Varuslag	m ³	Värde 1000 kr
(27.10.220)	Bensin	20 116	2 846
(27.10.505)	Eldningsolja	66 108	5 847
Ton			
(27.11.100)	Propan och butan	5 734	1 250
(25.03.000)	Svavel	26 300	3 790
(31.02.400)	Ammoniumsulfat	963	265
(27.14.100)	Asfalt	—	—

Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten m. m. redovisas i ta-

	Bly ton	Fosfor ton	Guld kg	Koppar ton	Mangan ton	Silver kg	Svavel ton	Wolfram ton	Zink ton
I direkt användbar malm	—	—	—	—	1 229	—	—	—	—
I slig	71 364	—	3 785	17 263	—	117 830	205 531	164	94 361
Summa: 1963	71 364	—	3 785	17 263	1 229	117 830	205 531	164	94 361
1962	67 786	—	4 001	19 091	581	104 734	191 999	161	81 853

bell 6 länsvis och i tabell 7:1 med fördelning enligt den gällande varunomenklaturen. En redogörelse för denna varunomenklatur lämnas på sidan 3. Till den årliga bergverksstatistiken insamlas jämväl uppgifter rörande den totala brytningskvantiteten av vissa bergarter, men dessa data publiceras ej i tabellavdelningen. För redogörelse-året är dessa totala brytningsmängder följande.

Stat.nr	Varuslag	Ton
(25.14.000)	Alunskiffer	3 315 815
	därför till bränsle.	175 425
(25.21.100)	Kalksten	7 956 286
(25.12.100 1)	Kiselgur	710
(25.08.100)	Krita	—
(25.06.100 3, 4)	Kvartsit	1 696 016
(25.14.000 4)	Lerskiffer	12 182
(25.16.900 2)	Sandsten	29 017

¹ År 1962 redovisades 705 320 ton.

Antalet ugnar, som 1963 användes vid kalkbränningen, framgår av tabell III: 9.

III. 2. Förbrukning av vissa råvaror m. m.

Förbrukningen av de viktigaste slipmedlen o. d. vid de stenindustriella anläggningarna har under 1963 uppgått till följande kvantiteter:

Stat. nr	Varuslag	Kg
(78.01.100)	Bly	466
(28.56.100)	Karborundum ..	80 318
(25.19.000)	Magnesit	4 260
(del av 25.13.900)	Pimsten	157
(25.13.100)	Smärgel	4 803
(del av 73.04.000)	Stålsand	2 108 126
(del av 26.03.900)	Tennaska	3 324
(38.07.200)	Terpentin	669

Vid gruvor och stenindustriella anläggningar har förbrukats på sidan 21 angivna kvantiteter sprängämnen, tändhattar och gruvvirke.

Åtgången av vissa flotationsreagenser och avfosforeringsmedel (kvantiteter i ton) vid malmgruvorna framgår av nedanstående specifikation.

Xantater	816
Skumbildare (pine-oil m. m.)	82
Kalk (släckt och osläckt)	5 679
Klorkalcium	869
Soda	829
Svavelsyra	1 829
Cyanid	52
Kopparsulfat	910
Zinksulfat	427
Kromater	179
Salpetersyra	1 294
Saltsyra	62
Vattenglas	61
Övriga reagenser	1 043

III. 3. Bränsle, smörjmedel och elenergi

Bränsleförbrukningen vid här ifrågasvarande bergverksgrupper framgår av tabell III: 10. I gruppen andra stenindustriella anläggningar ingår även skiffer-

Tab. III: 8. Produktionen av stenkol, eldfast lera och klinkerlera åren 1959—1963

År	Stenkol (27.01.190)	Därför			Eldfast lera (25.07.190)	Klinkerlera (25.07.901 1)
	Totala kvantiteten	A-kol	B-kol	C-kol		
	Ton					
1959	272 220	73 750	82 241	116 229	130 509	51 527
1960	250 522	66 920	94 083	89 519	147 576	49 676
1961	200 438	58 940	89 204	52 294	157 629	50 127
1962	148 188	47 420	80 061	20 707	204 432	84 871
1963	99 407	25 209	66 539	7 659	188 381	98 118

Tab. III: 9. Ugnar använda för bränning av kalk, dolomit och kiselgur

Ugnstyp	Periodisk bränning		Kontinuerlig bränning ¹						Andra ugnar
	Kalk-fyrar och jord-ugnar	Fält-ugnar	Schaktugnar		Ringugnar		Rote-rande bränn-ugnar		
			Gas-eldade	Andra	Gas-eldade	Andra			
<i>För kalkbränning</i>	2	52	39	21	—	1	6	—	
därav vid: kalkbruk	2	52	² 35	8	—	1	6	—	
sulfatmassfabriker	—	—	—	1	—	—	—	—	
karbidfabriker	—	—	4	2	—	—	—	—	
sockerbruk	—	—	—	10	—	—	—	—	
<i>För dolomitbränning</i>	—	—	—	—	—	—	—	9	
<i>För bränning av kiselgur</i>	—	2	—	—	—	—	—	5	
Summa: 1963	2	54	39	21	—	1	6	14	
1962	7	58	46	25	—	2	4	13	

¹ Ugnar huvudsakligen använda för ombränning av kalkmesa ingår ej. — ² 2 ugnar även använda för bränning av dolomit.

Stat.nr	Varuslag	Järn-malms-gruvor	Andra malm-gruvor	Kol-gruvor	Fält-spats- o. kvarts-brott	Skiffer-oljeverk	Andra stenindu-striella anlägg.	Summa
(del av 36.01/02)	Sprängämnen (ton)	7 408	1 084	37	46	311	1 609	10 495
(36.04.100, 200)	Tändhattar (1 000 st)	4 714	1 037	186	82	—	1 820	7 839
(44.03.501/509)	Gruvvirke (m ³)	14 426	12 639	3 428	—	—	—	30 493

oljeverket. Uppgifterna i tabellen avser i princip förbrukningen under året av inköpta bränslen. Tabellen omfattar utöver kvantiteter fr. o. m. år 1962 även inköpsvärden. Skatt på förbrukat bränsle som inbetalats till statsverket direkt av uppgiftslämnaren skall ej ingå i angivna värden. Motorbrännoljor har fr. o. m. 1962 utskilts. Beträffande detta bränsleslag liksom bensin redovisas separata, kvantitativa uppgifter avseende förbrukningen för egna transportmedel respektive förbrukningen för andra ändamål. De bränslekvantiteter som förbrukats i samband med kalkbränning vid sulfatmasse- och karbidfabriker samt sockerbruk har ej medtagits i tabellen.

Vid gruvor och stenindustriella an-

läggningar redovisades följande konsumtion av smörjmedel:

Smörjfetter	206 688	kg
Borr- o. gängoljor, även vattenlösliga	11 022	»
Smörjoljor för motorer, maskiner etc.	1 674 812	»

Ovanstående siffror innefattar även förbrukningen av smörjmedel för transportmedel, använda för industridriften, och avser kvantiteter, som under året förbrukats eller tillförts maskins smörj-system. Under året har dessutom redovisats förbrukning av 4 589 kg hårdningsolja och 23 454 kg transformatorolja.

Förbrukningen av elenergi under 1963 framgår av tabell II: 3 sidan 7.

Tab. III: 10. Förbrukningen av inköpt bränsle vid gruvor och stenindustriella anläggningar

Bränsleslag	Kvantiteetsgrund	Järnmalm-sgruvor			Andra malm-gruvor		Kolgruvor		Kalk- och kritbruk		Andra stenindu-striella anlägg-ningar	
		Totalt		Därav för sin-tring ¹								
		Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor	Förbru-kad kvanti-tet	Inköps-värde 1 000 kronor
Stenkol (inkl. stybb) o. kolbriketter.	ton	98	16	—	545	60	—	—	31 376	2 514	930	86
Koks (inkl. stybb) o. koksstybbriketter	»	152 656	10 553	152 370	81	15	—	—	15 811	1 885	246	35
Torvbränsle (inkl. torvbriketter).....	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	7
Träkol (inkl. stybb) och träkolsbriket-ter	hl	29 806	87	28 808	81	0	—	—	—	—	112	5
Träbränsle:												
ved i större stycken ²	m ³	2 104	48	8	671	22	—	—	3 395	66	1 921	39
andra slag	»	112	1	112	—	—	—	—	12 270	145	655	10
Flytande bränsle:												
bensin:												
för egna transportmedel	ton	464	379	—	136	128	6	6	66	71	681	697
för andra ändamål	»	3			1		—	—	14		39	
motorbrännolja:												
för egna transportmedel	»	1 542	972	51	662	202	63	38	1 036	310	3 141	1 333
för andra ändamål	»	2 763			224		—	—	119		1 535	
eldningsolja nr 1	»	5 917	1 145	1 981	1 505	322	50	10	990	196	1 953	412
nr 2	»	1 332	223	918	571	96	—	—	—	—	29	8
nr 3	»	13 462	1 645	9 448	1 935	239	147	16	6 834	701	1 095	146
nr 4	»	5 073	580	1 434	6 326	503	—	—	31 526	3 278	—	—
nr 5	»	—	—	—	—	—	—	—	16 742	1 330	—	—
fotogen	»	37	13	—	18	6	—	—	11	5	420	129
Masugns- och koksugns-gas	1000 m ³	162 708	749	162 708	—	—	—	—	9 103	176	—	—
Alunskiffer ³	ton	—	—	—	—	—	—	—	175 425	..	—	—
Summa bränsle med reduktion till stenkola ⁴	»	207 198	..	181 239	17 826	..	399	..	170 758	..	15 034	..

¹ Omfattar den totala förbrukningen vid samtliga verk, jämför tabell 4. — ² Kastved, långved o. d. brännved (travat mått), — ³ Uppgiften avser brutna och förbrukade kvantiteter. — ⁴ De använda reduktionstalen är för: koks och koksstybb 1,05; träkol, träkolsstybb och bilkol 0,017; torvbränsle 0,5; ved i större stycken 0,17; annat träbränsle 0,09; flytande bränsle: bensin och lättbentyl 1,6, motor- och pannbrännolja samt fotogen 1,5, tjärolja 1,3; alunskiffer 0,2. Masugns- och koksugns-gas ingår ej.

III. 4. Drivkraft

En översikt över de under 1963 vid gruvor (inkl. anriknings-, briketterings- och sintringsverk) samt stenindustriella anläggningar använda motorerna för omedelbar maskindrift meddelas i tabell III: 11 på sidan 24. Uppgifter om antalet effektiva hästkrafter för drivande av elgeneratorer återfinnes endast under gruppen elverk i årsberättelsen Industri. Enligt tabell III: 11 har den totala drivkraften ökat från föregående år med 1 %. Jämför man 1963 års siffra med 1959 års, finner man en ökning med ca 12 %. Det skall härvid erinras om att år 1961 och tidigare inkluderade denna tabell i princip ej uppgifter från stenindustriella anläggningar med färre än fem sysselsatta. De ingår dock i redovisningen fr. o. m. 1962. Uppgifter om tillskottet hänförligt till dessa smärre arbetsställen framgår av berättelsen för år 1962.

III.5. Förvaltnings- och arbetarpersonal

Den under redogörelseåret vid gruvor och stenindustriella anläggningar anställda förvaltningspersonalen framgår av tabell III: 12. Uppdelning på personalkategorier ansluter sig fr. o. m. 1962 i huvudsak till motsvarande uppgifter över tjänstemannalöner som inhämtas för statistiska centralbyråns årliga lönestatistik och av Svenska Arbetsgivareföreningen. Uppgifterna avser den 1 augusti eller, om så varit påkallat, annan under redogörelseåret infallande tidpunkt då verksamheten bedrivits i normal omfattning. År 1961 och tidigare inkluderade tabellerna III: 12 och III: 13 över förvaltnings- respektive arbetarpersonalen ej uppgifter från stenindustriella anläggningar med färre än fem sysselsatta. Fr. o. m. år 1962 ingår redovisningen från samtliga an-

läggningar oberoende av storlek. Uppgifter om tillskottet av förvaltningspersonal hänförlig till dessa smärre arbetsställen framgår av berättelsen för 1962.

I tabell III: 12 har ej inräknats de ägare (enskilda personer eller delägare i andra bolag än aktiebolag), vilka haft sin huvudsakliga sysselsättning förlagd till av dem redovisade bergverk antingen i egenskap av företagsledare eller såsom deltagare i det egentliga fabriktionsarbetet. Familjemedlemmar utan fast lön har ej heller inkluderats. Antalet ägare respektive familjemedlemmar utan fast lön år 1963 framgår av tablån nedan.

	Ägare	Familjemedlemmar
Gruvor (malm och kol)	—	—
Kalkbruk och kalkbrännerier . .	2	2
Kritbruk och kiselgurfabriker . .	4	—
Fältpats- och kvartsbrott	3	—
Gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier . .	31	4
Finare stenförädlingsindustri . .	122	7
Skifferoljeverk	—	—

För var och en av grupperna järnmalmgruvor, andra malmgruvor, stenkolsgruvor, kalk- och kritbruk och andra stenindustriella anläggningar har i genomsnitt under året sysselsatts ett mindre antal arbetare än 1962 (tabell III: 13). En mera detaljerad redovisning av den vid gruvbrytningen sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i tabell III: 14. En jämförelse mellan antalet arbetstimmar per arbetare vid olika slag av gruvarbete i samband med järnmalmsbrytning visar, att det genomsnittliga antalet arbetstimmar vid underjordsbrytning obetydligt gott ned från 1 799 till 1 787 timmar. En mot-

Tab. III: 11. Vid gruvor och stenindustriella anläggningar använda motorer för omedelbar maskindrift 1959–1963. Effektiva hästkrafter

Industrigrupper	1959	1960	1961	1962	1963
Järnmalmgruvor.....	306 789	354 178	354 381	349 370	352 531
Andra malmgruvor.....	121 361	122 492	128 966	136 259	136 564
Kolgruvor.....	10 598	10 621	9 652	8 226	5 622
Kalkbruk och kalkbrännerier.....	23 588	24 655	28 555	27 592	27 591
Kritbruk och kiselgurfabriker.....	1 099	1 099	1 284	1 469	1 572
Fältspats- och kvartsbrott.....	3 552	3 931	4 370	4 786	4 463
Gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier.....	42 896	46 118	51 040	55 766	59 934
Finare stenförädlingsindustri.....	20 864	21 285	22 197	24 650	25 037
Skifferoljeverk.....	31 573	34 544	33 567	18 356	18 570
Summa	562 320	618 923	634 012	626 474	631 884

svarande nedgång redovisas för personal vid dagbrottsbrytning, inklusive mottagare, skrädare, sovringspersonal o. d. från 1944 till 1935. Även för annan vid malmbrytningen sysselsatt personal (hjälparbetare) var antalet arbetstimmar lägre; 1 873 mot 2 012 år 1962.

Såsom hjälparbetare har redovisats maskinister och eldare, lager- och transportarbetare, arbetare för reguljära underhålls- och reparationsarbeten, vaktpersonal, fast anställda städerskor m. fl. Till denna grupp arbetare har sedan 1941 vid stenkolsgruvorna förts all personal, som ej deltagit vid själva brytningen och som tidigare huvudsakligen ingått under rubriken »gruvarbete i dagen», samt vid andra malmgruvor än järnmalmgruvor viss tidigare ej redovisad personal, sysselsatt med för gruvbrytningen förberedande arbeten.

Fr. o. m. 1960 föreligger ej separata uppgifter rörande antalet personer sysselsatta med det egentliga brytningsarbetet i dagen, utan dessa arbetare redovisas sammanslagna med antalet i dagen verksamma mottagare, skrädare, sovringspersonal o. d. Dagbrottsbryt-

ning i malmfält förekom liksom föregående år i ringa omfattning under 1963. Förhållandevis mest förekommer underjordsarbete vid stenkolsbrytning och vid brytning av annan malm än järnmalm. Vid stenbrotten, såväl fältspats- och kvartsbrott som granit-, kalkstens- o. d. stenbrott, förekommer underjordsbrytning ej i någon nämnvärd omfattning.

I redogörelsen ovan är ej medtagna arbetare, sysselsatta med upptagning och rengöring av sjömalmer i de småländska länen, under året utgörande försvarsarbete i mycket obetydlig omfattning.

För framställning av den på sidan 71 not 3 redovisade kalken vid sulfatmasse- och karbidfabriker samt sockerbruk har uppgivits en arbetarpersonal av 38 män med ett sammanlagt antal arbetstimmar av 24 668 vid sockerbruket, 4 män med totalt 8 002 arbetstimmar vid sulfatmassefabrikerna samt 30 män med 66 382 arbetstimmar vid karbidfabrikerna. Eftersom uppgifter om utvunnen kalk ur kalkmesa ej inhämtas till bergverksstatistiken har ej heller personal sysselsatt med sådan produktion medtagits i berättelsens tabeller.

Tab. III: 12. Förvaltningspersonalen inom gruvföretag och stenindustriella anläggningar

Industrigrupper	Företagsledare		Teknisk driftspersonal		Arbetsledare	Kontorspersonal m. fl.		Försäljningspersonal		Summa förvaltnings- o. d. personal			Därav personal med deltidsanställning
	Män	Kv.	Män	Kv.		Män	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	
Järnmalmgruvor...	32	—	538	72	815	434	282	—	—	1 819	354	2 173	11
Andra malmgruvor .	14	—	260	42	234	118	65	—	—	626	107	733	5
Kolgruvor	—	—	6	—	16	5	8	—	—	27	8	35	1
Kalk- och kritbruk..	21	—	29	2	64	39	29	6	—	159	31	190	7
Fältspats- o. kvartsbrott	5	1	4	1	13	5	12	1	—	28	14	42	5
Andra stenindustriella anläggningar...	109	2	56	1	247	199	147	47	3	658	153	811	40
Skifferoljeverk	6	—	27	—	42	36	15	1	—	112	15	127	3
Summa: 1963	187	3	920	118	1 431	836	558	55	3	3 429	682	4 111	72
1962	189	2	910	124	1 530	843	614	45	1	3 517	741	4 258	70

III. 6. Fyndigheters förvärvande och försvar

Antalet under år 1963 utfärdade mutsedlar framgår av tabell III: 15. Tabellen visar även fördelningen av under redogörelseåret utfärdade mutsedlar på dels nyupptäckta och förut inmutade fyndigheter, dels olika slag av malmanledning. Beträffande den lokala fördelningen av mutsedlarna kan nämnas, att huvuddelen utfärdats inom norra och östra bergmästardistriktet.

Enligt 2 § i 1938 års gruvlag skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov på malmen erhållits, ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägar, sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse har under 1963 anvisats 43 utmål, nämligen 35 för järnmalm och 8 för övriga malmer. Motsvarande antal utmål föregående år uppgick till 32.

Tabell III: 16 visar, att rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden 1963 bevarats i 5 232 utmål (år 1962 5 270) och 44 koncessioner (44). Dessutom har 26 sjömalmsutmål försvarats genom arbete. Under redogörelseåret har 29 utmål anmälts sönade.

Rätt till de malmer eller mineral, som enligt 1938 års gruvlag är inmutbara, kan efter utmålsläggningen bibehållas endast genom betalning av försvarsavgift. Enligt gruvstadgan kunde gruvrätt försvaras även med arbete, eventuell giltigt även för flera angränsande utmål eller för flera år framåt. Härjämte kunde under vissa förutsättningar vilstånd få åtnjutas, d. v. s. att försvaret under visst antal år fick nedläggas utan att gruvrätten förverkades. Då 1884 års gruvstadga med vissa modifikationer enligt 45 § av 1886 års lag angående stenkolsfyndigheter m. m. är giltig för försvaret av de stenkolsfyndigheter, till vilka rätten uppkommit före stenkols-

Tab. III: 13. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom gruvor och stenindustriella anläggningar

Industrigrupper	Män	Kvinnor	Summa arbetare		Arbetstimmar	
	Totalt	Totalt	Totalt	Därav för underhållsarbeten	Totalt	Därav för underhållsarbeten
	1 000 timmar					
Järnmalsgruvor	8 058	484	8 542	1 798	15 809	3 520
därav: anrikning	372	34	406	..	799	..
sintring	280	2	282	..	528	..
hjälpbetare	3 299	431	3 730	..	6 966	..
Andra malmgruvor	2 025	55	2 080	438	3 810	795
därav: anrikning	222	3	225	..	436	..
hjälpbetare	660	52	712	..	1 342	..
Kolgruvor	292	—	292	26	525	53
därav hjälpbetare	61	—	61	..	127	..
Kalk- och kritbruk	1 128	17	1 145	100	2 265	208
därav hjälpbetare	294	13	307	..	614	..
Fältspats- och kvartsbrott	203	3	206	14	378	28
därav hjälpbetare	62	2	64	..	121	..
Andra stenindustriella anläggningar ..	4 824	28	4 852	157	9 174	313
därav hjälpbetare	590	15	605	..	1 208	..
Skifferoljeverk	473	—	473	94	988	194
därav hjälpbetare	240	—	240	..	503	..
Summa: 1963	17 003	587	17 590	2 627	32 949	5 111
1962	18 718	588	19 306	2 900	36 841	5 703

lagens ikraftträdande, försvaras fortfarande dessa äldre rättigheter med arbete.

Koncessioner enligt stenkolslagen kan försvaras endast genom arbete. Detta gäller ej blott, då koncessionen

avser stenkol, utan även beträffande fyndigheter av salt, olja, gas och alunskiffer, beträffande vilka bestämmelserna i detta avseende dock äro sins- emellan olika.

Koncession för uran-, torium- och

Tab. III: 14. Arbetarpersonal vid malm- och stenkolsbrytning

	Gruvarbete			Allt annat arbete i dagen ² Hjälparbetare		Summa
	Under jord	I dagen				
	Män	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
Järnmalsbrytning	3 381	726	17	3 299	431	7 854
Annan malmbrytning	1 087	56	—	660	52	1 855
Stenkolsbrytning	215	16	—	61	—	292
Summa: 1963	4 683	798	17	4 020	483	10 001
1962	5 342	1 121	34	4 338	461	11 296

¹ Inklusive arbete utfört av mottagare, skrädare, sovringspersonal o. d. — ² Se texten på sidan 24.

Tab. III: 15. Antal mutsedlar gällande malmer och andra inmutningsbara mineral

	Antal mutsedlar		Summa	
	å nyupp- täckta fyn- digheter	å förut inmutade fyndigheter	1963	1962
Järnmalm	771	593	1 364	1 108
Övriga malmer	766	1 563	2 329	1 412
Summa	1 537	2 156	3 693	2 520

berylliumhaltiga mineral har av Konungen meddelats enligt stenkolslagen för ansökningar inkomna före utgången av år 1960. Koncessionen avser rätt till antingen undersökning eller till bearbetning av fyndighet. I det förra fallet är giltighetstiden normalt begränsad till omkring tre år. Koncessionsområde omfattar område ej överstigande 1 600 hektar. Antalet enligt

stenkolslagen gällande koncessioner framgår av tablå nedan på sidan. Vid årets ingång återstod ej någon koncessionsansökan enligt denna lag. Under året har giltighetstiden förlängts för 18 koncessioner.

Undersökningstillstånd respektive koncession enligt uranlagen, av den 2 december 1960, har ej beviljats under år 1963.

Antal koncessioner:	Bearbetnings- koncessioner	Under- sökningss- koncessioner
Vid 1963 års ingång	6	65
Beviljade under året	—	—
Med under året beviljad förlängning av giltighetstiden	—	18
Summa	6	83

Tab. III: 16. Sättet för bibehållande av äganderätt till utmälen

	Utmål för malmgruvor		Utmål o. koncessioner för stenkol m. m.			Summa
	för- svarade genom erlägg- ande av avgift	sönade under året	för- svarade genom arbete	under vilo- stånd	sönade under året	
Utmål för: järnmalmgruvor	3 494	15	—	—	—	3 509
andra malmgruvor	¹ 1 392	14	—	—	—	1 406
stenkolsgruvor	—	—	316	1	—	317
Koncessioner för: stenkolsgruvor	—	—	32	3	—	35
alunskiffer	—	—	² 3	—	—	3
uran	—	—	6	—	—	6
olja och gas	—	—	—	—	—	—
Summa	4 886	29	357	4	—	5 276

¹ Varav 2 varputsmål, som försvarats genom arbete. — ² Varav 1 även gäller uran.

IV. Järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk

IV.1. Produktion

IV. 1. 1. *Tackjärn*. Tablån på denna sida visar tackjärnsproduktionen i årsmedeltal för perioden 1931—1960. Dessutom anges årssiffror för de senaste fem åren. Av tablån framgår det, att produktionen av tackjärn år 1963 ökade med ca 3 %, om man jämför med 1962 års kvantitet, och med ca 34 % i jämförelse med årsmedeltalet för perioden 1956—1960.

Efterföljande översikt (tabell IV:1) av tackjärnstillverkningens fördelning på olika län visar, att ökad produktion förekom framförallt inom Södermanlands län. Den redovisade kvantiteten inom Jönköpings län utgjorde helt och inom Södermanlands, Värmlands och Kopparbergs län delvis av syntetiskt tackjärn.

Fördelas tackjärnsproduktionen efter det bränsleslag, som använts vid tillverkningen, framträder en stark ökning i produktionen av kokstackjärn. Denna

stegring var 88 807 ton. Produktionen av träkolstackjärn däremot minskade under året. Den ökning, som tidigare förekommit i andelen kokstackjärn av den totala tackjärnsproduktionen fortsatte således och andelen uppgick år 1963 till 98,7 %. Motsvarande siffra år 1962 var 97,1 %, tackjärn framställt i annan ugn än masugn icke inräknat. Den kvantitet, som kokstackjärnet sålunda utgjorde, var 1 807 259 ton. Det kan i detta sammanhang anmärkas, att elektrotackjärnet minskade från 145 156 ton år 1962 till 122 054 ton år 1963. Minskningen utgjorde sålunda 16 %. Produktionen av elektrotackjärn har under åren 1959—1963 uppgått till:

År	Ton
1959	149 177
1960	185 678
1961	181 462
1962	145 156
1963	122 054

I tabell 7:3 i tabellavdelningen har tackjärnsproduktionen fördelats på olika slag av tackjärn enligt den från 1959 gällande varunomenklaturen (närmare härom sidan 3). Som framgår av denna tabell har 1 742 119 ton angivits vara avsedda för järn- och stålframställning, medan 141 919 ton redovisats som gjuteritackjärn och gjuterihematit. I förstnämnda kvantitet ingår 1 459 892 ton tackjärn eller 83,8 %, som i flytande form gått direkt till stålframställning. Motsvarande siffror under åren 1958—1962 var:

Tackjärnsproduktionen (73.01. exkl. skrot)	
År	Ton/år
1931—1935	414 329
1936—1940	658 445
1941—1945	772 181
1946—1950	749 290
1951—1955	1 003 451
1956—1960	1 402 997
1959	1 402 027
1960	1 510 870
1961	1 760 188
1962	1 821 343
1963	1 884 038

Tab. IV: 1. Produktionen av tackjärn¹ inom olika län åren 1961—1963

Län	1961		1962		1963	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	37 723	2,1	36 154	2,0	30 386	1,6
Uppsala län	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län	286 541	16,3	434 969	23,9	492 197	26,1
Östergötlands län	—	—	—	—	—	—
Jönköpings län	4 330	0,2	4 380	0,2	4 030	0,2
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs län	—	—	89	0,0	—	—
Värmlands län	38 238	2,2	30 074	1,7	20 250	1,1
Örebro län	62 288	3,5	66 700	3,7	36 690	2,0
Västmanlands län	185 097	10,5	185 070	10,2	177 913	9,4
Kopparbergs län	614 169	34,9	581 259	31,9	612 668	32,5
Gävleborgs län	113 867	6,5	110 251	6,0	92 723	4,9
Norrbottnens län	417 935	23,8	372 397	20,4	417 181	22,2
Hela riket	1 760 188	100,0	1 821 343	100,0	1 884 038	100,0

¹ (73.01. exkl. skrot).

År	Ton	%
1958	937 239	77,2
1959	990 231	76,6
1960	1 028 427	74,3
1961	1 190 735	72,6
1962	1 336 889	78,2

Vissa uppgifter om kapacitet och produktion beträffande ugnar avsedda för tackjärnsframställning har sammanställts i tabell IV: 2. Med kapacitet avses därvid praktiskt möjligt toppproduktion, d. v. s. den högsta produktion, som under en längre tidsperiod kan uppnås då knapphet ej råder på arbetskraft, elkraft, bränsle och material.

I tabell IV: 3 har redovisats uppgifter angående medeltillverkningen per masugn inom olika län för de senaste fem åren. Uppgifter beträffande tackjärn framställt i annan ugn än masugn ingår ej.

Det framställda tackjärnet är i tabell IV: 4 fördelat efter olika tillverkningsmetoder. Under år 1963 förekom även produktion av 3 050 ton perlittackjärn

i ljusbågsugn, vilket i tabell 7: 3 förts under rubriken annat tackjärn (gjuteritackjärn).

Under redogörelseåret producerades kokstackjärn i Stockholms, Södermanlands, Örebro, Västmanlands, Kopparbergs, Gävleborgs och Norrbottens län, elektrotackjärn förutom i de två sistnämnda länen även i Värmlands län. Elektrotackjärn i annan elektrisk ugn än masugn framställdes i Jönköpings och Kopparbergs län.

Uppgift om värdet av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion inhämtas ej fr.o.m. år 1959. Förden till avsalu avsedda delen av tackjärnsproduktionen, 307 335 ton, redovisas ett värde av 83 miljoner kronor, vilket per ton motsvarar 271 kronor mot 305 kronor per ton år 1962.

IV. 1. 2. *Ferrolegeringar och järnsvamp.* Tillverkningen av ferrolegeringar (inkl. kiselmetall) uppnådde i huvudsak samma kvantitativa storlek

Tab. IV: 2. Ugnar för tackjärnsframställning

Ugnstyp	Samtliga ugnar		Därav sådana ugnar, som var i gång under året				
	Antal	Kapacitet per år	Antal	Kapacitet under året	Produktion		
					Ton	I % av kapaciteten för	
						samtliga ugnar	använda ugnar
		1 000 ton		1 000 ton			
A. Masugnar.....	24	2 210	20	1 976	1 830 355	83	93
Bläster- för: träkol.....	2	23	1	11	5 896	26	54
koks.....	15	2 001	13	1 796	1 702 405	85	95
Elektro- för: träkol.....	12	36	2	36	17 200	48	48
koks.....	5	150	4	133	104 854	70	78
B. Andra ugnar än masugnar.....	3	56	3	56	2 49 434	88	88

¹ Dessutom 1 reservugn. — ² Härutöver har framställts 3 050 ton perlitackjärn i ljusbågsugn samt 1 199 ton syntetiskt tackjärn i högfrekvensugnar.

som under 1962. Produktionen uppgick till 141 009 ton.

Beträffande kromjärn, kisel-mangan-järn och kiselkrom bör observeras, att endast handelsfärdig, slutraffinerad produkt ingår i de redovisade avsalu-siffrorna. Vad åter angår de biprodukter, som framkommit i samband med tillverkningen, redovisas produktionen av dessa i industrierättelsen.

Redogörelseårets produktion av ferrolegeringar härrör från sju verk med sammanlagt 44 ugnar. Av de redovisade ugnarna användes 29 uteslutande för tillverkning av ferrolegeringar samt 13 för framställning av huvudsakligen annan produkt, kiselmetall inbegripet. Den sammanlagda drifttiden vid de förstnämnda ugnarna utgjorde 6 955 dygn eller i genomsnitt 240 dygn per ugn. Vid de ugnar, som använts för framställning av huvudsakligen andra produkter, var drifttiden 2 167 dygn.

Järnsvamp producerades under 1963 vid sex verk, och den tillverkade kvantiteten uppgick till 136 664 ton. Avsalukvantiteten, 61 150 ton, hade ett

saluvärde av 17,1 miljoner kr. Uppgift om drifttid inhämtas ej. Årets produktion utgjorde ca 75 % av de i gång varande ugnarnas totala kapacitet.

IV. 1. 3. *Smidbara mellanprodukter.* Tillverkningen av vällmetall enligt lancashiremetoden, som 1962 uppgick till 1 037 ton, minskade under år 1963 till 371 ton.

Total årstillverkning samt avsaluproduktion med värde av under 1959—1963 framställd vällmetall redovisas i följande tablå:

År	Hela årstillverkningen Ton	Därav avsett till avsalu	
		Ton	Saluvärde 1 000 kr
1959	309	69	87
1960	1 022	866	1 052
1961	1 354	1 272	1 349
1962	1 037	824	1 002
1963	371	277	569

Av de fem befintliga, brukbara härdarna har tre använts under redogörelseåret. I procent av kapaciteten för samtliga befintliga respektive under året

Tab. IV: 3. Tackjärnsproduktionen per masugn inom olika län åren 1959—1963

Län	Medeltillverkning per masugn. Ton.				
	1959	1960	1961	1962	1963
Stockholms län	35 445	40 777	37 723	36 154	30 386
Södermanlands län	140 367	140 811	142 335	216 795	245 499
Värmlands län	13 145	16 370	17 224	13 422	8 600
Örebro län	10 377	15 816	20 763	16 675	18 345
Västmanlands län	32 970	47 978	46 145	46 020	44 478
Kopparbergs län	124 844	127 149	142 350	180 046	189 088
Gävleborgs län	20 294	26 405	37 956	36 750	46 362
Norrbottnens län	91 300	90 548	104 484	93 099	104 295
Hela riket	51 714	60 246	74 127	76 963	91 518

använda härdar uppgick 1963 års produktion till 13 % respektive 25 %.

I tabell IV: 6 redovisas produktionen av götstål under den senaste femårsperioden med fördelning efter ugnprocess. Det är att märka att med götstål här förstås totala produktionen av göt samt stål för stålgiutgoods med

korrigering (avdrag) för produktion framställd medelst duplexprocess men med stålgiutgodset upptaget till vikt före rensning. Framställningen av götstål ökade med 8,0 % jämfört med 1962 års uppgift. 1963 års siffra är den högsta produktionssiffra, som registrerats för ifrågavarande produkt. Steg-

Tab. IV: 4. Tackjärnsproduktionen med fördelning på olika framställningssätt åren 1961—1963

Ugnstyp	1961		1962		1963	
	Antal användna ugnar	Tillverkning	Antal användna ugnar	Tillverkning	Antal användna ugnar	Tillverkning
		Ton		Ton		Ton
Blåstermasugn	16	1 523 448	16	1 624 998	14	1 708 301
därav med enbart träkol	2	24 214	2	24 858	1	5 896
» » » koks	14	1 499 234	14	1 600 140	13	1 702 405
Elektrisk masugn ¹	7	181 462	7	145 156	6	122 054
därav med enbart träkol	2	34 448	2	26 844	2	17 200
» » koks och koksstybb i blandning	5	147 014	5	118 312	4	104 854
Annan ugn än masugn	5	49 617	5	46 492	3	49 434
Summa	28	²1 754 527	28	³1 816 646	23	⁴1 879 789

¹ Till elektriska masugnar räknas även elektriska lågschaktugnar. — ² Härutöver har framställts 3 790 ton perlittackjärn i martinugn och ljusbågsugn samt 1 871 ton syntetiskt tackjärn i högfrekvensugnar. — ³ Härutöver har framställts 3 230 ton perlittackjärn i ljusbågsugn samt 1 378 ton syntetiskt tackjärn i högfrekvensugnar. — ⁴ Se not till tabell IV:2.

Tab. IV:5. Produktionen av ferrolegeringar åren 1961—1963

Stat. nr ¹	Slag av ferrolegeringar ²	1961	1962	1963
		Ton		
28.04.800	Kiselmetall	4 348	6 014	8 155
73.02.101, 105	Ferromangan	23 583	23 271	25 889
73.02.201/209	Kiseljärn (ferrokisel)	31 704	25 971	23 519
73.02.301, 305	Kiselmanganjärn (ferrokiselmangan)	11 992	14 248	11 146
72.02.401/403	Ferrokrom	51 395	44 367	45 790
73.02.405	Ferrokiselkrom	12 579	25 658	24 198
73.02.500	Ferrotitan	—	61	—
73.02.600	Ferrowolfram	562	527	241
73.02.700	Ferromolybden	1 789	1 261	1 483
73.02.800	Ferrovandin	350	287	317
73.02.900	Andra ferrolegeringar	1 123	334	271
	Summa	139 425	141 999	141 009

¹ Avser år 1963 tillämpliga stat.nr enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning.

² Inklusiv kiselmetall.

ringen har framförallt gällt götstål från kaldo- och LD-ugnar samt från elektro-ugnar.

Uppgifter om kapacitet och produktion beträffande ugnar för götstålframställning redovisas i tabell IV:7. Produktionsuppgifterna är här icke direkt jämförbara med de uppgifter, som lämnas i tabell 7: 4. Vid duplexprocesser avser nämligen produktionssiffrorna i texttabellen den totala produktionen från respektive ugnar. Härtill kommer, att produktion av stålsgjutgods här är upptagen med beräknad vikt före rensning. I tabell IV:8 belyses framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods efter användningen av sur eller basisk infodring. Beträffande fördelningen av göt och rensat gjutgods på olika kvaliteter hänvisas till tabell 7:4 i tabellbilagan. I den gällande varunomenklaturen motsvaras begreppet kvalitetsprodukt av legerat stål samt olegerat kolrikt stål, vilka hänförs till position 73.15.

Kvantiteten göt i varmt tillstånd di-

rekt till vidare bearbetning har åren 1959—1963 uppgått till:

År	Ton
1959	1 242 414
1960	1 428 116
1961	1 685 611
1962	1 847 889
1963	2 061 172

IV. 1. 4. *Smidda, valsade och dragna produkter.* I tabell 7:5 redovisas produktionen år 1963 av smidda, valsade och dragna produkter med fördelning enligt den fr. o. m. 1959 för all näringsstatistik gällande varusystematiken (se närmare sidan 3). Produkterna är grupperade på varugrupper enligt SITC samt därunder med fördelning enligt Brysselnomenklaturen och med angivande längst till vänster i tabellen av stat. nr enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning.

I tabellen redovisas även kallvalsade och kalldragna produkter, dock endast sådana som framställts vid järnverk och andra järnframställningsverk. Särskilt dragen tråd framställes i stor

Tab. IV: 6. Produktionen av götstål¹ åren 1959—1963

År	Bessemergötstål		Martingötstål		Elektrogötstål		Annat götstål ²		Summa götstål
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton
1959	441 287	15,5	931 923	32,6	1 380 200	48,3	101 653	3,6	2 855 063
1960	456 341	14,2	1 088 543	33,8	1 563 240	48,6	110 048	3,4	3 218 172
1961	510 908	14,3	1 220 649	34,3	1 626 555	45,7	204 059	5,7	3 562 171
1962	445 407	12,3	1 165 300	32,3	1 565 936	43,4	434 266	12,0	3 610 909
1963	444 354	11,4	1 234 091	31,6	1 685 573	43,2	536 551	13,8	3 900 569

¹ Se texten. — ² Från kaldo- och LD-ugnar.

utsträckning även vid andra anläggningar.

De skilda posterna i tabellen omfattar i varje särskilt fall såväl olegerade produkter som produkter av legerat eller kolrikt stål i överensstämmelse med principen för SITC. Detta innebär att de två sistnämnda slagen av produkter ej i likhet med vad som är fallet i den gemensamma varunomenklaturen enligt Bryssel kommer att

specificeras under en särskild position, 73.15. Denna position återfinnes följaktligen inte i tabellen. Med hänsyn till att position 73.15 i den gemensamma nomenklaturen är detaljerat uppdelad på skilda slag av valsade och dragna produkter kan genom sammanslagning t. ex. i handelsstatistiken lätt erhållas siffror som är jämförbara med motsvarande uppgifter i tabell 7: 5.

I kolumnen över hela årstillverk-

Tab. IV: 7. Ugnar för götstålframställning

Ugnstyp	Samtliga ugnar		Därav sådana, som var i gång under året					
	Antal	Kapacitet per år 1 000 ton	Antal	Kapacitet under året 1 000 ton	Produktion			Därav i duplex process
					Ton	I % av kapa- citeten för		Ton
						samtliga ugnar	använda ugnar	
Bessemerugnar:								
sura	1	10	1	10	797	79	79	797
basiska (thomas- ugnar)	7	760	7	760	684 758	90	90	240 404
Martinugnar:								
sura	18	440	17	431	354 050	80	82	—
basiska	20	1 038	19	1 026	920 397	89	90	40 356
Elektrostålugnar:								
ljusbågsugnar	69	1 681	67	1 673	1 575 117	94	94	26 303
induktionsugnar	41	203	39	200	146 527	72	73	9 768
Andra stålugnar (kal- do etc.)	5	617	5	617	540 052	88	88	3 501
Summa	161	.	155	.	.	.	.	.

¹ Dessutom 1 reservugn. — ² Dessutom 3 reservugnar.

Tab. IV: 8. Fördelning av bessemer- och martingötstål efter olika metallurgiska processer åren 1961—1963

Tillverkningar	1961 ¹		1962 ¹		1963 ¹	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
	Ton					
Bessemergöt	25 701	485 207	—	445 407	—	444 354
Martingöt	342 190	878 459	352 886	812 414	} 354 050	880 041
Martingjutgoods, rensat						
Summa	367 891	1 363 666	352 886	1 257 821	354 050	1 324 395
	1 731 557		1 610 707		1 678 445	

¹ Produktionen i tabell IV:7, minskad med tillverkningen i duplexprocess.

ningen redovisas för varje varuslag hela produktionen inberäknat också den del som varit avsedd för vidare bearbetning vid samma arbetsställe. I varmbearbetade produkter ingår sålunda även den produktion, som senare kommer att kallbearbetas. Undantagna från denna regel är dock sömlösa rör. I stället har i detta sammanhang redovisats primärproduktion av sömlösa rör med angivande av vikt före bearbetningen till handelsfärdig produkt. I fråga om produktionen av dragen tråd, icke överdragen med metall omfattar den redovisade totalkvantiteten även sådan tråd som är avsedd att vid samma arbetställe överdragas med metall.

Beträffande definitionerna av skilda produkter hänvisas till sidan 81 (definitioner till positionerna i tabell 7.5.) samt till Tullverkets varuhandböcker. Här kan nämnas att positionen 73.08, plåtämnen i ringar eller rullar ibland benämnas »breda band» samt 73.09 universaljärn och universalstål »bred plattstång».

En viss uppfattning om produktionsutvecklingen beträffande dessa produk-

ter erhålles genom tabell IV: 9 på nästkommande sida. Varurubrikerna har anpassats till den gemensamma varunomenklaturen enligt Bryssel och försetts med år 1963 tillämpliga stat. nr. För en mer fullständig bild av produktionens fördelning enligt den gällande varusystematiken hänvisas till tabell 7: 5.

Av den totala produktionen av smidda samt varmvalsade och varmdragna produkter under 1963 på 2 699 198 ton har 170 000 ton erhållits genom legovalsning. De viktigaste legovalsade produkterna utgjordes av platiner och andra ämnen, ej specificerade valsjärn, bandjärn, plåt och valstråd.

IV. 1. 5. *Andra metaller än järn.* I nedanstående tabell (IV: 10) redovisas i enlighet med tidigare år en sammanställning av producerade kvantiteter ädlare metaller vid de i denna berättelse under rubriken metallframställningsverk inräknade anläggningarna. Primär utvinning av metaller ur malmer och mellanprodukter sker huvudsakligen genom elektrolys eller annan metod som ger en mycket ren metall. I sam-

Tab. IV:9. Produktionen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av vällmetall och götstål åren 1961—1963

Stat. nr ¹	Varuslag	1961	1962	1963
		Totala kvantiteten Ton	Totala kvantiteten Ton	Totala kvantiteten Ton
73.06.100	1. Smidda och varmvalsade produkter av vällmetall: Smältstycken och råskenor ^{2 3}	1 272	1 037	371
73.07.500	2. Smidda produkter av götmetall: Ämnen, grovt tillformat genom smidning ³	..	..	..
73.10.297 2, 299 2	Annat (inkl. smidd stång) ²	106 460	105 529	93 077
73.40.400 1 o. 2				
73.07.100, 73.08.000, 73.10.293	3. Varmvalsade eller varmdragna produkter av götmetall: Ämnen ^{2 3 4}	356 219	284 771	267 308
73.16.110, 150	Annat: ²	2 103 464	2 171 488	2 338 442
73.16.901	råler	61 135	82 134	82 612
73.11.120/170 ²	skarvjärn och underläggsplattor	23 526	9 669	13 293
73.11.180/259	bredflänsig I-balk, samt I- och U-stång med en höjd av 80 mm eller däröver	42 206	39 297	51 889
73.10.120, 130	annan profilstång	104 380	95 725	103 036
73.10.291	armeringsjärn	293 580	341 300	388 329
73.09., 73.10.295, 297 1, 299 1	ihåligt bergborrstål	13 095	11 612	13 468
73.12.111/125	annan stång (ej profilstång) samt universaljärn och universalstål	455 556	398 863	407 467
73.10.110	band, icke överdraget med metall ...	146 076	147 548	161 125
73.13.111, 115	valstråd	246 339	250 135	270 257
73.13.130	plåt, icke överdragen med metall: tjocklek icke mindre än 4,76 mm (grovplåt)	376 010	469 368	527 978
73.13.150/190	tjocklek mindre än 4,76 mm men icke mindre än 3 mm (mediumplåt)	56 781	61 268	72 237
73.18.213, 412	tjocklek mindre än 3 mm (tunnplåt)	127 663	114 218	101 966
73.18.211, 212, 215/219, 411, 415/419	sömlösa rör: ⁵ kullagererrör och andra ämnesrör ...	76 204	79 100	74 446
	andra rör (inkl. handelsrör)	80 913	71 251	70 339
	Summa (1—3)	2 567 415	2 562 825	2 699 198
73.03.900 6 o. 7	4. Skrot och avfall (fallet vid produktionen av varmbearbetade produkter samt kassation av äldre göt och ämnen)	956 132	978 839	1 069 511

¹ Avser år 1963 tillämpliga stat. nr enligt Tulltaxa med statistik varuförteckning.

² Omfattar även motsvarande produkter av legerat och kolrikt stål, hänförliga till stat. nr inom position 73.15. Se även texten.

³ Av ämnen har endast medräknats för avsalu avsedda ämnen.

⁴ Blooms, billets, slabs och platinor, plåtämnen av järn och stål i ringar eller rullar samt runda tub-ämnen, avsedda att varmbearbetas.

⁵ Enbart varmbearbetade samt kallbearbetade rör

Tab. IV:10. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller m. m. än järn åren 1962 och 1963

Tillverkningar ¹	1962	1963			
	Hela tillverkningen	Hela tillverkningen	Därav ur		
			inhemskt skrot	utländskt råmaterial	
				skrot	annat
	Kg	Kg	Kg		
Guld	5 569	*5 201	40	1 143	680
Silver	107 847	*89 594	2 165	14 941	7 385
Aluminium och aluminiumlegeringar ..	17 298 181	*20 787 865	3 662 051	—	17 077 406
Bly	39 662 630	40 768 020	—	—	—
Cementkoppar, för avsalu	1 878 000	1 787 890	—	—	1 787 890
Koppar: elektrolyt-	41 232 000	*45 404 000	10 358 000	5 971 000	12 416 000

¹ Angående framställning av svavel se sidan 19. — ² Därav legotillverkning av 1 285 kg guld. — ³ Därav legotillverkning av 3 245 kg silver. — ⁴ Därtill kommer 1 912 ton omsmält material. — ⁵ Därav legotillverkning av 11 562 000 kg koppar.

band med gjutningen av tackor, ämnen etc. kan legeringsmetaller tillsättas. Som framgår av tabell IV:10 ingår i vissa fall även skrot som råvara. Produktionen av vissa metaller sker dels med egna råvaror, varvid fullt värde kan anges, dels mot lön av inlämnad råvara, varvid endast den ersättning som erhållits för bearbetningen har angetts. Kvantiteter jämte avsaluvärden återfinns fr. o. m. 1961 även i tabellbilagan (tabell 7:6) grupperade på varugrupper enligt SITC samt därunder med fördelning enligt Brysselnomenklaturen. Beträffande den totala tillverkningen av dessa metaller oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial hänvisas till industriberättelsen.

Produktionen av andra metaller än järn kännetecknades av ökad utvinning av framförallt aluminium och aluminiumlegeringar. Den under 1963 framställda aluminiumkvantiteten var ca 20 % större än under föregående år. Anmärkas bör, att beträffande guld en-

dast den kvantitet, som under året slutraffinerats, medtages i statistiken för respektive år. En väsentlig del av kopparproduktionen utgjordes liksom under tidigare år av legosmältning av skrot m. m. Råvaran till aluminiumframställningen var nästan helt av utländskt ursprung. Vid uppdelningen på olegerat och legerat bly har i tabell 7:6. — till skillnad mot närmast föregående år — även produktion innehållande endast obetydliga kvantiteter inlegerad silvermetall betraktats som legerat bly.

IV.2. Förbrukning av råvaror m. m.

I tabell IV:11 har sammanställts uppgifter angående åtgången av vissa viktigare råvaror och material inom järn- och metaltillverkningens olika huvudgrenar 1963. Under rubrikerna tackjärn och götmetall har därvid även inräknats smärre kvantiteter råmaterial, vilka förbrukats för tillverk-

ningen av dylika produkter vid några anläggningar, som ej är hänförliga till bergverk. I denna berättelse redovisas således samtliga inom riket framställda kvantiteter tackjärn och götmetall och däremot svarande råvaruförbrukning oberoende av om anläggningen, vid vilken de framställts, hänföres till bergverk eller ej. I förevarande textavdelning är vissa totalsiffror i tabell IV: 11 närmare specificerade.

Den kvantitativa förbrukningen av råmaterial vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken har naturligen i stort sett förändrats på likartat sätt som produktionssiffrorna, ehuru vissa förskjutningar skett mellan olika slag av råvaror. Sålunda har vid tackjärnstillverkningen förbrukningen av styckemalm ökat med ca 50 %, medan sinterkonsumtionen i stort sett var oförändrad. Den höga siffran över förbrukningen av sinter i förhållande till slig förklaras av att kvantiteterna avser vad som har beskickats i masugn. Beträffande framställningen av sinter hänvisas till tabell 4.

Vid ferrolegeringsverken förelåg en minskad förbrukning av de flesta av de i tabell IV: 11 specificerade malmerna. Av den förbrukade krommalmen utgjordes 36 857 ton av slig, och motsvarande siffra för den redovisade molybdenmalmen var 408 ton slig. För ferrolegeringsverk, som för vidare bearbetning tillverkar halvfabrikat, redovisas i tabell IV: 11 och i nedanstående tablå fr. o. m. 1963 i princip endast förbrukningen av de verken tillförda ursprungliga råmaterialen.

De i tabellen vid tillverkningen av ferrolegeringar angivna totalsiffrorna för förbrukningen av andra malmer, metaller, kemikalier m. m. är närmare specificerade nedan (kvantiteter i ton):

Andra malmer:	Ton
Bauxit (del av 26.01.350).....	28
Metaller, kemikalier m. m.:	
Aluminium (76.01.100, 200)	397
Kaliumperklorat (del av 28.32.200)....	23
Kalciumklorid (28.30.200)	3
Kalksalpeter (del av 31.02.500)	34
Vanadinsyra (del av 28.28.902)	474
	931

Vid götstältillverkning ökade åtgången av kokstackjärn medan en nedgång noterades för träkolstackjärn. Vidare redovisades en smärre uppgång i konsumtionen av bl. a. smidesskrot. Förbrukningen av flertalet ferrolegeringar uppvisade en ökning under året. Av manganjärnet redovisas 2 533 ton med en kolhalt av högst 2,5 % och 29 360 ton med en kolhalt av mer än 2,5 %.

I översikten nedan är förbrukningen vid götstältillverkningen av vissa av de varuslag, som ej specificerats i tabellen, närmare angiven:

Andra malmer:	Ton
Svavelkis (del av 26.01.200).....	8
Andra ferrolegeringar:	
Fosforjärn (del av 73.02.900)	56
Kiselkromjärn (73.02.405)	903
Molybdenjärn (73.02.700)	1 628
Niobjärn (del av 73.02.900)	103
Svaveljärn (del av 73.02.900)	7
Titanjärn (73.02.500)	451
Vanadinjärn (73.02.800)	150
Övriga	22
	3 320

Metaller, kemikalier m. m.:	
Aluminium (76.01.100, 200)	801
Kalciumkarbid (28.56.200)	19
Kiselkarbid (28.56.100)	6
Kiselkalcium (28.57.000)	332
Kobolt (81.04.100)	99
Koksalt (del av 25.01.900)	77
Koppar (74.01.210, 290)	10
Krom (81.04.150)	96
Mangan (81.04.901)	534
Natriumkarbonat (28.42.210)	1 140
Nickel (75.01.200, 300)	7 844
Salpetersyra (28.09.100)	2 389
Saltsyra (28.06.200)	5
Svavelsyra (28.08.100)	1 161
Övriga	597

15 110

Tab. IV: 11. Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid framställningen av järn och stål, ferrolegeringar, andra metaller samt vid varmbearbetningen av järn och stål

88

Stat. nr	Varuslag	Förbrukning för framställning av						
		tack-järn	ferro- ¹ lege-ringar	järn-svamp a) och väll-metall b)	göt-metall, stål-gjutgods	smitt, pressat o. varm-valsat järn o. stål	andra metaller	Summa
		Ton						
(26.01.110 2)	Järnmalm	36 838	821	—	88 830	—	—	126 489
(26.01.120 1)	Järnmalmsslig	1 349	2 200	a) 107 168	21 394	—	340	132 451
(26.01.130)	Sinter (av slig)	3 077 796	1	a) 92 188	33 332	—	—	3 203 317
(73.05.500)	Järnsvamp	531	—	—	84 332	—	—	84 863
	Andra malmer (inkl. slig):							
(26.01.600)	krommalm	—	109 724	—	2	—	—	109 726
(26.01.710, 790 2)	manganmalm	4 257	54 557	—	13	—	276	59 103
(26.01.921)	molybdenmalm	—	2 030	—	90	—	76	2 196
(26.01.550 3)	wolframalm	—	555	—	10	—	9	574
..	andra malmer o. d.	—	28	—	28	—	298 859	298 895
(73.01.101 1)	Tackjärn: träkols-	—	—	b) 391	25 593	—	—	25 984
(73.01.103/109 (exkl. skrot)	koks-	1 754	—	a) 55	1 813 143	—	—	1 814 952
(del av 73.03.100)	Gjutjärnsskrot: kokiller	1 580	—	—	90 307	—	—	91 887
(del av 73.03.100)	annat	13 167	—	—	47 654	—	—	60 821
(73.03.900)	Smidesskrot	50 896	10 612	a) 9 051	2 198 589	122	5 572	2 274 842
..	Annat skrot	—	—	—	432	—	224 893	25 323
	Ferrolegeringar:							
(73.02.201)	kiseljärn, högst 15 % kisel	—	—	—	10	—	—	10
(73.02.205)	» , 15—60 % »	149	1	a) 42	7 714	—	201	8 107
(73.02.209)	» , över 60 % »	239	717	a) 73	10 190	—	—	11 219
(73.02.301, 305)	kiselmanganjärn	2	—	—	9 070	—	—	9 072
(73.02.401)	kromjärn, högst 0,2 % kol	—	—	—	24 159	—	—	24 159
(73.02.402)	» , 0,2—4 % »	—	—	a) 1	1 054	—	—	1 055
(73.02.403)	» , över 4 % »	4	152	—	5 658	—	—	5 814
(73.01.500, 73.02.101, 105)	mangan- och spegeljärn	142	—	a) 1	31 975	—	83	32 201

Stat. nr	Varuslag	Förbrukning för framställning av						
		tack-järn	ferro- ¹ lege-ringar	järn-svamp a) och väll-metall b)	göt-metall, stål-gjutgods	smitt, pressat o. varm-valsat järn o. stål	andra metaller	Summa
		Ton						
(73.02.600)	wolframjärn	—	—	—	394	—	3	397
..	andra ferrolegeringar	—	219	—	² 3 320	—	—	3 539
..	Metaller, kemikalier m. m.	1 053	931	a) 797	² 15 110	10 322	² 61 254	89 467
..	Slagg	1 172	—	—	19	—	—	1 191
(25.21.100, 900)	Kalksten	42 346	4 322	a) 6 685	52 833	—	13 916	120 102
(25.22.100)	Kalk, bränd	3 344	³ 63 289	a) 5 654	224 362	—	300	296 949
(25.18.000 1)	Dolomit: rå	890	—	a) 2 322	50 299	—	—	53 511
(25.18.000 2)	bränd	104	26	a) 289	42 926	69	—	43 414
(25.06.100, 900)	Kvarts och kvartsit	410	81 911	—	21 243	101	47 701	151 366
(25.16.900 2)	Sandsten	—	—	—	1 304	20	—	1 324
(25.31.100, 900)	Fluss- och fältspat	865	189	a) 22	8 264	—	519	9 859
(del av 25.05.900)	Kaolinsand	—	—	—	2 101	—	—	2 101
(69.02.300)	Kvarts-, kvartsit- o. silikategel	210	—	a) 240	8 614	223	3	9 290
(69.02.100)	Magnesit- och krommagnesit- tegel	175	1 075	a) 203	16 635	586	1 145	19 819
(69.02.200)	Chamottetegel, -kapslar o. -skrot	1 779	775	a) 6 822	32 186	3 317	925	45 804
(25.19.000)	Sintermagnesit och magnesi- tmjöl	79	1	a) 19	901	122	146	1 268
(25.07.110, 190)	Eldfast lera	3 617	153	a) 119	8 368	1 012	111	13 380
..	Övrigt eldfast infodringsmaterial	1 573	150	a) 6	7 596	358	—	9 683
(85.24.204, 209)	Kolektroder	—	313	—	—	—	2 208	2 521
(85.24.201, 205)	Grafit- elektroder	41	185	a) 63	6 846	2	320	7 457
(38.19.930)	Elektrodmassa o. d.	3 314	3 023	a) 82	415	50	10 194	17 078

¹ Omfattar endast förbrukningen av de ferrolegeringsverken tillförda ursprungliga råmaterialen. — ² Se specification i textavdelningen. — ³ År 1962 redovisades 51 034 ton.

I totalsiffran för förbrukningen av metaller, kemikalier m. m. vid framställningen av smitt, pressat, varmvalsat och varmdraget järn och stål ingår 73 ton zink, 272 ton koksalt och 6 075 ton svavelsyra. Den kvantitet göt och ämnen som vidare bearbetas till smitt och varmbearbetat järn och stål framställs i regel inom det egna arbetsstället. Som ett komplement till denna på egen råvarubas byggda förbrukning har under år 1963 redovisats 48 319 ton göt och 167 381 ton ämnen, vilka angetts vara inköpta. — Järn- och stålverkens förbrukning av tackjärn och skrot m. m. för framställning av vanligt tackjärnsgjutgods är icke medräknad här utan ingår i den allmänna industriberättelsens hithörande redovisning.

Vid metallframställningen ökade under året den totala konsumtionen av kopparmalm. Nedan lämnas en något utförligare specifikation av åtgången av andra malmer, annat skrot samt metaller, kemikalier m. m.:

Andra malmer:	Ton
Arsenikslig	60 570
Bauxit (26.01.350)	66
Blymalmsslåg (26.01.400)	57 272
Kisbränder (del av 26.01.200)	72 122
Kopparmalm (inkl. slig) (26.01.250) ..	108 714
Tantalmalm (26.01.923)	105
Titanmalm (26.01.922)	10
	298 859
Annat skrot:	
Aluminiumskrot (76.01.300)	801
Blyskrot (78.01.300)	543
Kopparskrot (inkl. askor) (74.01.400, 500)	23 549
	24 893
Metaller, kemikalier m. m.:	
Aluminium (76.01.100, 200)	117
Aluminiumfluorid (del av 28.29.200) ..	561
Aluminiumoxid (28.20.100)	36 240

	Ton
Bliesterkoppar (74.01.290)	3 962
Kisel (28.04.800)	237
Koksalt (del av 25.01.900)	9 812
Kopparskärsten (74.01.100)	1 189
Kryolit (25.28.000)	..
Natriumbikromat (del av 28.47.100) ..	28
Natronsalpeter (del av 31.02.110) ..	33
Salpetersyra (28.09.100)	30
Soda, kalcinerad (28.42.210)	572
Svavelsyra (28.08.100)	3 775
Zink (79.01.100)	2 460
Zinkoxid (28.19.100)	16
Övriga	2 222
	61 254

För metallframställningsverk, som för vidare bearbetning tillverkar halvfabrikat, redovisas endast förbrukningen av de verken tillförda ursprungliga råmaterialen.

Beträffande redovisningen i tabell IV: 11 och i ovanstående specialtablåer måste framhållas, att de uppgiftsblanketter på vilka förbrukningen av råvaror skall redovisas, för år 1963 liksom för tidigare år innehåller särskilda rubriker endast för de viktigaste slagen av råvaror. Antalet rubriker i uppgiftsblanketterna har dock utökats något även under 1963. De uppgifter, som i övrigt avlämnas under diverserubriker (t. ex. kvantiteterna övriga metaller, kemikalier m. m.), kan vara behäftade med vissa brister. Storleken av den ofullständighet, som därvid kan ha uppkommit, är det på grund av primärmaterialens beskaffenhet icke möjligt att uttala sig om.

IV.3. Bränsle, smörjmedel och elenergi

En översikt över järn- och stålverkens, ferrolegeringsverkens och metallframställningsverkens förbrukning av

bränsle- och drivmedel lämnas i tabell IV:12. Utöver kvantiteten omfattar tabellen fr. o. m. år 1962 även inköpsvärden. Vissa uppdelningar av bränsleposterna genomfördes även samma år. För en mer utförlig beskrivning hänvisas till texten under punkt III, 3. Tabell IV:14 över träkolsförbrukningen är närmast en specialtabell, avsedd att belysa konsumtionen av träkol av skogs- och stubbved samt av sågverksribb vid samtliga järn- och stålverk samt andra järnframställningsverk. Den i ifrågavarande tabell redovisade totalkvantiteten är den sammanlagda förbrukningen av träkol vid dessa verk vid framställningen av tackjärn, väll- och götmetall, smidda, varmvalsade och varmdragna produkter samt i anslutning därtill framställda kallvalsade och kalldragna produkter. Däremot är ej förbrukningen av träkol vid tillverkning av sinter och ferrolegeringar inräknad i tabellen över järn- och stålverkens träkolsförbrukning, men kvantiteterna ifråga redovisas i tabellerna III:10 respektive IV:13. I sistnämnda tabell ingår ej uppgifter om förbrukningen av bränsle för industriernas egna transportmedel samt för uppvärmning av fabriks- och kontorslokaler m. m., vilka kvantiteter däremot är medräknade i uppgifterna om den totala bränsleåtgången vid järn- och stålverken i tabell IV:12.

Beträffande uppgifterna om bränsle vid järn- och stålverken torde observeras, att dessa ej överensstämmer med de uppgifter, som i industrierättelsen lämnas under rubriken järn- och stålverk. Anledning är, att såsom förut framhållits, rubriken järn- och stålverk i föreliggande berättelse i vissa fall även sammanförts med en del verk (under rubriken andra järnframställningsverk), vilka vid sidan av järn-

framställning huvudsakligen driver järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och fördenskull i industrierättelsen förts under sistnämnda grupper.

Närmare uppgifter om åtgången av viktigare bränsle- och reduktionsmedel vid vissa slag av tackjärnstillverkning redovisas i tablan nederst på sidan 43. Förbrukningen av koks per ton tackjärn framställt i blästermasugnar var 601 kg eller något högre än 1962.

En specificering av järn- och stålverkens, ferrolegeringsverkens samt metallframställningsverkens förbrukning av elenergi (vid ugnsdrift) för framställning av tackjärn, järnsvamp, ferrolegeringar, göt och stål-gjutgods samt metaller åren 1962 och 1963 meddelas i tablan nedan. De här lämnade uppgifterna svarar sålunda — i likhet med uppgifterna om förbrukningen av bränsle i IV:13 — mot den i denna berättelse redovisade produktionen av ifrågavarande produkter. Beträffande de skilda användningsområdena må bl. a. nämnas, att konsumtionen för smältning av göt och stål-gjutgods ökade med ca 5 %.

	1962	1963
	1 000 kWh	1 000 kWh
Tackjärnssmältning i:		
elektrisk masugn....	336 209	300 523
annan elugn.....	11 446	13 545
Framställning av järnsvamp	81 142	67 831
Smältning av ferrolegeringar	781 026	732 452
Smältning av göt och stål-gjutgods.....	1 022 368	1 078 074
Elektrolys eller smältning av metaller....	550 854	687 123
Summa	2 783 045	2 879 548

Smörjmedel och härdningsoljor.

Av översikten på sidan 44 framgår den totala förbrukningen (i kg) av

Tab. IV: 12. Förbrukningen av inköpt bränsle vid järn- och stålverken, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverken

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Järn- och stålverk samt andra järnframställningsverk		Ferrolegeringsverk		Metallframställningsverk	
		Förbrukad kvantitet	Inköpsvärde 1 000 kronor	Förbrukad kvantitet	Inköpsvärde 1 000 kronor	Förbrukad kvantitet	Inköpsvärde 1 000 kronor
Stenkol (inkl. stybb) o. kolbriketter ...	ton	16 630	1 551	16 655	2 218	1 821	108
Koks (inkl. stybb) och koksstybbriketter .	»	1 158 371	140 905	62 209	7 125	1 314	176
Träkol (inkl. stybb) och träkolsbriketter	hl	688 174	4 419	169 618	879	10 941	118
Träbränsle:							
¹ ved i större stycken	m ³	8 080	150	18 602	544	4 200	221
andra slag	»	2 471	19	6	0	—	—
Flytande bränsle: bensin :							
för egna transportmedel	ton	994	884	26	27	220	189
för andra ändamål	»	22		—	—	—	—
motorbrännolja:							
för egna transportmedel	»	4 974	1 344	75	21	219	33
för andra ändamål	»	98		—	—	—	—
eldningsolja: nr 1	»	49 639	8 763	1 974	353	778	146
nr 2	»	31 506	5 449	438	76	—	—
nr 3	»	109 241	11 934	253	24	345	38
nr 4	»	365 749	35 744	33	3	11 390	621
nr 5	»	106 623	9 715	—	—	—	—
fotogen	»	4 432	955	—	—	118	26
Masugns- och koksugns gas ²	1 000 m ³	—	—	—	—	—	—
Summa bränsle med reduktion till stenkol ³	ton	2 256 233	..	92 223	..	23 728	..

¹ Kastved, långved o. d. brännved (travat mått). — ² Avser enbart förbrukningen av inköpt kvantitet, beträffande den totala förbrukningen hänvisas till tabell IV: 13. — ³ Förbrukningen av masugns- och koksugns gas inräknas i förekommande fall ej i den totala, till stenkol reducerade bränsleförbrukningen. Ang. reduktionstal se not till tabell III: 10.

smörjmedel och härdningsolja vid järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk och metallframställningsverk. Uppgifterna innefattar även åtgången av smörjmedel för transportmedel använda för industridriften och avser kvantiteter,

som under året förbrukats eller tillförts maskinens smörjsystem. I tabellän lämnas även en mer specificerad redovisning över vid järn- och stålverk samt andra järnframställningsverk förbrukade kvantiteter smörjmedel och härdningsolja vid framställningen av

Tab. IV: 13. Bränsleförbrukningen vid tillverkningen av järn och stål, ferrolegeringar samt vid varmbearbetningen av järn och stål

Bränsleslag ¹	Kvantitetsgrund	Förbrukningen av bränsle vid tillverkning av						Summa
		tackjärn ²	ferrolegeringar	järn-svamp ³	väll-metall	göt och stål-gjutgods	smidda samt varmvalsade o. varmdragna produkter	
Stenkol (inkl. stybb) och kolbriketter	ton	12	16 655	3 400	—	2 332	4 054	26 453
Koks och koksbricketter	»	1 054 916	62 209	7 359	—	10 016	268	1 134 768
Koksstybb och koksstybbbricketter	»	29 590	..	34 552	—	789	53	64 964
Torvbränsle (inkl. torvbriketter)	»	—	—	—	—	—	—	—
Träkol: industrikol	hl	642 228	169 618	250	16 582	10 450	2 641	841 789
stybb	»	6	..	—	—	—	—	6
Träbränsle:								
ved i större stycken	m ³	488	18 602	—	—	2 835	257	22 182
andra slag	»	—	6	—	—	18	27	51
Flytande bränsle:								
bensin	ton	—	26	2	—	20	102	150
motorbrännolja	»	—	75	1	—	82	402	560
eldningsolja: nr 1	»	236	1 974	1 753	—	11 366	22 750	38 079
nr 2	»	—	438	55	—	4 081	21 344	25 918
nr 3	»	590	253	2 045	—	4 135	78 684	85 707
nr 4	»	900	33	1 946	—	123 711	193 898	320 488
nr 5	»	7 073	—	—	—	46 398	33 910	87 381
fotogen	»	1	—	458	—	136	3 038	3 633
tjäroljor (brännolja)	»	—	—	—	—	—	—	—
Masugns- och koksugns-gas	1 000 m ³	1 631 732	—	5 800	—	99 852	686 524	2 423 908
Summa bränsle med reduktion till stenkol ⁴	ton	1 162 945	92 223	56 869	82	299 235	535 684	2 147 038

¹ Beträffande tillämpliga stat. nr hänvisas till tabell II: 5. — ² Inklusive syntetiskt tackjärn. — ³ Inklusive järnpulver. — ⁴ Masugns- o. koksugns-gas ingår ej. Angående reduktionstal se not till tab. III: 10.

Ugnar och bränsleslag	Bränsleslag	Total bränsleförbrukning ¹	Medelförbrukning av bränsle per ton tillverkat tackjärn
Blästermasugnar:			
med träkol	träkol	305 880 hl	51,88 hl
» koks och koksbricketter	koks	1 023 862 ton	601 kg
Elektromasugnar:			
med träkol och elenergi	{träkol elenergi	336 098 hl 35 878 000 kWh	19,54 hl 2 086 kWh
» koks och koksstybb samt elenergi	{koks koksstybb elenergi	17 319 ton 26 985 » 264 645 000 kWh	» » 2 524 kWh

¹ Utom i tabeln redovisad åtgång av huvudsakliga bränsle- och reduktionsmedel har använts smärre kvantiteter andra bränsleslag, vilka finns angivna i tabell IV: 13.

Tab. IV:14. Kvantitet av förbrukat träkol vid verk med framställning av järn och stål

Län	Träkol av		Summa
	skogs- och stubbved hl	sågverksribb	
Östergötlands län	1 312	—	1 312
Värmlands län	336 729	1 100	337 829
Örebro län	4 404	305 880	310 284
Västmanlands län	1 775	—	1 775
Kopparbergs län	7 128	—	7 128
Gävleborgs län	4 586	9	4 595
Hela riket	355 934	306 989	662 923

järnverksprodukter d. v. s. exklusive manufaktur- och verkstadsprodukter:

	Järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk	Därav vid framställningen av järn och stål
Transformatoroljor ..	171 389	115 256
Skär- och gängoljor, även vattenlösliga ..	764 905	441 770
Motor- och biloljor ..	3 946 136	316 282
Maskin- och cylinderoljor		1 729 151
Andra smörjoljor		1 324 667
Fasta smörjoljor, fett.	769 875	703 679
Härdningsoljor	245 129	116 778

IV. 4. Drivkraft

De vid järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk använda motorerna redovisas i tabell IV: 15. De i tabellen redovisade uppgifterna avser den sammanlagda effektiva hästkraftsstyrkan av motorer som under redogörelseåret använts för omedelbar fabriksdrift. Som tidigare nämnts återfinnes uppgifter om antalet effektiva hästkrafter för drivande av elgeneratorer numera endast under gruppen elverk i årsberättelsen Industri. Enligt

tabell IV: 15 har den totala drivkraften för ifrågakommande bergverksgröner ökat från föregående år med ca 5 %. Under femårsperioden 1959—1963 har en ökning skett med ca 40 %.

IV.5. Förvaltnings- och arbetarpersonal

Tabell IV: 16 på sidan 45 anger antalet sysselsatta män och kvinnor inom olika kategorier av förvaltningspersonal och deras fördelning på järn- och stålverk, andra järnframställningsverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk år 1963. Beträffande den fr. o. m. 1962 gällande uppdelningen på personalkategorier hänvisas till texten under punkt III. 5. Den vid berörda bergverk anställda förvaltningspersonalen ökade i antal med 2,8 % från föregående år.

Uppgifter om antalet arbetare, fördelade efter kön och kategori, samt antalet utgjorda arbetstimmar vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken har sammanställts i tabell IV:17. Såsom hjälparbetare har redovisats maskinister och eldare, lager- och transportarbetare, arbetare för reguljära underhålls- och reparationsarbeten, vaktpersonal, fast anställda städerskor m. fl.

Tab. IV: 15. Vid järn- och stålverk, ferrolegeringsverk samt metallframställningsverk använda motorer för omedelbar maskindrift 1959—1963. Effektiva hästkrafter

Industrigrupper	1959	1960	1961	1962	1963
Järn- och stålverk	1 042 218	1 146 161	1 229 176	1 421 982	1 503 500
Andra järnframställningsverk	193 383	201 202	218 483	226 159	232 459
Ferrolegeringsverk	17 342	18 410	19 592	21 440	21 857
Metallframställningsverk	52 353	54 542	58 162	60 092	64 703
Summa	1 305 296	1 420 315	1 525 413	1 729 673	1 822 519

Uppgifter rörande arbetarpersonal sys-selsatt med reguljära underhållsarbeten på byggnader och maskiner vid här redovisade anläggningar har liksom i närmast föregående års redovisning ut-skilts. Arbetarpersonalens fördelning på olika avdelningar i huvudsak sva-rande mot i berättelsen upptagen pro-duktion framgår även av tabellen.

Förutom här angivna egentliga berg-verksarbetare sysselsattes under redo-görelseåret en del arbetare med fram-ställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida övervägande delen faller inom andra

produktionsgrenar och vilka därför en-dast redovisas i den allmänna industri-berättelsen, ehuru tillverkningarna av bergverksprodukter — ävensom där-emot svarande förbrukning av råvaror, bränsle och elenergi — vid ifrågava-rande företag ingår i föreliggande be-rättelse. För framställning av tackjärn (i annan elektrisk ugn än masugn) samt elektrostål redovisades vid dessa före-tag 413 manliga arbetare med ett sam-manlagt antal arbetstimmar av 876 219. Av dessa arbetare har som hjälparbe-tare uppgivits 89 män och 186 134 timmar.

Tab. IV: 16. Förvaltningspersonal vid järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk

Industrigrupper	Företagsledare			Teknisk driftspersonal			Arbetsledare			Kon-torsper-sonal m. fl.			Försälj-nings-perso-nal			Samtliga			Därav perso-nal med deltids-anställ-ning
	Män	Män	Kv.	Män	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Totalt								
Järn- och stålverk . .	111	3 135	83	1 987	2 898	2 376	201	36	8 332	2 495	10 827	169							
Andra järnframställ-ningsverk	18	1 705	92	605	1 021	945	16	—	3 362	1 040	4 402	62							
Ferrolegeringsverk .	6	73	3	56	59	46	3	—	197	49	246	10							
Metallframställnings- verk	7	171	45	139	181	157	3	—	500	203	703	5							
Summa: 1963	142	5 084	223	2 278	4 159	3 524	223	36	12 391	3 787	16 178	246							
1962	145	4 911	236	2 207	4 114	3 378	210	33	12 084	3 650	15 734	192							

¹ Därav 3 kvinnor. — ² Därav 4 kvinnor.

Tab. IV: 17. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och kategori samt antal arbetstimmar inom järn- och stålverk, ferrolegerings- samt metallframställningsverk

Industrigrupper	Män	Kvinnor	Summa arbetare		Utgjorda arbetstim.	
			Totalt	Därav med underhållsarbeten	Totalt	Därav med underhållsarbeten
Järn- och stålverk	34 423	2 280	36 703	5 997	73 621	11 791
därav: masugn, stålverk, varmvalsverk o. d.	16 958	667	17 625	..	35 378	..
kallvalsverk, tråddrageri m. m.	2 975	167	3 142	..	6 421	..
hjälparbetare	8 187	934	9 121	..	18 105	..
Andra järnframställningsverk	8 742	508	9 250	1 052	18 555	2 085
därav: masugn, stålverk, varmvalsverk o. d.	1 668	53	1 721	..	3 546	..
kallvalsverk, tråddrageri m. m.	1 235	154	1 389	..	2 743	..
hjälparbetare	2 111	129	2 240	..	4 384	..
Ferrolegeringsverk	1 152	24	1 176	172	2 354	356
därav: ferrolegeringsframställning	682	—	682	..	1 367	..
hjälparbetare	385	21	406	..	803	..
Metallframställningsverk	1 509	57	1 566	427	3 212	878
därav: hjälparbetare	682	57	739	..	1 519	..
Summa: 1963	45 826	2 869	48 695	7 648	97 742	15 110
1962	47 151	3 165	50 316	7 603	101 812	15 491

TABELLAVDELNING

Tab. 1. Uppfordringen ur järnmalmsgruvorna

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Antal utmål ¹	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
			Dagar	T o n	
	<i>Uppsala län</i>				
	Dannemora kommun				
1	AB Dannemora Gruvor: Dannemora gruvors odalutmål	1	262	436 649	—
	Olands kommun				
2	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Ramhälls gruvor	4	243	171 295	—
	<i>Södermanlands län</i>				
	Floda kommun				
3	Boxholms AB: Stavsältet	2	276	40 453	—
	Sköldinge kommun				
4	Boxholms AB: Kantorps gruvfält	4	273	103 716	—
	Svärta kommun				
5	Herrängs Gruf AB: Förola gruva	1	141	17 196	—
	<i>Värmlands län</i>				
	Värmlandsbergs kommun				
6	Uddeholms AB: Finnmosse gruvor	2	250	64 859	—
7	Persbergs odalfält	1	300	175 914	—
	<i>Örebro län</i>				
	Linde kommun				
	Trafik AB Grängesberg—Oxelösund: Nybergs- fältet	⁴ —	⁴ —	8 760	—
8	Stripa Gruv AB: Stripa odalfält	9	280	493 168	—
9	Ljusnarsbergs köping				
	Bastkärens Gruf AB: Bastkänsfältet	4	282	146 845	—
10	Svartviks gruvor	(3)	212	—	—
11	Mossgruvornas Gruv AB: Sköttgruve- och				
	Mossgruvefälten	6	234	⁸ 158 409	—
12	Ställbergs Grufve AB: Haggruvefältet	4	280	133 102	—
13	Polhemsgruvan	1	280	43 397	—
14	Ställbergsfältet	6	280	218 425	—
15	Noraskogs kommun				
	Pershytte Grufvebolag: Pershyttefälten:				
16	Nedre fältet	3	278	110 164	—
17	Övre fältet	1	247	30 594	—
	Stora Kopparbergs Bergslags AB:				
18	Ösjöbergsfältet	7	278	87 680	—
	StriberGs Grufve AB: StriberGs gruvfält ..	9	287	235 446	—
19					

¹ Med malmfångst arbetade; siffror inom parentes ange utmål med malmfångst enbart ur äldre varp. —⁴ Utmål och driftstid redovisas i tabell 3. — ⁸ Genom kombinerad sovring. — ⁹ Genom våtmekanisk sovring. —

Extraction from iron ore mines

6		7		8		9		10		11		12		13		14	
Erhållen direkt användbar malm ² (26.01.110 2)				Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av								Erhållen anrikningsmalm (26.01.110 1)					
Totalt		Därav ur äldre varp		järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp								
Ton	1000 kr	Ton	Procent						Ton								
³ {	8 989	296	—	49,7	0,007	0,2	2,1	³ 220 679	—	1							
	18 577	613	—	39,6	0,007	0,2	3,1										
	8 646	285	—	38,2	0,007	0,2	2,5										
—	—	—	—	—	—	—	—	³ 109 262	—	2							
—	—	—	—	—	—	—	—	40 169	—	3							
—	—	—	—	—	—	—	—	92 896	—	4							
—	—	—	—	—	—	—	—	³ 15 456	—	5							
—	—	—	—	—	—	—	—	³ 50 968	—	6							
³ 979	49	—	52,3	0,012	0,005	0,16	—	³ 141 471	—	7							
—	—	—	—	—	—	—	—	⁵ 8 253	—	8							
⁶ 105 060	3 130	—	51,6	0,007	0,023	—	—	⁶ 201 090	—	9							
⁷ 13 500	635	—	49,6	0,004	0,237	4,3	—	⁷ 65 516	—	10							
—	—	—	—	—	—	—	—	⁷ 8 418	8 418	11							
—	—	—	—	—	—	—	—	⁷ 91 842	—	12							
⁷ 50 180	1 560	516	46,93	0,009	0,117	3,77	—	—	—	13							
⁷ 16 442	525	—	46,93	0,009	0,117	3,77	—	—	—	14							
⁷ 93 821	3 185	81	50,78	0,007	0,03	5,38	—	—	—	15							
—	—	—	—	—	—	—	—	97 840	—	16							
{	3 700	93	—	47,5	0,022	0,009	—	430	—	17							
	19 000	475	—	43,6	0,022	0,009	—										
—	—	—	—	—	—	—	—	⁷ 24 085	—	18							
{	⁶ 123 197	3 390	{	50	0,011	0,012	—	{	⁶ 31 187	80	19						
	⁶ 2 041			31,8	0,012	0,014	⁷ 7 906										
	⁷ 335			54,7	0,005	0,078	—										

² Inklusive plock-, vask- samt magnetiskt och våtmeekaniskt sovråd malm. — ³ Genom magnetisk sovring. —

⁷ Genom magnetisk sovring. — ⁸ Mullmalm med magnetit och siderit.

Tab. 1 (forts.). Uppfordringen ur järnmalmshuggruvorna

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Antal utmål	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
			Dagar	T o n	
	Örebro län (forts.)				
	Ramsbergs kommun				
	Trafik AB Grängesberg—Oxelösund:				
1	Blanka odalfält	1	251	28 745	—
2	Stråssa odalgruva	1	251	1 193 047	107
	Västmanlands län				
	Fagersta stad				
3	Fagersta Bruks AB: Semlafältet	3	276	161 266	—
	Norbergs köping				
	Norbergs Grufförvaltning: Getbacks- och Rö-				
4	bergsfälten	4	233	77 683	20 017
5	Klackbergsfältet . .	3	233	29 930	—
6	Kolningbergsfältet .	2	233	36 244	—
7	Morbergsfältet . . .	9	233	499 633	160 388
8	Norrbergsfältet . . .	4	233		
9	AB Statsgruvor: Eskilsbacksfältet .	4	245		
10	Mimersfältet	1	245	146 760	—
11	Surahammars Bruks AB: Kallmorbergsfältet .	4	282	81 919	—
12	Risbergsfältet	2	282	34 798	—
	Skinnskattebergs kommun				
13	Riddarhytte AB: Källfallsfältet	3	238	33 878	—
14	Morbergsfältet . . .	3	242	27 348	—
15	Riddarhytte odalut- mål m. fl. fält . .	1	242	325 024	—
	Kopparbergs län				
	Grangärde kommun				
	Trafik AB Grängesberg—				
16	Oxelösund: Grängesbergs ex- portfält	38	237	3 097 236	—
17	Stora Kopparbergs Bergs- lags AB: Risbergsfältet	18	250	557 217	—
	Gustafs kommun				
18	Ulfsbytte Jernverks AB: Tallbottengruvan . .	1	240	5 847	—
	Hedemora landskommun				
19	Fagersta Bruks AB: Smältarmossgruvan	2	276	110 538	—
20	Hofors Bruk: Haggruvefältet	2	250	12 160	—
21	AB Statsgruvor: Intrångets gruvor . .	6	234	138 947	—

¹ Genom magnetisk sovring. — ² Genom kombinerad sovring. — ³ Genom våtmekanisk sovring. — ⁴ Sovring gerad sovring.

Extraction from iron ore mines

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Erhållen direkt användbar malm (26.01.110 2)			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm (26.01.110 1)		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton		
—	—	—	—	—	—	—	² 1 785	—	1
—	—	—	—	—	—	—	² 993 282	—	2
—	—	—	—	—	—	—	¹ 123 471	—	3
¹ 26 303	1 041	—	45,1	0,004	..	4,49	¹ 48 850	—	4
							—	—	5
							—	—	6
³ 88 472	2 434	—	47,7	0,022	..	—	³ 474 484	—	7
—	—	—	—	—	—	—	157 933	14 872	8
—	—	—	—	—	—	—	¹ 54 096	—	9
{ ¹ 121	3	—	46,2	0,02	0,03	0,08	} 22 638	—	10
{ 11 747	258	—	43	0,02	0,03	0,1		—	11
⁴ 2 327	176	—	61,96	0,003	0,067	—	¹ 39 106	—	12
—	—	—	—	—	—	—	¹ 247 826	—	13
									14
¹ 1 243 027	41 393	—	59,6	1,17	0,003	0,19	} —	—	15
⁵ 766 670	30 283	—	64,6	0,68	0,003	0,13		—	16
⁶ 51 062	3 122	—	70,9	0,009	0,002	0,17		—	17
—	—	—	—	—	—	—	550 819	—	18
—	—	—	—	—	—	—	5 847	—	19
—	—	—	—	—	—	—	¹ 90 560	—	20
¹ 14 699	546	—	56,62	0,02	0,71	—	2 912	—	21
							¹ 80 592	—	22

nom handskrädning. — ² Mullmalm, genom kombinerad sovring. — ³ Defosforerad mullmalm, genom kombi-

Tab. 1 (forts.). Uppfordringen ur järnmalmstgruvorna

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Antal utmål	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
				T o n	
	Kopparbergs län (forts.)				
	Ludvika stad				
	AB Statsgruvor: Håksberg-, Ickorr-				
1	botten- och Käll-	29	247	647 885	—
2	bottenfälten Sörviksfältet	2	81	7 819	—
	Stora Kopparbergs Bergs-				
3	lags AB: Blöthbergfältet	6	275	417 471	—
4	Ställbergs Grufve AB: Väsmansfältet	1	198	13 341	—
	Norrbärke kommun				
5	Avesta Jernverks AB: Kärrgruefältet	4	276	59 890	—
6	Norra och Södra Nybergfälten	2	148	25 250	—
	Stora Skedvi kommun				
7	Forsbo Gruv AB: Forsbogruvan	1	282	135 963	—
	Stora Tuna kommun				
8	Idkerbergets Gruf AB: Idkerbergfältet ...	4	260	582 261	—
9	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Tuna Hästbergfältet	5	240	183 458	99 554
	Svärdsjö kommun				
10	Stora Kopparbergs Bergs-				
	lags AB: Vintjärnsfältet	4	237	109 188	—
	Säters stad				
11	Bispbergs AB: Bispbergfältet	5	242	55 751	—
	Gävleborgs län				
	Hofors kommun				
12	Hofors Bruk: Nyängsfältet	1	232	20 569	—
	Torsåkers kommun				
13	Hofors Bruk: Storbergfältet	2	232	8 899	—
14	Vingebäckefältet ..	2	232	157 366	—
15	Sandvikens Jernverks AB: Bodåsfältet	3	236	31 159	—
	Norrbottens län				
	Gällivare kommun				
16	Bergverks AB Freja: Koskullskulle malm-	6	243	1 099 941	—
	fält				
17	Luossavaara—Kiiruna-				
	vaara AB: Gällivare malmfält.	50	243	5 524 610	—

¹ Genom magnetisk sovring. — ² Genom våtmekanisk sovring — ³ Därav genom magnetisk sovring 2 171 382 ton

Extraction from iron ore mines

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Erhållen direkt användbar malm (26.01.110 2)			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm (26.01.110 1)		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton		
—	—	—	—	—	—	—	¹ 537 576	—	1
—	—	—	—	—	—	—	7 819	—	2
¹ 16 808	651	—	58,1	0,51	..	—	² 378 891	—	3
—	—	—	—	—	—	—	¹ 3 261	—	4
¹ { 14 960	561	—	52	0,06	1,3	—	¹ 35 715	—	5
715	27	—	48,3	0,08	0,12	—			
¹ { 4 728	245	—	63,7	0,005	0,204	—	—	—	6
36 628	1 595	—	60,6	0,006	0,668	—			
40 735	1 650	—	68,9	0,003	0,087	—	—	—	7
¹ { 209 936	6 585	—	60,3	1,02	..	..			
94 420	3 250	—	64,7	0,52	..	..	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	¹ 263 919	—	9
—	—	—	—	—	—	—	¹ 90 790	265	10
¹ 37	2	—	63,2	0,01	0,021	—	¹ 32 603	976	11
—	—	—	—	—	—	—	¹ 19 625	—	12
—	—	—	—	—	—	—	¹ 1 774	—	13
—	—	—	—	—	—	—	¹ 84 775	—	14
—	—	—	—	—	—	—	¹ 12 687	—	15
¹ { 436 971 } 260 075 }	24 346	—	{ 64 60,7	0,032 0,592	0,036 0,042	— } — }	¹ 189 480	—	16
² 2 667 369	76 393	—	60,7	0,592	0,042	—	¹ 185 600	—	17

Tab. 1 (forts.). Uppfordringen ur järnmalsgruvorna

	1		2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet		Antal utmål	Driftstid	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
					under jord	i dagbrott
				Dagar	T o n	
	Norrbottens län (forts.)					
1	Kiruna stad Luossavaara—Kiiruna- vaara AB:	Kiirunavaara malmfält.....	52	295	13 698 553	3 168 683
2		Luossavaara malm- fält.....	10	295	659 723	25 900
3	Tuolluvaara Gruv AB:	Tuolluvaara malm- fält.....	10	272	715 313	—
4		Hela riket	⁴ 376	—	33 428 702	3 474 649

¹ Därav genom magnetisk sovring 9 577 785 ton. — ² Därav genom magnetisk sovring 555 606 ton. — ³ Genom

Extraction from iron ore mines

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Erhållen direkt användbar malm (26.01.110 2)			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm (26.01.110 1)		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton		
1 { 166 627 355 839 211 194 1 080 557 20 215 480 111 9 212 246 1 057 532 3 899 }	431 000	—	{ 68,2 68,1 67,8 66,5 63,2 63,4 59,3 56,7 22,2 }	{ 0,055 0,061 0,062 0,2 1,03 0,63 1,49 2,78 1,96 }	{ 0,037 0,035 0,037 0,031 0,033 0,072 0,044 0,197 .. }	{ 0,07 0,06 0,06 0,07 0,07 0,07 0,07 0,05 .. }	—	—	1
2 { 54 601 171 704 215 376 113 486 1 105 8 019 }	19 210	—	{ 65,8 64,1 61,2 60 50,3 44,4 }	{ 0,062 0,15 0,31 0,54 2,45 3,57 }	{ 0,028 0,024 0,02 0,02 0,02 0,023 }	{ 0,05 0,06 0,08 0,06 0,08 0,09 }	—	—	2
3 { 11 621 107 643 61 298 32 492 4 550 6 135 93 260 }	17 427	—	{ 67,1 66,5 66,2 65,7 65,8 63,1 68,7 }	{ 0,02 0,055 0,058 0,24 0,484 1,04 0,046 }	{ 0,004 0,005 0,005 0,005 0,004 0,005 0,004 }	{ 0,04 0,04 0,05 0,04 0,04 0,03 0,03 }	3 263 447	4 587	3
19 921 787	676 434	597	—	—	—	—	7 209 631	29 198	4

kombinerad sovring. — 4 Dessutom 3 utmål med malmfångst ur äldre varp.

Tab. 2. Anrikning av järnmalm

Slag av anrikningsverk: f = flotationsverk; m = magnetiskt verk; v = våtanrikningsverk; mv = kom

1	2	3	4		5
			I n g å e n d e r å g o d s		Totalt
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)		
Län, ägarens namn samt verkets namn och belägenhet	Slag av anrikningsverk	Driftstid Timmar			Ton
<i>Uppsala län</i>					
Dannemora kommun					
AB Dannemora Gruvor:					
1 Dannemora	mv	8 500	Dannemora gruvors odalutmål ...		222 788
<i>Olands kommun</i>					
2 St. Kopparbergs Bergslags AB: Ramhäll ...	m	3 158	Ramhälls gruvor		109 262
<i>Södermanlands län</i>					
Sködinge kommun					
3 Boxholms AB: Kantorp.	mv	4 861	{Kantorps gruvfält		92 896
			{Stavsfältet		56 496
<i>Svärta kommun</i>					
4 Herrängs Gruf AB: Förola	m	3 384	Förola gruva		15 456
					3 711
					14 668
<i>Värmlands län</i>					
Värmlandsbergs kommun					
Uddeholms AB:					
5 Persberg	m	5 580	Persbergs odalfält		141 471
6 Taberg	v	4 093	Finnmosse gruvor		50 968
<i>Örebro län</i>					
Linde köping					
Stripa Gruv AB:					
7 Stripa	s	5 842	Stripa odalfält		200 320
Ljusnarsbergs kommun					
Bastkärns Gruf AB:					
8 Bastkärn	m	3 575	Bastkärnsfältet		65 516
Boligens Gruv AB:					
9 Saxberget (Ljusnarsberg) ⁶	(mf)	7(7 115)	Ljusnarsbergs gruvfält		7(30 400)
Mossgruvornas Gruv AB:					
10 Mossgruvan	m	2 954	Sköttgruve- och Mossgruvefälten ..		91 842
(Sköttgruvan)					
Noraskogs kommun					
Pershytte Grufvebolag:					
11 Pershyttan	mv	6 073	{Pershyttefältet: Nedre fältet		97 840
			{Övre fältet		430
			{Övriga gruvor		440

¹ Rågodset höll även 2,2 % mangan. — ² Rågodset höll även 1,2 % mangan och 22,5 % kalciumoxid. —— ³ Rågodset höll även 4 % mangan. — ⁴ Verket huvudsakligen använt för framställning av annan malm än 1,52 % bly samt 0,2 gram guld och 18 gram silver per ton. — ⁵ Sligen höll även 0,07 % bly, 0,05 % koppar

Dressing of iron ore

binerat magnetiskt och våtanrikningsverk; mf = magnetiskt och flotationsverk; s = suspensionsanrikning.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
				E r h å l l e n f ä r d i g v a r a (s l i g) (26.01.120 1)						
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av				
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan	
Ton	Procent			Ton	1000 kr	Procent				
—	139,5	0,007	0,03	125 762	4 150	59,6	0,005	0,3	1,5	1
—	21,8	0,025	0,3	27 631	1 217	63,7	0,011	0,17	0,38	2
—	30,9	0,04	0,1	62 042	2 536	60,1	0,017	0,046	0,009	3
—	30,7	..	..							
—	45	..	..	16 700	668	62	0,01	0,32	1,8	4
—	48	..	..							
—	35	..	..							
—	33,9	0,001	0,005	61 945	3 903	66,5	0,006	0,004	0,16	5
—	48,6	0,008	0,09	34 264	1 576	61,8	0,005	0,154	0,31	6
—	44	..	..	123 344	4 420	63,1	0,006	0,037	—	7
—	41,8	0,005	0,2	43 700	1 765	57,16	0,004	0,225	3,01	8
—	26,8	..	..	6 559	165	63,4	..	..	—	9
—	41	..	..	48 188	2 241	63,3	0,01	0,047	1,04	10
—	36,1	0,025	0,01	43 200	1 771	64	0,01	0,03	—	11
—	40,4	0,022	0,009							
—	41	0,022	0,01							

* Sligen höll även 3,5 % kalciumoxid. — * Sligen höll även 2,7 % kalciumoxid och magnesiumoxid. järnmalm. — * Ej inräknat i summan för hela riket. — * Rågodset höll även 1,04 % koppar, 1,69 % zink och 0,12 % zink.

Tab. 2 (forts.). Anrikning av järnmalm

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt verkets namn och belägenhet	Slag av anrikningsverk	Driftstid Timmar	I n g å e n d e r å g o d s	
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt
					Ton
	Örebro län (forts.)				
1	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Bredsjö....	m	3 386	{ Svartviks gruvor..... Ösjöbergsfältet.....	10 123 24 085
2	Stribergs Grufve AB:	s	2 006	{ Stribergs gruvfält.....	{ 30 327 7 662
3	Striberg..... Åsboberg.....	m	533		
4	Ramsbergs kommun Trafik AB Grängesberg —Oxelösund: Stråssa ..	mv	4 124	{ Blanka odalfält..... Nybergsfältet..... Stråssa odalgruva.....	1 785 8 253 1 002 360
	Västmanlands län				
5	Fagersta stad Fagersta Bruks AB: Rudgruvan	mv	5 052	Semlafältet.....	123 471
6	Norbergs köping Norbergs Grufförvaltning: Bålsjö	mv	5 400	{ Getbacks- och Röbergsfälten..... Morbergs- och Norrbergsfälten.....	48 850 474 484
7	AB Statsgruvor: Mimer	mv	7 267	Eskilsbacks- och Mimersfälten....	157 933
8	Surahammars Bruks AB: Kallmora	mv	7 451	{ Kallmorbergsfältet..... Risbergsfältet.....	54 096 20 911
9	Skinnskattebergs kommun Riddarhytte AB: Bäcke- gruvan ¹	mf	5 582	Riddarhytte odalutmål.....	44 995 163 585 39 706
10	Källfallet	m	1 867	Källfalls- och Morbergsfälten.....	39 106
	Kopparbergs län				
11	Grangärde kommun Bolidens Gruv AB: Saxberget ⁶	(mf)	⁷ (7 115)	Saxbergsfältet	⁷ (100 741)
12	St. Kopparbergs Bergslags AB: Bergslags- schaktet	mv	4 500	Risbergsfältet	550 819

¹ Verket även använt för framställning av kopparmalmsslig. — ² Rågodset höll även 0,25 % koppar. — koppar. — ⁴ Verket huvudsakligen använt för framställning av annan malm än järnmalm. — ⁷ Ej inräknat i och 54 gram silver per ton. — ⁹ Sligen höll även 0,09 % bly, 0,06 % koppar och 0,21 % zink. — ¹⁰ Sligen höll

Dressing of iron ore

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
				Erhållen färdig vara (slig) (26.01.120 1)					
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av			
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan
Ton	Procent			Ton	1000 kr	Procent			
10 123 —	32 49	.. 0,005	.. 0,06	17 822	1 050	66,5	0,002	0,035	0,2
80 —	36,3 34,8	0,012 0,006	0,014 0,358						
— — —	34,2	0,014	0,03	{ 445 536 31 524	17 198 928	63,2 68,8	0,006 0,003	0,03 0,004	0,23 0,18
—	36,4	..	..	48 375	2 153	61,2	0,004	0,021	—
— —	33 34,7			{ 187 812 22 476 4 156	7 733 1 072 246	63,5 61,8 65,5	0,01 0,004 0,005	0,032 0,58 ..	— — —
14 872	34,9	0,025	..	{ 57 492 6 830	1 871 306	63,8 68,8	0,016 0,004	0,05 0,05	0,16 0,15
— —	33,5 35,2	0,02 0,03	0,03 0,04	{ 23 834 9 933	1 954 815	61,2 64,2	0,008 0,01	0,01 0,02	— —
— — — —	{ 32,2 31,3 27,1 35,2	0,003 0,005 0,005 0,005	0,36 1,09 1,6 0,154	{ 17 404 60 771 12 034 17 637	3 969 811	{ 66,2 61,9 63,5 62,7	0,003 0,004 0,004 0,003	0,086 0,4 0,29 0,047	— — — —
—	14,2	..	..	6 395	161	62,2	..	7,64	—
—	41,9	0,45	0,003	309 170	12 490	63,6	0,3	0,001	0,13

* Sligen höll även 0,006 % koppar. — * Rågodset höll även 0,014 % koppar. — * Sligen höll även 0,002 % summan för hela riket. — * Rågodset höll även 0,95 % koppar, 5,96 % zink och 2,35 % bly samt 0,4 gram guld även 1,17 % kalciumoxid.

Tab. 2 (forts.). Anrikning av järnmalm

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt verkets namn och belägenhet	Slag av anrikningsverk	Drifttid Timmar	I n g å e n d e r å g o d s Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt Ton
	Kopparbergs län (forts.)				
	Hedemora landskommun				
	Fagersta Bruks AB:				
1	Smältarmossgruvan ..	m	2 098	Smältarmossgruvan	90 560
2	AB Statsgruvor: Intrånget	m	3 500	Intrångets gruvor	80 592
	Ludvika stad:				
3	AB Statsgruvor: Håksberg	mvf	6 209	{Håksberg-, Ickorrbotten- och Käll- bottenfälten	537 576
				{Sörviksfältet	7 819
4	St. Kopparbergs Bergs- lags AB: Blötberget ..	mv	4 356	Blötbergsfältet	378 891
	Norrbärke kommun				
	Avesta Jernverks AB:				
5	Nyberget	mf	3 374	{Kärrgruvefältet	9 565
				{Norra och Södra Nybergsfälten ..	13 795
6	AB Statsgruvor: Stoll- berg ¹	(mf)	² (7 611)	Stollbergsfältet	² (96 629)
	Stora Tuna kommun:				
	St. Kopparbergs Bergs- lags AB: Tuna Hästberg	mf	3 275	Tuna Hästbergsfältet	263 919
7	Svärdsjö kommun				
	St. Kopparbergs Bergs- lags AB: Vintjärn ...	m	5 631	Vintjärnsfältet	90 790
8	Säters stad				
9	Bispbergs AB: Bispberg	mv	2 185	Bispbergsfältet	33 658
	Gävleborgs län				
	Hofors och Torsåkers kommuner				
	Hofors Bruk:				
10	Långnäs	m	2 599	{Nyängs-, Storbergs- och Vinges- backefälten	106 174
	Torsåkers kommun				
	Sandvikens Jernverks AB: Bodås ⁷	mf	3 380	{Bodåsfältet	12 687
11				{Forsbogruvan	21 727
	Norrbottnens län				
	Gällivare kommun				
	Luossavaara—Kiiruna- vaara AB: Vitåfors (Malmberget)	mv	4 488	{Gällivare malmfält	1 407 050
12				{Kiirunavaara malmfält	3 600
	Kiruna stad				
	Tuolluvaara Gruv AB:				
	Tuolluvaara Järn- svampverk	mv	5 675	Tuolluvaara malmfält	263 447
13					
14	Hela riket	—	141 958		7 288 505

¹ Verket huvudsakligen använt för framställning av slig av annan malm än järnmalm. — ² Ej inräknat i och 0,23 % bly. — ³ Rågodset höll även 4,5 % mangan. — ⁴ Sligen höll även 10,2 % kiselcalcium. — ⁷ Verket

Dressing of iron ore

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
				Erhållen färdig vara (slig) (26.01.1201)					
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Genomsnittshalt av			
	järn	fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel	man- gan
Ton	Procent			Ton	1000 kr	Procent			
—	43	..	..	60 862	2 769	61,9	0,007	3,28	—
—	37,48	0,03	1	{ 22 789 21 091 }	2 055	{ 67,18 69,59 }	{ 0,006 0,007 }	{ 1,02 1,02 }	{ — — }
— } — }	34	0,075	0,04	227 156	7 792	62,5	0,042	0,08	0,09
—	38	0,6	..	202 168	7 723	62	0,33	..	—
—	43	0,007	1,5	10 502	580	68,8	0,002	0,44	—
—	35	0,007	0,1						
—	³ 16,6	..	..	13 500	515	⁴ 63,8	..	..	..
—	⁵ 25	..	..	90 200	3 550	⁶ 41	..	..	4,3
265	37,3	0,029	0,013	49 339	2 492	66,8	0,003	0,003	0,28
976	34,6	..	..	13 714	549	64,8	0,011	0,061	—
—	44,6	0,008	1,34	{ 43 326 16 346 }	{ 2 210 940 }	{ 65,7 68,7 }	{ 0,004 0,003 }	{ 2,08 1,42 }	{ 0,17 0,16 }
—	42,2	..	1,5	25 502	1 288	68,1	..	0,058	—
—	59,8	..	0,62						
—	46	1,007	0,067	{ 110 057 407 053 5 322 }	33 993	{ 71,2 71 70,8 }	{ 0,01 0,013 0,019 }	{ 0,014 0,006 0,011 }	{ — — — }
—	43,6	1,128	..	{ 291 965 25 650 ⁸ 1 168 }		{ 67,1 56,4 1,3 }	{ 0,092 1,204 16,504 }	{ 0,02 }	{ — — — }
4 587	54,9	0,303	0,005	189 228	9 326	70,7	0,045	0,004	0,03
30 903	—	—	—	⁹ 3 715 126	153 541	—	—	—	—

summan för hela riket. — ³ Rågodset höll även 0,38 % zink och 0,23 % bly. — ⁴ Sligen höll även 0,32 % zink även använt för framställning av kopparmalms- och svavelkisslig. — ⁵ Apatitslig. — ⁶ Därav 1 168 ton apatitslig.

Tab. 3. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmgruvor

	1	2	3	4	5	6
	Län, ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Malmens art	Antal utmål ¹	Drifts-tid	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm	
				Dagar	under jord	i dagbrott
					Ton	
	<i>Örebro län</i>					
1	Hammars kommun Bolaget Vieille Montagne: Ämmebergsfältet	Zink- och blymalm	3	248	259 950	—
2	Linde kommun Trafik AB Grängesberg—Oxelösund: Nybergsfältet	Manganmalm	2	231	7 824	—
3	Ljusnarsbergs köping Bolidens Gruv AB: Ljusnabergs gruvfält	Koppar-, bly-, zink- och järnmalm	1	242	31 435	—
4	AB Yxsjö Gruvor: Yxsjöbergsfältet	Volfram- och kopparmalm	5	264	97 853	—
	<i>Kopparbergs län</i>					
5	Falu stad Stora Kopparbergs Bergslags AB: Falu gruva	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	1	242	147 184	30 219
6	Grangärde kommun Bolidens Gruv AB: Saxbergsfältet	Koppar-, zink-, bly- och järnmalm	2	242	117 267	—
7	Hedemora landskommun Bolidens Gruv AB: Garpenbergs odalfält	Bly-, zink- och kopparmalm	2	236	236 944	—
8	Idre kommun Bolidens Gruv AB: Vassbogruvan	Blymalm	3	249	197 828	—
9	Norrbärke kommun AB Statsgruvor: Stollbergsfältet .	Bly-, zink- och järnmalm	18	242	103 311	—
10	Svärdsjö kommun Bolidens Gruv AB: Svärdsjö gruvor	Koppar-, zink- och blymalm	2	240	73 502	—
11	Vika kommun Bolidens Gruv AB: Kalvbäcksfältet	Koppar-, zink- och blymalm	1	3	128	—

¹ Med malmfångst arbetade. — ² Inklusive stuf- och plockmalm o. d. — ³ Malmen höll även 15,2 % järn.

Extraction from other mines than iron mines

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Erhållen direkt användbar malm ²			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av						Erhållen anrikningsmalm		Erhållet gråberg		
Totalt		Därav ur äldre varp	koppar	mangan	svavel	andra	guld	silver	Totalt	Därav ur äldre varp	inom fyndigheten	utom fyndigheten	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Gram per ton		Ton		Ton		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	220 640	31 794	49 626	21 478	1
7 317	248	—	—	16,8	—	3	—	—	—	—	—	507	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	30 487	—	647	301	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	92 183	—	5 670	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	165 399	9 901	21 905	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	101 212	—	3 122	12 933	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	228 753	—	2 083	6 108	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	190 457	—	—	7 371	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	96 629	—	—	6 682	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	70 866	—	2 636	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	128	—	—	—	11

Tab. 3 (forts.). Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmsgruvor

	1	2	3	4	5	6
	Län, ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Malmens art	Antal utmål	Drifts-tid	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm	
					under jord	i dagbrott
				Dagar	Ton	
	<i>Västerbottens län</i>					
	<i>Jörns kommun</i>					
1	Bolidens Gruv AB: Renströmsgruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	3	242	202 112	—
	<i>Lycksele landskommun</i>					
2	Bolidens Gruv AB: Kristinebergs gruvfält.....	Koppar- och zinkmalm samt svavelkis	9	239	188 995	21 534
3	Rävlidenfältet	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	6	239	241 704	—
	<i>Malå kommun</i>					
4	Bolidens Gruv AB: Adakfältet	Kopparmalm	10	242	260 801	—
5	Näslidengruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	1	239	15 486	—
6	Rudtjehäcksfältet	Koppar- och zinkmalm samt svavelkis	5	242	199 970	—
	<i>Skellefteå landskommun</i>					
7	Bolidens Gruv AB: Bolidens gruvfält	Koppar- och guld-malm samt svavelkis	7	250	149 262	—
8	Långselegruvan	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	8	249	237 571	—
	<i>Norrbottnens län</i>					
	<i>Arjeplogs kommun</i>					
9	Bolidens Gruv AB: Laisvallsgruvan	Blymalm	12	268	1 109 099	—
	Hela riket		101	—	3 878 226	51 753

Extraction from other mines than iron ore mines

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Erhållen direkt användbar malm			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av						Erhållen anrikningsmalm		Erhållet gråberg		
Totalt		Däruv äldre varp	koppar	man-gan	sva-vel	andra	guld	silver	Totalt	Däruv äldre varp	inom fyndig-heten	utom fyndig-heten	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Gram per ton		Ton		Ton		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	172 947	—	29 165	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	187 529	—	—	23 000	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	229 124	—	10 376	2 204	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	251 490	—	—	9 311	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 207	—	—	11 279	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	197 170	—	—	2 800	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	144 240	—	5 022	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	218 271	—	13 010	6 290	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 009 898	—	—	99 201	9
7 317	248	—	—	—	—	—	—	—	3 611 630	41 695	143 262	209 465	

Tab. 4. Sintring av järnmalm *Sintering of iron ore*

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och verkets namn	Driftstid	Använt rågods				Tillverkad sinter ¹ (26.01.130)	
		Slig	Krossad stycke- malm	Glöd- spån o. d.	Slagg, kalk m. m.		
	Timmar	Ton				Ton	1 000 kr
<i>Stockholms län</i>							
Herräng.....	7 200	46 548	—	—	2 030	47 541	3 708
<i>Södermanlands län</i>							
Oxelösund.....	8 760	690 900	² 30 529	15 661	123 231	785 308	46 920
Kantorp.....	1 376	16 222	—	—	—	16 222	892
<i>Värmlands län</i>							
Hagfors.....	4 526	26 541	414	—	1 706	25 868	1 992
Persberg.....	6 670	50 679	—	—	—	46 718	3 644
<i>Örebro län</i>							
Hällefors.....	2 979	17 733	—	—	—	15 688	1 639
Guldsmedshyttan....	5 888	42 159	12	—	4 811	44 572	2 675
Stråssa.....	1 783	31 524	—	—	—	30 066	1 628
Hasselfors.....	1 500	10 868	—	—	389	10 107	702
<i>Västmanlands län</i>							
Fagersta.....	8 256	210 782	12 473	—	40 013	230 301	18 885
Spännarhyttan.....	6 288	62 143	—	—	7 849	65 326	6 729
Bäckegruvan.....	4 880	43 112	924	—	1 007	44 389	2 386
<i>Kopparbergs län</i>							
Domnarvet.....	7 646	826 521	2 881	27 093	169 706	961 781	76 942
Falu Kopparverk....	7 674	28 006	—	—	³ 20 627	48 633	3 258
Hofors (Intrånget)...	⁴ —	11 517	—	—	—	10 815	640
<i>Gävleborgs län</i>							
Hofors.....	⁵ 12 933	163 199	—	141	16 339	176 012	17 601
Bodås.....	3 738	26 764	—	—	—	26 513	2 916
<i>Norrbottnens län</i>							
Vitåfors.....	6 634	407 617	—	—	—	416 174	25 882
Norrbottnens Järnverk	8 200	—	⁶ 606 526	3 410	85 655	674 288	40 457
Hela riket	106 931	2 712 835	653 759	46 305	473 363	73 676 322	7259 496

¹ Någon framställning av purple-ore i form av briketter eller sinter har ej förekommit under året.² Omfattar även 3 866 ton manganmalm.³ Kisbränder.⁴ Redovisas av Hofors.⁵ Omfattar även uppgift rörande legosintring åt Hofors (Intrånget).⁶ Omfattar även 9 591 ton manganmalm.⁷ Därav 626 817 ton kulsinter med ett värde av 42 828 000 kr.

Tab. 5. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna*Extraction from coal mines*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Län, gruvans namn och belägenhet	Drifts- tid	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera)	Erhållna produkter									
			Stenkol (27.01,110/300)						Eldfast lera (25.07.190)		Klinkerlera (del av 25.07.909)	
			A-kol	B-kol	C-kol	Totalt						
	Dagar	Ton	Ton	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr			
Kristianstads län												
Åstorps köping												
Nyvång (Ormastorp)	235	87 528	25 209	35 308	4 290	64 807	1 700	6 336	122	—	—	
Malmöhus län												
Jonstorps kommun												
Röglagruvan	174	146 809	—	—	—	—	—	46 809	702	—	—	
Rögla	236	3 400	—	—	—	—	—	3 400	71	—	—	
Bjuvs köping m. fl. kommuner												
Bjuv och Gunnarstorp	236	128 530	—	7 720	2 500	10 220	151	104 190	2 226	—	—	
Billesholms kommun												
Billesholms smågruvor ²	231	17 648	—	—	85	85	1	15 163	341	—	—	
Ekeby m. fl. kommuner												
Skromberga gruva	234	60 326	—	9 595	—	9 595	82	—	—	43 200	475	
Ekeby kommun												
Haberga 3	280	14 300	—	—	700	700	15	12 100	266	—	—	
Skromberga dagbrott	234	68 834	—	13 916	—	13 916	118	—	—	54 918	603	
Östra Färs kommun												
Fyleverken	39	1467	—	—	84	84	2	383	34	—	—	
Hela riket	—	427 842	25 209	66 539	7 659	99 407	2 069	188 381	3 762	98 118	1 078	

¹ I dagbrott. — ² Avser 2 gruvor, som brutits av enskilda företagare.

Tab. 6. Stenindustrins och kalkbrukens avsaluproduktion, fördelad på län

Production for sale in quarries and stone manufacturing plants, by county

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län	Granit och gnejs			Svarta och gröna graniter		Sandsten, kvartsit och flinta		Fältspat	Kvarts	Kalksten, dolomit och marmor				Osläckt och släckt kalk	För jordförbättring levererad kalk m. m. ²
	Blocksten o. krossad sten ¹	Gatsten	Andra arbeten	Blocksten, krossad o. malen sten	Arbetad sten	Råsten, krossad o. malen sten	Arbetad sten, alla slag	Omalen	Råsten och krossad sten	Kalkstensmjöl	Arbeten av				
											Kalksten	Marmor			
Ton		1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	Ton	1 000 kr		Ton				
Stockholms stad	156 400	—	586	—	15	—	9	—	—	—	—	24	513	—	—
Stockholms län	615 589	—	1 017	—	—	—	—	10 853	—	487 174	—	71	538	—	—
Uppsala län	212 422	—	82	—	2	—	—	—	—	—	—	67	62	—	—
Södermanlands län	1 915	—	248	—	43	—	—	—	—	616 907	—	951	6 828	74 180	3 673
Östergötlands län	382 220	—	363	—	33	9 175	—	209	4 000	12 757	—	2 879	6 094	—	—
Jönköpings län	202 970	—	695	175 509	81	—	—	—	—	—	—	21	86	—	—
Kronobergs län	3 900	—	1 233	9 542	3 935	—	40	—	—	—	—	16	456	—	—
Kalmar län	3 568	35	4 755	680	2 231	—	—	—	—	290 033	—	3 264	—	18 900	—
Gotlands län	—	—	—	—	—	222	266	—	—	1 703 363	17 156	501	—	120	—
Blekinge län	117 502	445	1 637	5 712	1 825	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län	542 081	100	5 605	23 854	4 135	63	—	4 100	—	285	45 714	226	200	10	25 722
Malmöhus län	854 216	—	1 088	71 750	122	552 460	19	—	37 151	1 708 647	—	597	1 602	62 328	2 437
Hallands län	61 783	—	1 691	—	82	—	—	—	—	—	—	5	73	—	—
Göteborgs och Bohus län ..	1 397 942	5 018	19 593	145	802	—	120	—	—	—	—	790	2 014	—	—
Älvsborgs län	151 713	—	488	315	293	60 986	—	961	87 703	—	—	21	7	40 176	11 749
Skaraborgs län	210	—	1 639	209 371	628	26 600	—	—	—	1 812 767	8 593	943	59	76 237	15 124
Värmlands län	73 244	410	680	—	39	—	—	—	—	15 949	—	80	105	33 871	1 050
Örebro län	326 305	—	220	—	80	—	—	1 063	42	170 116	—	352	3 282	134 140	26 611
Västmanlands län	254 182	—	50	—	—	—	—	—	—	15 826	23 144	—	—	19 930	3 878
Kopparbergs län	468 595	—	337	—	9	—	54	—	10 422	43 594	62 516	—	—	236 504	834
Gävleborgs län	91 063	—	180	—	55	—	25	—	1 316	—	—	—	22	—	—
Västernorrlands län	26 544	—	156	—	17	—	—	—	2 336	—	—	19	30	—	—
Jämtlands län	—	—	20	—	—	—	—	—	11 548	7 494	—	3 013	—	—	—
Västerbottens län	—	1	589	—	80	—	—	—	—	80	—	—	—	11 674	3 535
Norrbottnens län	482 629	—	40	—	—	—	—	502	1 104	13 494	—	—	—	56 733	—
Hela riket: 1963	6 426 993	6 009	42 992	496 878	14 507	649 506	533	17 688	155 622	36 898 486	157 123	13 840	21 971	764 803	94 613
1962	5 740 986	5 329	39 118	625 488	13 229	725 442	305	28 911	171 094	6 129 435	177 808	12 803	19 882	703 094	100 535

¹ Inkl. makadam från järnmalms- och andra gruvor.

² Här ingår all vid resp. läns kalkbruk framställd och för jordförbättring avsedd kalk levererad under året (inkl. mjölkalk, kalkmargel och kalkstensmjöl).

³ Uppgiften omfattar även kalkmargel.

⁴ Härtill kommer produktionen vid sulfatmasse- och karbidfabriker samt sockerbruk med 113 980 ton. Osläckt kalk som utvunnits genom ombränning av kalkmesa ingår ej.

Tab. 7. Bergverkens¹ produktion år 1963 av varor fördelade i huvuddrag enligt SITC-Revised² samt i detalj enligt tulltaxa med statistisk varuförteckning³ (Bryssel-nomenklaturens systematik)

Production of different commodities within the metall and mining industries, principally distributed according to the SITC-Revised in detail according to »Tulltaxa med statistisk varuförteckning» (Customs Tariffs with a statistical Commodity List), based upon the Brussels Nomenclature.

7.1. Avsaluproduktionen av obearbetade mineral och bergarter (27), kalk (661.1) samt bearbetad monument- och byggnadssten (661.1)

Production for sale of crude minerals (27), lime (661.1) and building- and monumental stone, worked (661.3)

Stat. nr	Varuslag	Ton	Saluvärde 1 000 kr
a. Obearbetade mineral- och bergarter (27)			
25.02.000	Svavelkis och andra naturliga järnsulfider, orostade (274.2.0)	402 619	18 198
25.06	Kvarts, annan än naturlig sand; kvartsit, även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (276.5.1):		
100	omalen:		
	— kvarts:		
1	— råblock	62 533	1 947
2	— flis och krossad sten	93 089	1 644
	— kvartsit:		
3	— råblock	20 402	277
4	— flis och krossad sten (slipsand)	590 579	5 673
900	andra slag:		
1	— kvarts	16 090	1 368
2	— kvartsit	2 465	120
25.07	Lera (kaolin, bentonit o.d.), andalusit, cyanit och sillimanit, även brända, med undantag av expanderande leror, hänförliga till nr 68.07; mullit; chamotte och dinas (276.2.1)		
110	kaolin:		
1	— rå	31 151	423
2	— slammad	572	39
190	annan eldfast lera	188 381	3 762
200	blekjord, annan än bentonit	—	—
901	bentonit	—	—
909	andra slag:		
1	— klinkerlera	98 118	1 078
2	— andra slag	..	..
25.08	Krita (276.9.1):		
100	obearbetad	—	—
200	malen eller slammad	20 552	2 610

¹ Se textavdelningen sidan 1 f.f.

² Numren inom parentes anger varuavdelningar, varugrupper, varuundergrupper eller varuposter enligt Standard International Trade Classification (SITC Rev.).

³ De sju siffriga sifferkoderna längst till vänster utgör statistiska nummer (stat. nr) enligt Tulltaxa med statistisk varuförteckning. I vissa fall har ytterligare uppdelning skett av varunummer i nämnda förteckning, vilket i sifferkoden anges genom en åttonde siffra.

Stat. nr	Varuslag	Ton	Saluvärde 1 000 kr
25.12	Diatomacéhaltiga fossilmjöl och andra liknande kiseldioxidhaltiga jordarter (infusoriejord, kiselgur, trippel, diatomit o.d.), med en vikt per dm³ av högst 1 kg, även brända (275.2.2):		
100	kiselgur:		
1	— rå	30	5
2	— bränd	333	230
900	andra slag	..	..
25.14.000	Skiffer, även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (273.1.1):		
	alunskiffer:		
1	— till oljedestillation	—	—
2	— till bränsle	—	—
3	— till andra ändamål	17 826	36
4	lerskiffer	10 283	922
	glimmerskiffer:		
6	— för byggnadsändamål, tak, markbeläggning o.d.	1 079	295
7	— för krossning	65	0
25.15	Marmor, kalktuff (travertin) och annan monument- eller byggnadskalksten med en vikt per dm³ av 2,5 kg eller däröver samt alabaster, även grovt tillformade genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (273.1.2):		
100	marmor	25 813	4 301
900	andra slag:		
1	— kalksten (till stenhuggerier o.d.)	22 774	1 902
2	— andra slag	..	..
25.16	Granit, porfyr, basalt, sandsten och annan monument- eller byggnadssten, även grovt tillformade genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (273.1.3):		
100	granit och gnejs	29 322	3 481
900	andra slag:		
1	— s.k. svarta eller gröna graniter (diabas m.m.)	42 881	8 235
2	— sandsten	26 822	194
3	— porfyr	—	—
9	— andra	4 270	244
25.17	Flinta; makadam, tjärnakadam och annan krossad sten, grus och småsten av sådant slag, som vanligen användes för vägbyggen, banbyggen e.d. eller vid framställning av betong; singel; krosskorn, skärv och pulver av stenarter, hänförliga till nr 25.15 eller 25.16 (273.4.0):		
100	flinta	60	2
200	krosskorn, skärv och pulver av stenarter, hänförliga till nr 25.15:		
1	— av marmor	54 469	2 088
2	— av kalksten	52 965	274
900	andra slag:		
	— makadam, singel, krosskorn o.d. (inkl. s.k. skrotsten):		
1	— — av granit eller gnejs ¹	6 397 671	45 411
2	— — av s.k. svarta eller gröna graniter ²	453 997	3 988
3	— — av sandsten	9 178	328
4	— — av andra stenarter	—	—
5	— tjärnakadam o.d.	..	..

¹ Därav s.k. skrotsten 44 056 ton med ett värde av 413 tkr. Uppgiften omfattar även vid malmgruvor brutet gråberg för försäljning.

² Därav s.k. skrotsten 572 ton med ett värde av 2 tkr.

Stat. nr	Varuslag	Ton	Saluvärde 1 000 kr
25.18.000	Dolomit, även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock; bränd dolomit; stammpassa av dolomit (t.ex. tjärdolomit) (276.2.3):		
1	råsten för bränning	49 007	707
2	bränd dolomit	55 766	6 685
3	flis och krossad sten	5 350	99
9	andra slag	36 788	886
25.21	Kalksten med huvudsaklig användning för framställning av kalk eller cement eller för metallurgiskt ändamål (273.2.2):		
100	omalen:		
1	— för cementtillverkning ¹	5 409 253	14 441
2	— för kalkbränning	348 942	2 508
3	— för andra industriella ändamål	929 913	8 410
900	andra slag:		
	— kalkstensmjöl:		
1	— — för cementtillverkning	—	—
2	— — för jordförbättring	32 941	689
3	— — för foderändamål	17 156	645
9	— — för andra ändamål	107 026	2 325
25.26.000	Glimmer, även klunen; glimmeravfall (276.5.2):		
1	omalen (råblock)	—	—
2	malen	20	10
25.27	Talk (naturlig steatit härunder inbegripen), även grovt tillformad genom klyvning, huggning eller sågning, dock icke vidare än till rätblock (276.9.5):		
100	omalen	2 297	243
900	andra slag	16 478	1 343
25.31	Fältspat, leucit, nefelin och nefelinsyenit; flusspat (276.5.4):		
100	flusspat:		
1	— omalen	—	—
2	— malen	2 951	610
900	andra slag:		
	— fältspat:		
	— — omalen:		
1	— — — prima	3 517	243
2	— — — sekunda		
3	— — — andra kvaliteter		
4	— — malen	14 171	366
	— — —	27 953	2 756
9	— andra	..	..
26.02	Slagg, glödspån och annat avfall från järn- och ståltillverkning (276.6.1):		
100	slagg	285 229	6 229
900	glödspån och annat avfall	15 188	496

b. Kalk (661.1) samt arbetad byggnads- och monumentsten (661.3) o. d.

25.22	Kalk, osläckt eller släckt, samt hydraulisk kalk² (661.1.0):		
100	osläckt kalk:		
	— periodisk bränning	(hl 1 405 700)	111 225
	— kontinuerlig bränning ³	(hl 4 695 181)	539 903
			3 535
			38 859

¹ Omfattar även kalkmärgel.

² Rymd- och viktuppgifterna avser samma kvantiteter.

³ Härtill kommer produktionen vid sulfatmasse- och karbidfabriker samt sockerbruk med 1 255 044 hl eller 113 980 ton. Då denna produktion huvudsakligen är avsedd för vidare bearbetning inom arbetsstället har ej något saluvärde redovisats. Dessutom har vid sulfatmassefabriker osläckt kalk utvunnits genom ombränning av kalkmesa. Beträffande denna produktion hänvisas till Industrierättelsen.

Stat. nr	Varuslag	Ton	Saluvärde 1 000 kr
900	andra slag:		
	— periodisk bränning..... (hl 178 920)	14 700	1 117
	— kontinuerlig bränning (hl 1 430 110)	98 975	8 070
68.01	Gatsten, kantsten och trottoarsten av naturlig sten (annan än skiffer) (661.3.1):		
100	gatsten:		
	— av granit eller gnejs:		
1	— — storgatsten	4 545	375
2	— — smågatsten	1 464	125
3	— av s.k. svarta eller gröna graniter	364	60
200	kantsten och trottoarsten:		
	— av granit eller gnejs:		
1	— — endast tuktad	104 147	11 903
2	— — mera bearbetad	9 470	2 230
3	— av s.k. svarta eller gröna graniter	—	—
68.02	Varor av naturlig monument- eller byggnadssten (mosaikbitar härunder inbegripna), ej hänförliga till nr 68.01 eller till kap. 69 (661.3.2):		
	opolerade och oslipade ¹ :		
110	— av granit eller gnejs:		
	— — byggnadssten:		
1	— — — huggen (tjocksten)	8 743	3 924
2	— — — sågad	4 651	3 208
3	— — — gravvårdar och gravramar	2 789	3 020
9	— — — andra arbeten	1 500	885
120	— av marmor eller belgisk granit:		
1	— — byggnadssten	494	494
2	— — möbelmarmor och andra arbeten	—	1
190	— av andra stenarter:		
	— — av s.k. svarta eller gröna graniter:		
1	— — — byggnadssten	672	446
2	— — — gravvårdar och gravramar	1 131	1 378
3	— — — andra arbeten	1 103	444
	— — av kalksten:		
4	— — — byggnadssten	3 349	843
5	— — — andra arbeten	7 819	1 168
6	— — — av täljsten	—	—
	— — av sandsten:		
7	— — — andra arbeten (utom slipstenar o.d.)	513	227
9	— — — av andra stenarter	167	40
	polerade eller slipade:		
210	— av granit eller gnejs:		
	— — byggnadssten:		
1	— — — huggen (tjocksten)	1 700	1 210
2	— — — sågad	1 925	1 913
3	— — — gravvårdar och gravramar	7 581	13 343
9	— — — andra arbeten	842	1 356
220	— av marmor eller belgisk granit:		
1	— — byggnadssten	23 649	20 313
2	— — möbelmarmor och andra arbeten	527	1 163

¹ Även blästrade.

Stat. nr	Varuslag	Ton	Saluvärde 1 000 kr
290	— av andra stenarter:		
	— — av s.k. svarta eller gröna graniter:		
1	— — — byggnadssten	926	910
2	— — — gravvårdar och gravramar	5 674	10 039
3	— — — andra arbeten	1 169	1 230
	— — av kalksten:		
4	— — — byggnadssten (även hyvlad eller skulpterad)	29 055	11 160
5	— — — andra arbeten	721	669
6	— — av tällsten	199	314
	— — av sandsten:		
7	— — — andra arbeten	—	—
9	— — av andra stenarter	—	—
68.03	Bearbetad skiffer och varor av skiffer, naturlig eller konstgjord (661.3.3):		
100	opolerade och oslipade:		
1	— takschiffer (ler- och glimmerschiffer)	274	197
2	— byggnadssten	2 906	2 002
9	— andra arbeten	1 387	260
200	polerade eller slipade	10	10

7. 2. Produktionen av malmer (28) inklusive guldmalmer (991.1)

Production of ores, auriferous ore included

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
	a. Malmer andra än guldmalmer (28)			
26.01	Malm, även anrikad; svavelkis och andra naturliga järnsulfider, rostade:			
	järnmalmer (281.3.0)			
110	— styckemalm:			
1	— — anrikningsmalm	¹ 7 209 631	319 771	4 346
2	— — direkt användbar malm	² 19 921 787	19 921 787	676 434
120	— mull, slig och koncentrat:			
1	— — slig	³ 3 715 126	3 025 104	123 344
2	— — annat	⁴ ..	⁵ ..	⁵ ..
130	— briketter och sinter	⁵ 3 676 322	3 676 322	259 496
200	svavelkis och magnetkis, rostade (281.4.0):			
1	— purple ore och kisbränder ⁶	92 430	65 175	1 986
2	— briketter av purple ore och kisbränder	—	—	—
3	— sinter av purple ore och kisbränder ...	—	—	—

¹ Se tabell 1.

² Omfattar även till stat. nr 26.01.120 2 hänförliga varor.

³ Se tabell 2.

⁴ Ingår i stat. nr 26.01.110 2.

⁵ Se tabell 4.

⁶ Endast vid metallframställningsverk redovisad produktion.

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
250	kopparmalmer (283.1.1):			
1	— anrikningsmalm.....	1..	..	..
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	73 906	73 906	62 874
300	nickelmalmer (283.2.1)	—	—	—
350	aluminiummalmer (283.3.0)	—	—	—
400	blymalmer (283.4.0):			
1	— anrikningsmalm.....	1..	4 207	525
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	102 689	102 689	54 467
450	zinkmalmer (283.5.0):			
1	— anrikningsmalm.....	1..	..	..
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	147 753	147 753	37 952
500	tennmalmer (283.6.0)	—	—	—
550	wolframmalmer (283.9.2):			
1	— anrikningsmalm.....	1..	..	..
2	— direkt användbar malm	—	—	—
3	— slig	339	339	4 080
600	krommalmer (283.9.1).....	—	—	—
710				
o. 790	manganmalmer (283.7.0):			
1	— anrikningsmalm.....	—	—	—
2	— direkt användbar malm	7 317	7 317	248
3	— slig	—	—	—
810	silvermalmer och malmer för utvinning av platina eller platinametaller (285.0.1)	..	..	..
910	uran- och toriummalmer (286.0.0)	..	..	..
921	molybdenmalmer (283.9.3)	—	—	—
922	titanmalmer (283.9.3).....	—	—	—
923	vanadin-, tantal- och zirkoniummalmer (283. 9.3)	—	—	—
990	andra slag (283.9.9).....	..	..	2953
b. Guldmalm (991.1)				
930	guldmalmer (991.1.0):			
1	— — anrikningsmalm.....	1..	..	..
2	— — direkt användbar malm	—	—	—
3	— — slig	59 365	59 365	892

7.3. Tillverkningen av tackjärn, spegeljärn, järnsvamp och ferrolegeringar (671)

Production of pig iron, sponge iron and ferroalloys

Spegeljärn och tackjärn (671.1/2)

73.01 Tackjärn, spegeljärn härunder inbegripet (671.1/2):

tackjärn exklusive vid framställningen fallet skrot:

101	1	— träkolstackjärn (671.2.0) (exkl. skrot)...	23 096	5 896	2 598
		— annat tackjärn (671.2.0) (exkl. skrot):			
		— — kiselhalt: mer än 1,5 %:			
103	1	— — — fosforhalt: mer än 0,1 % (gjuteri- tackjärn).....	52 517	48 237	12 183
105	1	— — — fosforhalt: högst 0,1 % (gjuteri- hematit)	89 402	87 615	23 418

¹ Se tabell 3. — ² Inklusive rostade malmer.

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
109	— — kiselhalt: högst 1,5 %:			
1	— — — martintackjärn	774 562	165 587	45 190
2	— — — thomastackjärn (inkl. kaldo) ...	944 461	—	—
500 1	spegeljärn (671.1.0)	—	—	—
	Summa tackjärn (exkl. skrot) ¹	884 038	307 335	83 389
101 5/ 500 5	vid framställningen av tackjärn fallet skrot ...	22 240	957	155

Granulerat och pulveriserat järn och stål, järnsvamp (671.3)

73.04.000	Granulerat järn och stål, även krossat eller sorterat (671.3.1)	..	..	..
73.05	Pulveriserat järn och stål; järnsvamp:			
500	järnsvamp, även pulveriserad (671.3.3)	136 664	61 150	17 137
100	andra slag (671.3.2)	..	..	..

Ferromangan (671.4) och andra ferrolegeringar (671.5)

73.02	Ferrolegeringar² (671.4/5):			
	ferromangan (671.4.0):			
	kolhalt:			
101	— högst 2,5 %	7 457	7 051	9 647
105	— mer än 2,5 %	18 432	18 277	11 379
	kiseljärn (ferrokisel) (671.5.0):			
	kiselhalt:			
201	— högst 15 %	609	609	242
205	— mer än 15 % men icke mer än 60 %	9 226	8 738	5 088
209	— mer än 60 %	13 684	9 873	9 291
	kiselmanganjärn (ferrokiselmangan) (671.5.0):			
	kiselhalt:			
301	— högst 15 %	—	—	—
305	— mer än 15 %	11 146	2 400	2 160
	ferrokrom (671.5.0):			
	kolhalt:			
401	— högst 0,2 %	37 875	37 875	60 837
402	— mer än 0,2 % men icke mer än 4 %	1 674	1 674	2 429
403	— mer än 4 %	6 241	6 241	7 857
405	ferrokiselmangan (671.5.0)	24 198	3 302	3 477
500	ferrotitan (671.5.0)	—	—	—
600	ferrowolfram (671.5.0)	241	241	1 675
700	ferromolybden (671.5.0)	1 483	1 483	23 404
800	ferrovanadin (671.5.0)	317	317	5 884
900	andra ferrolegeringar (671.5.0)	271	271	277

¹ Vid vissa företag är redovisningsperioderna förlagda så, att en mindre avvikelse från kalenderåret uppkommer. Enligt beräkning inom Jernkontoret utgjorde den till kalenderåret omräknade produktionen 1 889 100 ton.

² S.k. kiselmetall klassificeras i den tillämpade nomenklaturen under stat. nr 28.04.800 kisel, sålunda icke som ferrolegering. Produktionen därav utgjorde 8 155 ton.

7.4. Tillverkningen av vällmetall, göt och stålgiutgods

Production of wrought iron, steel ingots and steel castings

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
----------	----------	------------------------------------	------------------------------------	-----------------------

Smältstycken och råskenor (672.1) ¹

73.06.100 ²	Smältstycken och råskenor ej av legerat eller kolrikt stål (672.1.0)	371	277	569
------------------------	--	-----	-----	-----

Göt och formlösa stycken (inkl. stränggjutet stål) (672.3)

73.06.600	Göt (ej av legerat eller kolrikt stål) (672.3.1) .	2 971 542	27 585	10 183
-----------	--	-----------	--------	--------

73.15³ Göt och formlösa stycken (elektrolytjärn) av legerat eller kolrikt stål:

020	— av olegerat kolrikt stål (672.3.2)	175 666	1 600	596
041	— av rostfritt stål (672.3.3)	187 026	13 069	26 818
045	— av annat legerat stål (672.3.3):			
1	— — verktygsstål (exkl. snabbstål)	55 032	2 605	1 456
2	— — snabbstål	6 577	64	186
3	— — seg- och sätthärdningsstål samt fjä- derstål	160 784	14 836	8 517
4	— — automatstål	9 574	81	33
5	— — annat legerat stål, inkl. kullagerstål	270 656	2 920	1 707
	Summa göt och formlösa stycken ⁴	836 857	62 760	49 496

Stålgiutgods (679.2)

73.40.300 Stålgiutgods, obearbetat (vikt efter rensning): (679.2.0):

höglegerat:

1	— manganstål	6 063	4 049	9 572
2	— övrigt stål	3 221	2 400	23 240
3	— läglegerat	2 997	2 325	8 712
5	— olegerat	16 388	8 071	23 771

Summa stålgiutgods ⁵ 28 669 16 845 65 295

Summa vällmetall, göt och stålgiutgods ⁶ 837 228 79 882 115 358

Skrot fallet vid produktionen (282)

73.03.900 5	Skrot fallet vid produktionen av göt och stål- giutgods (282.0.0)	233 805	7 486	99
-------------	--	---------	-------	----

¹ Framställda medelst lancashiremetod.

² Inklusive motsvarande stat. nr inom position 73.15 Legerat och kolrikt stål. Se även text-avdelningen.

³ Inklusive stat. nr 73.06.700 formlösa stycken ej av legerat eller kolrikt stål.

⁴ Därav 2 061 172 ton till vidare bearbetning i varmt tillstånd. Vid vissa företag är redovisningsperioderna förlagda så, att en mindre avvikelse från kalenderåret uppkommer. Enligt en beräkning inom Jernkontoret utgjorde den till kalenderår omräknade produktionen 3 845 200 ton.

⁵ Produktionen av götstål för framställning av stålgiutgods utgjorde 55 000 ton.

⁶ Produktionen av götstål med i not 4 ovan nämnda korrekationer utgjorde 3 900 300 ton.

⁷ Slagg, glödspån och annat avfall från järn- och ståltillverkning (276) redovisas under stat. nr 26.02.100 och 900.

7.5. Produktionen av smidda, valsade och dragna produkter av järn och stål (672/679)

Production of forged, rolled and drawn products of iron and steel

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till	
			avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr

Halvfärdiga produkter och ämnen² (672.5/7)

73.07¹	Blooms, billets, slabs och platiner av järn eller stål; ämnen av järn eller stål, grovt tillformade genom smidning (672.5.1):			
100	blooms, billets, slabs och platiner (för avsalu)	..	191 980	91 074
500	ämnen, grovt tillformade genom smidning ...	..	..	..
73.08^{1.000}	Plåtämnen av järn eller stål, i ringar eller rullar (672.7.1)	134 477	8 022	8 326

Stång, valstråd och profilstång (inkl. spont-pålar) (673)

73.10¹	Stång, annan än profilstång, av järn eller stål, varmvalsad, strängpressad, smidd, kallbearbetad, eller kalibrerad, valstråd härunder inbegripen; ihåligt bergborrstål:			
	varmvalsade, strängpressade eller smidda, icke överdragna med metall:			
110	— valstråd (673.1.1)	270 257	229 664	187 710
	— armeringsjärn (673.2.1):			
120	— — kamjärn	337 615	324 592	188 914
130	— — annat	50 714	40 680	21 946
	— andra slag (673.2.1):			
291	— — ihåligt bergborrstål	13 468	5 666	12 885
293	— — runda tubämnerna, avsedda att varm- bearbetas (för avsalu)	..	67 306	37 225
	— — annan stång:			
295	— — — upprullad i ringar	29 138	23 155	19 528
	— — — andra slag:			
	— — — vikt per löpmeter:			
297	— — — 10 kg eller däröver:			
1	— — — — valsad	136 409	104 505	103 718
2	— — — — smidd	12 307	9 907	23 414
299	— — — — mindre än 10 kg:			
1	— — — — — valsad	181 350	148 832	131 290
2	— — — — — smidd	1 050	1 022	4 186
300	kallbearbetade eller kalibrerade, icke överdrag- na med metall (673.2.1)	61 523	50 871	70 715

¹ Inkl. motsvarande stat. nr inom position 73.15 Legerat och kolrikt stål. Se även textavd.

² Ej rörämnerna. Hålade rörämnerna anges under position 73.18 och massiva tubämnerna under position 73.10.

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
73.11¹	Profilstång av järn eller stål, varmvalsad, strängpressad, smidd eller kallbearbetad; spontpålar av järn eller stål, även borrarade och sammanfogade:			
	varmvalsade, strängpressade eller smidda, icke överdragna med metall:			
110	— spontpålar (673.4.1)	—	—	—
120	— bredflänsig I-balk (673.4.1)	—	—	—
	— andra slag:			
	— — höjd 80 mm eller däröver:			
	— — — I- och U-stång:			
	— — — vikt per löpmeter:			
160	— — — 60 kg eller däröver	842	838	378
170	— — — mindre än 60 kg	51 047	50 291	23 819
	— — — annan:			
	— — — vikt per löpmeter:			
180	— — — 60 kg eller däröver	—	—	—
190	— — — mindre än 60 kg	7 800	7 666	4 377
	— — höjd: mindre än 80 mm:			
	— — — vikt per löpmeter:			
210	— — — 60 kg eller däröver	15	15	13
251	— — — mindre än 60 kg men icke mindre än 10 kg	48 638	47 339	29 700
259	— — — mindre än 10 kg	46 583	41 970	24 891
300	kallbearbetade, icke överdragna med metall (673.5.1)	—	—	—

Universaljärn och universastål samt plåt (674)

73.09¹	Universaljärn och universalstål (674.1.4):			
	bredd:			
001	mer än 500 mm	—	—	—
005	500 mm eller därunder	60 570	57 994	40 164
73.13¹	Plåt av järn eller stål, varm- eller kallvalsad:			
	varmvalsad, icke överdragen med metall:			
	tjocklek:			
111	— 9 mm eller däröver (674.1.1)	408 595	394 986	249 981
115	— mindre än 9 mm men icke mindre än 4,76 mm (674.1.1)	119 383	117 467	95 013
130	— mindre än 4,76 mm men icke mindre än 3 mm (674.2.1)	72 237	61 360	77 437
150	— mindre än 3 mm men icke mindre än 0,6 mm (674.3.1)	68 795	60 029	71 148
170/190	— mindre än 0,6 mm (674.3.1)	33 171	28 622	30 523
	Summa varmvalsad plåt	702 181	662 464	524 102
	därav av rostfritt stål	36 762	23 452	118 049
310/390	kallvalsad icke överdragen med metall (674.2/3)	101 504	95 499	205 088
	därav av rostfritt stål	31 382	29 654	144 613

¹ Inkl. motsvarande stat. nr inom position 73.15 Legerat och kolrikt stål. Se även textavdelningen.

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
----------	----------	------------------------------------	------------------------------------	-----------------------

Band (675)**73.12¹ Band av järn eller stål, varm- eller kallvalsat: (675.0.1)**

varmvalsat, icke överdraget med metall:

— tjocklek: 3 mm eller däröver:

bredd:

111 — — mer än 250 mm 46 902 36 162 21 415

115 — — 250 mm eller därunder 43 422 28 955 21 240

— tjocklek: mindre än 3 mm:

bredd:

121 — — mer än 250 mm 9 098 6 635 4 956

125 — — 250 mm eller därunder 61 703 33 572 26 734

301/305 kallvalsat, icke överdraget med metall² 59 877 55 034 188 910**Räler och banbyggnadsmateriel (676)****73.16 Banbyggnadsmateriel av järn eller stål för järnvägar eller spårvägar, nämligen räler, mot-räler, växeltungor, korsningsspetsar, spårkorsningar, spårväxlar, växelstag, kuggskenor, sliprar, rälskarvjärn, underläggsplattor, klämplattor samt spårhållare och spårplattor:**

räler (676.1.0):

vikt per löpmeter:

110 — 15 kg eller däröver 82 467 81 879 45 778

150 — mindre än 15 kg 145 145 97

901 skarvjärn och underläggsplattor (676.2.0) 13 293 8 982 6 533

909 andra slag (676.2.0) 1 411 1 411 779

Tråd utom valstråd² (677)**73.14¹ Tråd av järn eller stål, även med överdrag men utan elektrisk isolering (677.0.1):²**

101/109 icke överdragen med metall 48 106 33 514 97 485

— därav rostfritt stål 4 720 4 246 48 361

501/509 överdragen med metall 3 368 1 545 2 499

Rör, sömlösa³ (678.2)

Primärproduktion av sömlösa rör 188 900 — —

73.18 Rör av järn eller stål, ej hänförliga till nr 73.17 eller 73.19, hålade rörämnen härunder inbegripna

icke kallbearbetade, icke överdragna med metall (varmbearbetade rör avsedda för kallbearbetning ingår ej):

— sömlösa rör (678.2.0):

211 — — handelsrör (tex. gas-, vatten-, ång- och o. 212 värmeledningsrör) ⁴22 772 ⁴22 772 ⁴22 216

213 — — kullagerrör och andra ämnesrör 49 411 49 411 71 401

¹ Inklusive motsvarande stat. nr inom position 73.15 Legerat och kolrikt stål. Se även text-avdelningen.² Endast vid järnverk kallbearbetad produkt.³ Beträffande svetsade o.d. rör se berättelsen om industri.⁴ Omfattar även till stat. nr 73.18.411 hörande varor.

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
215/219	— — andra slag	27 548	26 972	44 749
	kallbearbetade, icke överdragna med metall ¹ :			
	— sömlösa rör (678.2.0):			
411	— — handelsrör (t.ex. gas-, vatten-, ång- och värmeledningsrör)	2 ..	2 ..	2 ..
412	— — kullagerrör och andra ämnesrör	25 035	25 003	49 987
415/419	— — andra slag	20 019	18 844	90 722

Smidda varor ej vidare bearbetade (679.3)

73.40 Andra varor av järn eller stål:

400	smidda varor, ej vidare bearbetade (679.3.0):			
1	— valsad ring	15 901	14 780	24 660
2	— övrigt	63 819	35 250	74 375

Skrot fallet vid produktionen (282)

73.03.900	Skrot fallet vid produktionen av varmbearbe-			
6	tade produkter	1 021 906	26 761	5 827
7	Kassation av äldre göt och ämnen	47 605	—	—

7.6. Produktion av metaller utom järn och stål (68) men inklusive guld och guldlegeringar [991.2 (1)]

Production of metals except iron and steel but gold and goldalloys included.

a. Metaller utom järn och stål³ (68)

71.05 Silver och silverlegeringar, förgyllt eller platinerat silver härunder inbegripet, obearbetade, ävensom halvfabrikat därav (681.1.1):

101				
o. 102	obearbetade: av egen råvara	(kg) 86 349	86 349	18 459
	av inlämnad råvara	» 3 245	3 245	55

74.01 Kopparskärsten; koppar, obearbetad, även raffinerad, samt avfall och skrot av koppar:

100	kopparskärsten (283.1.2)	—	—	—
	obearbetad koppar (682.1.2):			
	— olegerad:			
210	— — raffinerad:			
	— — elektrolytkoppar:			
1	— — — av egen eller inköpt råvara .	33 842	33 842	114 693
3	— — — av inlämnad råvara	11 562	11 562	5 897
290	— — annan (t.ex. blisterkoppar och cementkoppar)	1 788	1 788	4 227

76.01 Aluminium, obearbetat, samt avfall och skrot av aluminium:

	obearbetat (684.1.0):			
100	— olegerat:			
1	— — framställt genom elektrolys	17 066	10 168	25 712

¹ Endast vid järnverk kallbearbetad produkt.

² Ingår i stat. nr 73.18. 211/212.

³ Produktion vid metallframställningsverk.

Stat. nr	Varuslag	Hela årstill- verkningen Ton	Därav avsett till avsalu Ton	Saluvärde 1 000 kr
2	— — framställt genom omsmältning	1 912	1 492	3 342
200	— legerat	10 620	7 375	19 155
78.01	Bly, även silverhaltigt, obearbetat, samt avfall och skrot av bly:			
	obearbetat (685.1.0):			
100	— olegerat:			
1	— — raffinadbly	40 763	23 790	21 311
2	— — bly ur omsmält blyskrot	—	—	—
	— legerat:			
210	— — lagermetaller	1—	1—	1—
220	— — stilmetaller	1—	1—	1—
290	— — andra slag	² 12 949	12 949	11 815
	b. Guld och guldlegeringar obearbetade³ [991.2 (1)]			
71.07	Guld och guldregleringar, platinerat guld här- under inbegripet, obearbetade, ävensom halv- fabrikat därav:			
101				
o. 102	obearbetade (991.2.1): av egen råvara (kg)	3 916	3 916	22 872
	av inlämnad råvara »	1 285	1 285	179

Definitioner till positionerna i tab. 7.5.

Blooms och billets (nr 73.07):

halvfärdiga produkter med kvadratisk eller rektangulärt tvärsnitt, med en tväryta av mer än 1 225 mm² och med en tjocklek överstigande en fjärdedel av bredden.

Slabs och platiner (73.07):

halvfärdiga produkter med rektangulärt tvärsnitt, med en bredd av minst 150 mm och en tjocklek av minst 6 mm, icke överstigande en fjärdedel av bredden.

Plåtämnen i ringar eller rullar (nr 73.08):

halvfärdiga varmvalsade produkter med rektangulärt tvärsnitt, med en tjocklek av minst 1,5 mm och en bredd av mer än 500 mm, i ringar eller rullar med en styckevikt av minst 500 kg.

Universaljärn och universalstål (nr 73.09):

produkter med rektangulärt tvärsnitt, varmvalsade i längdriktningen i slutna spår eller i universalvalsverk, med en tjocklek av mer än 5 mm men icke mer än 100 mm och med en bredd av mer än 150 mm men icke mer än 1 200 mm.

Band (nr 73.12):

valsade produkter med klippta eller oklippta kanter, med rektangulärt tvärsnitt, med en redd av högst 500 mm och med en tjocklek av högst 6 mm, icke överstigande en tiondel av bredden, i raka längder eller i ringar, även tillplattade.

Plåt (nr 73.13):

valsade produkter (ej utgörande sådana plåtämnen i ringar eller rullar, som avses i anm. här ovan) med en tjocklek av högst 125 mm

och, i fråga om produkter av kvadratisk eller rektangulär form, med en bredd av mer än 500 mm.

Till nr 73.13 hänföres bl. a. tillskuren plåt av annan form än kvadratisk eller rektangulär samt plåt, perforerad, korrugerad, räfflad, pole-rad eller försedd med överdrag, under förutsätt-ning att plåten icke genom bearbetningen erhållit karaktär av till annat nummer hänförlig vara.

Tråd (nr 73.14):

kalldragna massiva produkter, oavsett tvärsnit-tets form, med ett största tvärmått av högst 13 mm; vid tillämpning av nr 73.26 och 73.27 anses såsom tråd även valsade produkter av samma dimen-sion.

Stång, annan än profilstång (nr 73.10):

massiva produkter, som icke helt motsvarar någon av definitionerna här ovan och som har tvärsnitt i form av cirkel, cirkelsegment, oval, likbent triangel, kvadrat, rektangel, regelbunden sex- eller åttahörning eller parallelltrapets med de icke parallella sidorna lika långa.

Ihåligt bergborrstål (nr 73.10):

ihålig stång, oavsett tvärsnittets form, lämpad för tillverkning av bergborrar, med ett största yttre tvärmått av mer än 15 mm men icke mer än 50 mm och med det största inre tvärmåttet icke överstigande en tredjedel av det största yttre. Ihålig stång av annan beskaffenhet hänföres till nr 73.18.

¹ Beträffande produktion ur skrot se »Industri 1963».

² Omfattar även bly med obetydlig halt av silver, som föregående år redovisades under stat. nr 78.01.100 1. Motsvarande kvantitet var år 1962 9 714 ton och år 1961 7 855 ton.

³ Produktion vid metallframställningsverk.

Tab. 8. Drivkraft för omedelbar maskindrift¹⁾ använd inom bergverken, fördelad på län åren 1961—1963*Motors directly for driving machinery used in metal and mining industries, by county*

Län	1961		1962		1963	
	Förbränningsmotorer	Elektriska motorer	Förbränningsmotorer	Elektriska motorer	Förbränningsmotorer	Elektriska motorer
	Effektiva hästkrafter					
Stockholms stad	—	626	—	514	—	514
Stockholms län	—	7 615	21	7 721	21	8 878
Uppsala län	36	48 740	—	49 540	—	63 260
Södermanlands län	—	127 873	—	128 240	—	142 423
Östergötlands län	485	25 950	234	28 259	232	34 648
Jönköpings län	466	3 389	747	3 416	795	3 027
Kronobergs län	—	2 967	25	3 438	—	5 582
Kalmar län	419	4 388	597	4 460	737	4 096
Gotlands län	1 769	9 256	1 790	8 180	1 829	8 308
Blekinge län	356	11 987	479	14 755	461	14 754
Kristianstads län	951	10 513	1 136	10 496	690	8 883
Malmöhus län	484	24 311	206	25 280	198	25 553
Hallands län	—	11 964	—	15 374	—	15 918
Göteborgs och Bohus län	696	9 535	836	11 033	922	11 667
Älvsborgs län	85	18 243	237	19 307	620	20 357
Skaraborgs län	265	7 218	253	8 183	353	8 043
Värmlands län	80	162 849	80	176 488	80	178 106
Örebro län	36	333 095	41	340 192	96	348 336
Västmanlands län	170	183 674	—	185 176	162	185 462
Kopparbergs län	671	461 159	833	543 327	254	556 822
Gävleborgs län	7	255 927	7	303 267	7	317 678
Västernorrlands län	—	3 795	123	5 755	123	6 694
Jämtlands län	—	2 359	115	2 245	165	2 245
Västerbottens län	538	121 871	488	126 725	288	129 049
Norrbottens län	1 151	300 956	1 124	325 404	388	345 679
Hela riket	8 665	2 150 260	9 372	2 346 775	8 421	2 445 982

¹ Beträffande uppgifter angående drivkraft för elektrisk generatordrift se texten på sidan 7.

Tab. 9. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade på län

Establishments and workers in metal and mining industries, by county

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län	Arbetare vid							Antal arbets ställen
	järn- malms- gru- vor	andra malm- gru- vor	kol- gru- vor	järn- och stålverk, andra järnfram- ställ- nings- o. ferrolege- ringsverk	me- tall- fram- ställ- nings- verk	sten- indu- striella an- lägg- ningar	samtliga bergverk	
Stockholms stad	11	—	—	28	6	42	87	6
Stockholms län	15	—	—	136	—	124	275	19
Uppsala län	161	—	—	1 285	—	7	1 453	6
Södermanlands län	207	—	—	2 678	—	338	3 223	21
Östergötlands län	—	—	—	2 040	—	340	2 380	20
Jönköpings län	—	—	—	—	—	121	121	18
Kronobergs län	—	—	—	61	—	210	271	21
Kalmar län	—	—	—	—	37	372	409	27
Gotlands län	—	—	—	—	—	230	230	12
Blekinge län	—	—	—	802	—	222	1 024	21
Kristianstads län	—	—	97	—	—	583	680	43
Malmöhus län	—	—	195	104	22	519	840	44
Hallands län	—	—	—	518	—	83	601	16
Göteborgs och Bohus län ...	—	—	—	—	—	1 253	1 253	68
Älvsborgs län	—	—	—	908	—	123	1 031	32
Skaraborgs län	—	—	—	136	—	325	461	25
Värmlands län	178	—	—	5 149	—	127	5 454	25
Örebro län	1 085	400	—	8 102	—	987	10 574	52
Västmanlands län	696	10	—	6 079	—	140	6 925	20
Kopparbergs län	1 847	497	—	7 982	63	221	10 610	44
Gävleborgs län	205	2	—	8 844	—	8	9 059	10
Västernorrlands län	—	—	—	50	320	13	383	11
Jämtlands län	—	—	—	—	—	189	189	13
Västerbottens län	—	946	—	—	1 118	53	2 117	17
Norrbottnens län	4 137	225	—	2 227	—	46	6 635	16
Hela riket: 1963	8 542	2 080	292	47 129	1 566	6 676	66 285	607
1962	9 488	2 416	431	48 740	1 576	6 971	69 622	¹ 636

¹ Därav 163 smärre stenindustriella anläggningar, som först från år 1962 ingår i statistiken.